

Séance plénière

du

JEUDI 21 MARS 2024

Après-midi

Plenumvergadering

van

DONDERDAG 21 MAART 2024

Namiddag

La séance est ouverte à 14 h 20 et présidée par Mme Eliane Tillieux, présidente.

De vergadering wordt geopend om 14.20 uur en voorgezeten door mevrouw Eliane Tillieux, voorzitter.

La **présidente**: La séance est ouverte.

De vergadering is geopend.

Une série de communications et de décisions doivent être portées à la connaissance de la Chambre. Elles seront reprises sur le site web de la Chambre et insérées dans le compte rendu intégral de cette séance ou son annexe.

Een reeks mededelingen en besluiten moeten ter kennis gebracht worden van de Kamer. U kan deze terugvinden op de webstek van de Kamer en in het integraal verslag van deze vergadering of in de bijlage ervan.

Ministres du gouvernement fédéral présents lors de l'ouverture de la séance:

Aanwezig bij de opening van de vergadering zijn de ministers van de federale regering:

Petra De Sutter, Paul Van Tigchelt, Annelies Verlinden, Mathieu Michel, Nicole de Moor.

01 **Hommage au policier décédé en intervention à Lodelinsart**

01 **Huldebetoon aan de politieagent die tijdens een interventie in Lodelinsart het leven liet**

La **présidente** (*devant l'assemblée debout*): Mesdames et messieurs, chers collègues, comme vous le savez, puisque la presse l'a relayé, ce lundi 18 mars 2024, un policier membre des unités spéciales de la police fédérale de Liège est tragiquement décédé à Lodelinsart à l'occasion d'une perquisition. Son collègue, quant à lui, a été très grièvement blessé. Face à un tel drame s'entremêlent des sentiments de profonde tristesse, de vive inquiétude et de révolte.

We weten allemaal dat blind geweld niet volledig uitgeroeid kan worden. Gewelddaden zijn alomtegenwoordig en wie gelooft dat we geweld altijd en overal kunnen voorkomen en volledig kunnen beteugelen maakt zich illusies. Dat betekent vanzelfsprekend niet dat we ons erbij moeten neerleggen. Dag in, dag uit moet de strijd voor een veiligere en rechtvaardigere samenleving voortgezet worden, niet enkel door de overheden, maar ook door alle burgers. Wij hebben als mens immers niet alleen het recht om in een zo veilig mogelijke wereld te leven, maar ook de plicht om tot die veiligere omgeving bij te dragen.

Toutes nos pensées vont aux familles des policiers touchés par ce drame.

Je vous invite à nous recueillir en mémoire de ce jeune policier courageux, qui a incarné l'esprit du devoir et l'a payé de sa vie.

01.01 **Paul Van Tigchelt**, ministre: Madame la présidente, chers collègues, tous les policiers de notre pays et, en particulier, ceux des unités spéciales se mobilisent chaque jour au péril de leur vie pour défendre notre État de droit. C'est aussi ce qu'ont fait le policier tué lundi à Lodelinsart et ses deux collègues blessés. Leur travail mérite notre plus profond respect et notre plus grande gratitude.

In naam van de regering, onze gedachten zijn bij de slachtoffers van de aanslagen en hun nabestaanden, alsook bij alle politieambtenaren van ons land. Wij zullen hen nooit vergeten.

Nous ne les oublierons jamais.

De **voorzitster**: Mag ik u verzoeken te zijner nagedachtenis een minuut stilte in acht te nemen?

La Chambre observe une minute de silence.

De Kamer neemt een minuut stilte in acht.

02 Commémoration des attentats du 22 mars 2016

02 Herdenking van de aanslagen van 22 maart 2016

La **présidente** (*devant l'assemblée debout*): Mesdames et messieurs, comme chaque année, nous commémorons aujourd'hui un chapitre sombre de notre histoire nationale. Demain marque le triste anniversaire des attentats du 22 mars 2016, un jour qui a laissé une trace indélébile dans nos cœurs et surtout dans notre mémoire collective. Ce jour-là, c'est toute la Belgique et toutes les valeurs qu'elle porte qui étaient la cible des terroristes.

Acht jaar geleden werd onze natie opgeschrikt door een reeks brutale terreuraanslagen, waarbij een groot aantal onschuldige slachtoffers op tragische wijze het leven lieten. We mogen dat nooit vergeten. Er vonden drie gecoördineerde zelfmoordaanslagen plaats: twee op Brussels Airport en één in metrostation Maalbeek. Tweeëndertig personen werden gedood en er vielen ook meer dan 300 gewonden. De verantwoordelijkheid voor die aanslagen werd al snel door terreurorganisatie Islamitische Staat opgeëist.

In deemoed buigen we opnieuw het hoofd ter nagedachtenis aan de slachtoffers. We weten hoezeer het pijnlijke gemis van hun dierbaren nog steeds leeft bij de rouwende families.

We willen ook hulde brengen aan iedereen die in een golf van solidariteit aan de reddingsoperaties heeft meegeholpen.

Le terrorisme reste toujours un défi auquel nous devons faire face, comme en témoignent les derniers événements survenus à Bruxelles à l'occasion du match de football qui opposait la Belgique à la Suède. La vigilance est donc toujours de mise face à toute forme d'intégrisme. Toute vie humaine, quelle qu'elle soit, a un coût inestimable, et aucune vie humaine ne doit être ôtée pour des raisons politiques, religieuses ou même territoriales.

02.01 Minister **Paul Van Tigchelt**: Mevrouw de voorzitter, geachte leden, de aanslagen van 22 maart 2016 hebben ons land in het hart getroffen. De 35 personen die toen het leven lieten en de overlevenden waren het slachtoffer van een laffe aanval op ons westerse waarden van vrijheid, democratie en geloof in de rechtsstaat. Dat is ons hoogste goed en dat vertegenwoordigen wij hier allemaal in het Parlement.

Terrorisme is niet weg. Wij werden op 16 oktober 2023 opnieuw geconfronteerd met een laffe terroristische aanslag.

Mevrouw de voorzitter, in naam van de regering gaan onze gedachten naar de slachtoffers van die aanslagen en hun nabestaanden.

Nous ne les oublierons jamais.

La **présidente**: J'invite la Chambre à observer une minute de silence en hommage aux victimes de ces terribles événements.

La Chambre observe une minute de silence.

De Kamer neemt een minuut stilte in acht.

03 Ordre du jour

03 Agenda

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 20 mars 2024, vous avez reçu un ordre du jour modifié pour la séance d'aujourd'hui.

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 20 maart 2024 heeft u een gewijzigde

agenda voor de vergadering van vandaag ontvangen.

J'ai reçu du ministre de l'Économie et du Travail et de la ministre de l'Énergie, une demande de traiter juste après les questions d'actualité le point suivant:

- point 13: Projet de loi modifiant la loi du 29 avril 1999 relative à l'organisation du marché de l'électricité et portant confirmation de six arrêtés royaux sur l'énergie, n.° 3867/1 à 3.

Ik heb van de minister van Economie en Werk en van de minister van Energie een verzoek ontvangen om het volgende punt vlak na het vragenuurtje te behandelen:

- punt 13: Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt en tot bekrachtiging van zes koninklijke besluiten inzake energie, nr. 3867/1 tot 3.

J'ai également reçu de la secrétaire d'État au Budget et à la Protection des consommateurs une demande de reporter le point 5 (Projet de loi modifiant la loi du 22 décembre 2023 contenant le budget général des dépenses pour l'année budgétaire 2024, n°s 3801/1 à 3) à la semaine prochaine.

Ik heb eveneens van de staatssecretaris voor Begroting en Consumentenbescherming een verzoek ontvangen om punt 5 uit te stellen naar de plenaire van volgende week (wetsontwerp tot wijziging van de wet van 22 december 2023 houdende de algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2024, nrs. 3801/1 tot 3).

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus zal geschieden.

Questions

Vragen

Monsieur le premier ministre est excusé, mais il est remplacé par notre vice-premier ministre et ministre de la Justice et de la Mer du Nord, monsieur Paul Van Tigchelt, pour répondre à une série de questions.

04 **Samengevoegde vragen van**

- Sophie De Wit aan Paul Van Tigchelt (VEM Justitie en Noordzee) over "De wantoestanden in de gevangenissen" (55004251P)
- Marijke Dillen aan Paul Van Tigchelt (VEM Justitie en Noordzee) over "De wantoestanden in de gevangenissen" (55004253P)
- Peter Mertens aan Paul Van Tigchelt (VEM Justitie en Noordzee) over "De wantoestanden in de gevangenissen" (55004254P)
- Ben Segers aan Paul Van Tigchelt (VEM Justitie en Noordzee) over "De foltering in de Antwerpse gevangenis" (55004260P)
- Katja Gabriëls aan Paul Van Tigchelt (VEM Justitie en Noordzee) over "De foltering in de Antwerpse gevangenis" (55004264P)
- Koen Geens aan Paul Van Tigchelt (VEM Justitie en Noordzee) over "De toestand in de gevangenissen" (55004266P)

04 **Questions jointes de**

- Sophie De Wit à Paul Van Tigchelt (VPM Justice et Mer du Nord) sur "Les situations intolérables dans les prisons" (55004251P)
- Marijke Dillen à Paul Van Tigchelt (VPM Justice et Mer du Nord) sur "Les situations intolérables dans les prisons" (55004253P)
- Peter Mertens à Paul Van Tigchelt (VPM Justice et Mer du Nord) sur "La situation déplorable dans les prisons" (55004254P)
- Ben Segers à Paul Van Tigchelt (VPM Justice et Mer du Nord) sur "Les tortures à la prison d'Anvers" (55004260P)
- Katja Gabriëls à Paul Van Tigchelt (VPM Justice et Mer du Nord) sur "Les tortures à la prison d'Anvers" (55004264P)
- Koen Geens à Paul Van Tigchelt (VPM Justice et Mer du Nord) sur "La situation dans les prisons" (55004266P)

04.01 **Sophie De Wit** (N-VA): Mijnheer de minister, de gevangenissen zijn al heel lang overbevolkt. Al weken luiden de alarmbellen over de situatie en vinden er stakingen plaats, terwijl de minimale dienstverlening niet werkt. Er vonden dagenlange folteringen plaats in de gevangenissen van Sint-Gillis en Antwerpen, maar met de meldingen daarover gebeurde er niets. U bent minister van Justitie, met een immens netwerk en jarenlange expertise, eerst trouwens als kabinetschef van de voorgaande minister. De conclusie is dat u politiek verantwoordelijk bent.

Vorige week wimpelde u die politieke verantwoordelijkheid nog een beetje af. U minimaliseerde die, u legde een link met de overbevolking en u maakte er zelfs een stom grapje over. Dinsdag wees u dan plots op de minimale dienstverlening, waardoor u nu ruzie hebt met de vakbonden. Gisteren klonk het op televisie dat u politieke verantwoordelijkheid neemt door beleid te voeren. Dat laatste vind ik interessant, want de huidige chaos is net een gevolg van dat beleid, eerst als kabinetschef en nu als minister.

We zijn nu al meer dan een week na de foltering in de gevangenis van Antwerpen en sedertdien heb ik van u twee oplossingen gehoord. Ten eerste, u verlengt het penitentiair verlot. Dat slaat op 167 gevangenen op een overbevolking van 2.000. Ten tweede, de minimale dienstverlening, waarvan u al jarenlang weet dat die niet werkt en niet wordt nageleefd, zult u onder de loep nemen. Dat is het dan, daarmee moeten wij het doen. Dat zijn de oplossingen voor de chaos op het terrein. Is dat dan het beleid waarmee u politieke verantwoordelijkheid neemt?

Mijnheer de minister, mijn vraag is heel eenvoudig. Met al uw expertise, al uw branie, heel uw netwerk en uw opgestroopte hemdsmouwen – vandaag blijkbaar niet – vraag ik u welke uw structurele oplossingen zijn om uw in wezen falend beleid recht te zetten.

04.02 **Marijke Dillen** (VB): Mijnheer de minister, de gruwel die zich heeft afgespeeld binnen de gevangenismuren in de Begijnenstraat is inmiddels genoeg bekend. Die mensonwaardige folterpraktijken zijn een rechtsstaat absoluut onwaardig. Ondertussen komen er meer en meer pijnlijke details naar voren. We weten nu dat de directie minstens drie alarmsignalen heeft gekregen alvorens in te grijpen. Zo bleef men stilzitten na het verslag van de cipiers, na een gelijkaardige melding van een medegegedetineerde die de gruwel had opgemerkt bij de voedselbedeling en zelfs na de telefonische oproep van een vriendin van het slachtoffer, die te horen had gekregen dat ze geld moest geven om de folterpraktijken te laten stoppen.

Wat is uw reactie? De feiten konden zich voordoen omdat de minimale bezetting niet was gehaald. U schuift de verantwoordelijkheid met andere woorden door naar de cipers, naar de vakbonden. Dat is ongehoord, de zwartepiet doorspelen naar de al zo geplaagde cipers om de aandacht af te leiden van het werkelijke probleem. Wat is het werkelijke probleem? De echte problemen zijn de overbevolking en het gebrek aan cipers. Zeggen dat de logica u ontgaat dat dit geweld het gevolg is van het gevoerde beleid, dat getuigt van weinig realiteitszin en van een absoluut gebrek aan empathie. De cipers en ook de gedetineerden hebben geen boodschap aan deze uitvlucht.

Waar blijft trouwens de verontwaardiging van alle coalitiepartners, zoals Groen, Vooruit en cd&v? Hier blijft het oorverdovend stil. Dat is onbegrijpelijk. Collega's, besef dat u door te zwijgen dit wanbeleid goedkeurt. Echte oplossingen heb ik tot vandaag nog niet gehoord, ook geen excuses.

Mijnheer de minister, wanneer zult u de eer aan uzelf houden en echt, dus niet als grap, de Koning uw ontslag aanbieden?

04.03 Peter Mertens (PVDA-PTB): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, een hond in een kennel heeft meer plaats dan een mens in onze gevangenissen. Men zit daar als beesten in de cel. Er zijn tientallen grondslapers, vaak op 20 centimeter van een toiletpot. En de cipers zeggen dat ze al blij zijn als ze ergens een teken van leven kunnen bespeuren. Die minimale dienstverlening in de gevangenis is er immers dag na dag, nacht na nacht, jaar na jaar.

Men moet mij in dit Parlement eens vertellen wat cipers kunnen doen om hun stem te laten horen. Ze hebben gesmeekt. Ze hebben geschreeuwd. Ze hebben gestaakt. Jaren aan een stuk. Men heeft die noodsignalen nooit aangehoord, niet bij justitie, niet in dit Parlement.

In reactie op de vreselijke gebeurtenissen, de gruweldaden in de gevangenis in de Begijnenstraat in Antwerpen, wordt de bal dan teruggekaatst naar de klokkenluiders, naar degenen die al 10 jaar op straat komen, actievoeren voor meer personeel, voor veiligere omstandigheden, voor meer en betere bescherming van zichzelf en van de gevangenen.

Ik vind het enorm cynisch dat, op een moment dat de vakbonden zeggen dat minimale dienstverlening voor hen kost van elke dag en van elke nacht is, u niet de politieke verantwoordelijkheid neemt en legt waar deze hoort te liggen, namelijk bij justitie, maar naar beneden duwt. Dat is oneerbaar en unfair, mijnheer de minister. U moet de bal niet terugkaatsen naar beneden. U moet zelf kijken welke verantwoordelijkheid justitie heeft. En u moet zelf crisismaatregelen nemen om die situatie op te lossen.

Men heeft immers gewaarschuwd. In februari heb ik de staking in de Begijnenstraat bezocht. Men zei toen dat er accidenten zouden gebeuren. Dat zei men letterlijk. De vakbonden hebben gewaarschuwd. U hebt niet geluisterd. Dat zijn de feiten, mijnheer de minister.

04.04 Ben Segers (Vooruit): Mijnheer de minister, de mishandeling in de Antwerpse gevangenis is extreem mensonterend. Elk detail dat wij vernemen, is al even gruwelijk. Het slachtoffer heeft helse pijnen doorstaan, dagen aan een stuk. Hoe is het zo ver kunnen komen? Hoe kon dat zo lang aanslepen? Waarom is er niet sneller ingegrepen? Ruzies vormen in een gevangenis immers geen uitzondering, zelfs uit de hand gelopen ruzies niet, maar de omvang en de duur van deze foltering – dat is het – roepen bijzonder veel vragen op, zeker nu blijkt dat er ook al snel signalen waren dat er iets zeer ernstigs aan de hand was, niet een, niet twee, maar meerdere signalen van binnen en van buiten de gevangenis. Voor Vooruit is het dan ook heel duidelijk, dit moet tot op het bot worden onderzocht. Daar hebben het slachtoffer, zijn familie en het gevangenis-personeel recht op.

Mijnheer de minister, de omstandigheden in de gevangenissen zijn al langer onhoudbaar, met de overbevolking, de buitengewoon slechte leefomstandigheden voor de gevangenen en de onmogelijke werkomstandigheden voor de cipers. Voor Vooruit moet daarom in alle sereniteit worden gewerkt aan urgente oplossingen, met evident ook veel respect voor het gevangenis-personeel, dat elke dag ondanks alles het beste van zichzelf geeft.

Hoe zult u voor volledige klaarheid zorgen? Hoe voorkomt u dat dit ooit nog kan gebeuren? Hoe pakt u de

overbevolking in de gevangenissen verder aan?

04.05 Katja Gabriëls (Open Vld): Mijnheer de minister, collega's, er is veel commotie en emotie en terecht natuurlijk, want wat zich in de gevangenis van Antwerpen heeft afgespeeld, is weerzinwekkend. Iedereen is verontwaardigd. De door vijf daders in de cel gepleegde feiten moeten en zullen zwaar worden bestraft. Dat maakt deel uit van een lopend gerechtelijk onderzoek.

Ik las afgelopen week allerlei reconstructies van de gebeurtenissen, maar laat ons vooral (...)

(De vergadering wordt verstoord door incidenten op de publiektribune. Vanuit de tribune worden pamfletten gegooid.)

(Des incidents dans les tribunes destinées au public perturbent la séance. Des tracts sont jetés de la tribune.)

La **présidente**: Il y a une perturbation dans la tribune. Ceci est évidemment interdit.

(De ordeverstoorders worden uit de tribune verwijderd.)

(Les perturbateurs sont expulsés de la tribune.)

Après cet épisode, qui perturbe un peu notre séance, je vous propose de reprendre et de permettre à Mme Gabriëls de recommencer.

04.06 Katja Gabriëls (Open Vld): Mijnheer de minister, wat zich in de gevangenis van Antwerpen heeft afgespeeld, is weerzinwekkend. Iedereen in het halfroond en daarbuiten is terecht verontwaardigd. De feiten, gepleegd door vijf daders in een cel, moeten en zullen zwaar bestraft worden. Dat maakt deel uit van een lopend gerechtelijk onderzoek. Ik las de afgelopen week allerlei reconstructies van de gebeurtenissen, maar laten we vooral het onderzoek grondig voeren om te zien wat er zo fout is kunnen lopen.

Laat mij duidelijk zijn, cipiers en andere personeelsleden in onze gevangenissen hebben elke dag opnieuw een bijzonder moeilijke job. Zij verdienen alle respect voor hun inzet. Gelukkig is het extreme geweld door daders zonder enig moreel besef uitzonderlijk te noemen.

Het gevangeniswezen heeft uiteraard een zeer belangrijke rol in onze maatschappij en in onze veiligheidsketen en de regering heeft daar de afgelopen jaren wel degelijk hard op ingezet: er werden extra plaatsen gecreëerd, er werden extra cipiers aangeworven en er werd ingezet op alternatieve straffen, zoals werkstraffen en enkelbanden. Tegelijk is het aantal gevangenen blijven stijgen, niet alleen door het puike werk van justitie en politie – getuige het dossier Sky ECC – maar ook door de beslissing van de regering om eindelijk de korte straffen uit te voeren. In de afgelopen decennia werden in ons land de straffen onder de drie jaar namelijk niet uitgevoerd en dat kan niet. Een gevangenisstraf van 2,5 jaar is voor mij geen korte straf. Die straffen moeten worden uitgezeten, als we het vertrouwen in justitie en politie behouden willen zien.

We hebben intussen het rapport van het interne onderzoek van het gevangeniswezen ontvangen. Wat leert u dat, mijnheer de minister? Welke stappen kunnen we in de komende weken nog zetten om de omstandigheden voor de gedetineerden en voor het personeel te verbeteren?

04.07 Koen Geens (cd&v): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik deel uiteraard in de verontwaardiging, maar ik dacht niet dat het de bedoeling was dat we nu daarop zouden ingaan. Ik zal dat ook niet doen.

Mijn fractie heeft mij ervan overtuigd om toch opnieuw een vraag te stellen. Ik zeg altijd hetzelfde. Wat is het probleem? Het probleem is dat wij 2.500 mensen meer in de gevangenis hebben dan onmiddellijk na de coronacrisis. Het probleem is dat meer dan de helft van onze gevangenissen uit de 19de eeuw dateert en dat wij de nieuwe bevolking voor een groot deel hebben opgevangen in gevangenissen die we eigenlijk wilden sluiten. Dat zijn de problemen op de korte termijn.

Wat zijn de oorzaken? We hebben meer geïnterneerden dan uit te leggen valt en een gebrek aan instellingen voor geïnterneerden. We hebben meer voorlopig gehechten dan andere landen en we hebben te weinig werkstraffen voor de kortgestraften. We hebben te weinig voorlopig vrijgelatenen en we hebben in de gevangenis te veel mensen zonder adres die hier geen verblijfsvergunning hebben. Dat zijn zes oorzaken.

Wij kunnen uw beleid en dat van de regering – gewonnen, verloren – verdedigen en u weet dat ik dat op alle mogelijke plaatsen doe, ook wat de kortgestraften betreft. Ik heb een duidelijke vraag voor u. Welke van die oorzaken zult u op korte termijn proberen weg te werken? Alleen maar zeggen dat we ons best doen, helpt immers niet. Dat zeg ik thuis ook altijd en er is een moment waarop dat niet meer helpt.

04.08 Minister **Paul Van Tigchelt**: Mevrouw de voorzitter, geachte leden, laat het duidelijk zijn dat wij allemaal meeleven met wat het slachtoffer is overkomen. In een rechtstaat is dat inderdaad onaanvaardbaar. De mishandeling van de man kan men niet anders dan beestachtig noemen.

Collega Gabriëls, het klopt dat er een gerechtelijk onderzoek loopt onder leiding van de onderzoeksrechter, die zal moeten nagaan wie welke rol heeft gespeeld in de gruwelijke feiten die gekwalificeerd worden in een waslijst van misdrijven, waaronder ook poging tot moord.

Collega Segers, dat onderzoek moet inderdaad tot op het bot worden gevoerd. Hier past niet alleen sereniteit, maar ook nederigheid en bescheidenheid. We kunnen moeilijk trots zijn op hoe we de voorbije decennia in dit land met gedetineerden en het gevangeniswezen zijn omgegaan. Ook collega's Dillen en De Wit hebben dat aangegeven.

Het gaat om een collectieve verantwoordelijkheid. Dat is ook de reden waarom deze regering heeft beslist om fors extra te investeren in justitie, in het gevangeniswezen, in een humaan strafuitvoeringsbeleid. Deze legislatuur zijn er al netto 1.200 bijkomende plaatsen gecreëerd, wat de totale capaciteit vandaag op 10.743 plaatsen brengt. De komende maanden, dus op korte termijn, komen daar nog 380 plaatsen bij. Dit jaar hopen we daarnaast nog 2 transitiehuizen, in Leuven en Edingen, en begin volgend jaar nog 1 in Hamme te openen. Volgend jaar kunnen we ook de opening van onze detentiehuizen voortzetten. Ondertussen bouwen we het nieuwe arresthuis in Antwerpen.

Collega De Wit, we voeren met deze regering het derde masterplan voor de gevangenis uit. Daarin wordt ook in extra capaciteit voor geïnterneerden voorzien.

Collega Geens, de afspraken gemaakt voor de korte termijn op het vlak van instroom en uitstroom worden uitgevoerd. Twee weken geleden zaten we op een capaciteit van 12.380 plaatsen. Door de maatregelen zitten we nu aan -250, dus 12.123 plaatsen. Het aantal grondslapers is op enkele dagen tijd gehalveerd. Is dat voldoende? Neen.

Mijnheer Mertens, deze regering heeft ook geïnvesteerd in extra personeel. Netto werden 750 medewerkers extra aangeworven bij het gevangeniswezen, wat het totaal brengt op 10.368 gevangenispersoneelsleden. Dat is inderdaad het respect dat ons gevangenispersoneel verdient. Onze zorgteams voor humane detentie hebben we versterkt met 150 mensen, terwijl 400 detentiebegeleiders gedetineerden helpen voorbereiden op hun reclassering.

Ik heb inderdaad een rapport van het gevangeniswezen gevraagd. Dinsdagmorgen heb ik dat ontvangen. Uit dat rapport kan ik vaststellen dat er een probleem is met de minimale dienstverlening. Elementaire taken in een cel en de veiligheid moeten altijd worden gegarandeerd, zeker in een gevangenis en ook tijdens stakingen. In 2019 zijn daarover afspraken gemaakt met de vakbonden. Toen werd beloofd dat er steeds voldoende personeel zou zijn tijdens stakingen. Ik stel vast dat dit niet het geval was op het moment van de feiten. Dat staat zwart op wit in het rapport. Ook dat moet ik dus aanpakken. Ik zal de mensen die daar op dat moment aan het werk waren niet met de vinger wijzen, maar ook niet de stakers, want zij hebben het recht om te staken.

Iedereen beseft wel dat een gevangenis met meer dan 700 gedetineerden geen onschuldige plaats is die onbewaakt kan worden gelaten. De daarover gemaakte afspraken moeten worden nagekomen, maar in de voorbije jaren was dat bij 30 % van de stakingen niet het geval. Dat hebben wij geëvalueerd. Met de vakbonden hebben we verschillende keren rond de tafel gezeten. We hebben hun gevraagd om op dat vlak beter te doen. Ik zal met de vakbonden opnieuw overleg aanknopen, zoals ik zei, zodat er altijd voldoende personeel is om de veiligheid in de gevangenis te garanderen, ook tijdens stakingen. Het gaat dan om de veiligheid van zowel het personeel als de gedetineerden. Van die lijn zal ik niet afwijken.

Ik zal ook niet afwijken van het principe van de uitvoering van de korte straffen en van alle straffen in het algemeen. Als voormalig magistraat weet ik voor welke feiten straffen tot drie jaar worden gevorderd. Dat zijn geen kleine feiten, het gaat niet om kruimeldieven. Een geloofwaardige justitie is een justitie die haar eigen straffen uitvoert.

04.09 Sophie De Wit (N-VA): Mijnheer de minister, dank u voor uw antwoord. Hoewel, ik hoor u altijd verwijzen naar de extra plaatsen die u gecreëerd hebt, maar dat gebeurt ter uitvoering van plannen die al klaarlagen. Er lagen nog plannen klaar. Die komen maar niet uit de schuif. Wat hebt u er met deze regering zelf aan toegevoegd? Niet veel, behalve de detentiehuizen. Het is te zeggen, 2 van de beloofde 15, terwijl dat van Kortrijk een tijdelijk contract heeft en dat Antwerpen, dat er echt een kan gebruiken, niet van de grond komt door problemen met overheidsopdrachten, dus niet door nimby, zoals De Croo vorige week nog zei.

Als u aan de uitstroom wilt werken, mijnheer de minister, haal dan alstublieft de geïnterneerden uit de cellen. In Aalst ligt alles klaar, maar de Regie werkt tegen. Praat met uw collega.

Nog een ander aspect inzake de uitstroom, mijnheer de minister, is dat er meer dan 3.300 illegalen in onze gevangenissen zitten. Collega Geens heeft als voormalig minister samen met collega Francken het nodige gedaan en de overbevolking aangepakt door wel goed uit te wijzen. Daar is heel veel winst te rapen, waardoor diegenen die vandaag wel in de cel zitten dat ten minste op een correcte manier kunnen doen, dus niet allemaal in één cel met veel te veel mensen, met alles wat vandaag gebeurt tot gevolg.

04.10 Marijke Dillen (VB): Mijnheer de minister, de problemen zijn niet nieuw. Ze slepen al decennia aan. Al uw voorgangers, van verschillende partijen, hebben deze problemen in het verleden laten aanslepen.

Er is een beperkte toename geweest van het aantal plaatsen en personeelsleden, maar het is absoluut te weinig. Een van de oorzaken is het Sky ECC-dossier, waarover u recentelijk heel fier hebt verklaard dat het al meer dan 2.500 jaren gevangenisstraf heeft opgeleverd. Dat zijn uw cijfers, niet die van mij.

Een andere oorzaak – al wordt die door vele collega's hier absoluut geminimaliseerd – is de toename van het aantal gedetineerden met een andere nationaliteit. Dan zwijg ik nog over die met een dubbele nationaliteit en over het aantal illegalen. Dat aantal is werkelijk zeer aanzienlijk.

Neem hier uw verantwoordelijkheid voor. Stuur die mensen terug naar hun land van herkomst. Weigeren die landen, koppel het dan aan andere maatregelen, zoals het afnemen van de ontwikkelingssamenwerking.

04.11 Peter Mertens (PVDA-PTB): Mijnheer de minister, alle vivaldipartijen spreken hier over respect voor het personeel en de vakbonden, maar dan moet men wel luisteren. Er zijn afspraken gemaakt met de vakbonden. De staking is doorgegeven 72 uur voor ze begon. Men had dus op voorhand maatregelen kunnen nemen. Die staking is er nota bene gekomen wegens agressie tegen het personeel. Het is dus iets te kort door de bocht om dezelfde vakbonden en cipiërs met de vinger te wijzen.

De vivaldipartijen spreken hier over respect voor het personeel, maar minister De Sutter heeft beloofd 3 à 7 % loonsverhoging toe te kennen aan de cipiërs. Die maatregel is teruggetrokken en het gevolg daarvan is een uitstroom naar beter betaalde jobs, niet alleen van jonge cipiërs in Rosettabanen, maar ook van mensen die al 20 jaar en langer aan het werk zijn. Respect voor cipiërs is luisteren naar hen en respect hebben voor hun noden en voor de loonvoorwaarden die zij vragen. Als de regering belooft een loonsverhoging van 7 % toe te kennen, dan moet ze die belofte ook respecteren. Dat is respect, beste vivaldipartijen.

04.12 Ben Segers (Vooruit): Mijnheer de minister, de overbevolking in de gevangenissen is inderdaad geen probleem dat op een-twee-drie kan worden opgelost. Dat erkent iedereen, maar de situatie is extreem urgent. U verwees terecht naar heel veel belangrijke stappen die de regering heeft gezet. Wij rekenen er ook op dat die snel resultaat zullen opleveren. U zult de verder verminderde druk op de gevangenissen moeten waarmaken, want er is meer nodig. Ik noteer echter uw engagement om met iedereen constructief rond de tafel te gaan zitten, zonder te zwartepieten, en verder te werken aan gedragen oplossingen. Ook de volgende regering zal daar met grote urgentie verder aan moeten bouwen, want alleen zo kan onze veiligheid er echt op vooruitgaan.

04.13 Katja Gabriëls (Open Vld): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord.

Mijnheer Geens heeft een aantal oorzaken van de overbevolking in de gevangenissen opgesomd. Die zijn niet nieuw, net zoals de overbevolking niet nieuw is, maar de cijfers zijn er. Er werden 750 extra medewerkers aangeworven, er werden de afgelopen 3 jaar 1.200 extra plaatsen gecreëerd en er werden vorig jaar 1.500 mensen uitgewezen. We moeten, met de hulp van alle beleidsniveaus van ons land, van het federale niveau tot het niveau van de gemeenschappen en dat van de lokale besturen, blijven investeren in nieuwe plaatsen, ook voor geïnterneerden.

We zullen de straffen onder de 3 jaar blijven uitvoeren. We zijn tegen straffeloosheid. Een straf van 2,5 jaar uitgesproken door een rechter, is geen korte straf. Staken is zeker een recht, maar de afgesproken minimale dienstverlening moet worden gerespecteerd, zoals de minister zei.

04.14 Koen Geens (cd&v): Mijnheer de minister, u dreigt daar nog een hele tijd te zitten, niet alleen tot aan de verkiezingen, wat de moeilijkste periode is, maar nog lang na de verkiezingen. Ik probeer u aan te zetten tot een bijsturing van uw beleid, maar u voelt dat er daarvoor geen ruim gedragen meerderheid is. Iedereen wil immers *tout et son contraire*.

Ik wil u dan ook vragen om mijn vijf punten te onthouden waarop u uw beleid kunt verbeteren. Het gaat niet om of of of, maar wel om en en en. Ik heb u 10.000 gevangenen achtergelaten en met het Masterplan III een theoretische capaciteit van 10.700. U zegt dat u nu al een capaciteit van 10.700 hebt door oude gevangenissen open te houden, maar tussen 10.700 en 12.143 is er een heel groot verschil. Dat is het verschil van 1.400 dat u moet overbruggen door aan de knoppen te zitten. Het spijt mij, maar daar is niets aan te doen. Ik wens u veel succes.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

05 Questions jointes de

- **Maxime Prévot à Alexander De Croo (premier ministre) sur "L'avenir du nucléaire" (55004255P)**

- **Reccino Van Lommel à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Le sommet du nucléaire" (55004259P)**

05 Samengevoegde vragen van

- **Maxime Prévot aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De toekomst van kernenergie" (55004255P)**

- **Reccino Van Lommel aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De nucleaire top" (55004259P)**

05.01 Maxime Prévot (Les Engagés): Bonjour monsieur le ministre, qui remplace monsieur le premier ministre, à qui ma question était initialement adressée.

J'ai pu, par voie de presse, prendre connaissance de l'engagement de la Belgique – et je dis bien celui de la Belgique, pas uniquement celui d'Alexander De Croo, candidat en campagne, mais bien du premier ministre s'exprimant au nom du gouvernement – à participer à la stratégie de déploiement de l'énergie nucléaire dans les années à venir, aux côtés d'une trentaine d'autres nations, à l'occasion d'un sommet que nous accueillons sur le territoire belge.

Ce ne sont pas Les Engagés qui en seront choqués, parce que voilà longtemps que nous avons la conviction que le nucléaire, même s'il ne constitue pas la solution miracle, est incontestablement l'un des éléments-clés du mix énergétique, notamment pour pouvoir garantir la maîtrise des prix, réduire notre dépendance à des pays tiers mais aussi participer au combat contre l'urgence climatique puisque, pour rappel, il s'agit d'une énergie décarbonée.

Mais alors, quel mandat a-t-il reçu? Dans le même temps, nous avons entendu en début de semaine la partie écologiste du gouvernement exprimer à nouveau sa volonté de se passer du nucléaire, contrairement à l'accord auquel elle a elle-même souscrit il y a quelques semaines! Dès lors, le premier ministre s'est-il engagé quelque peu outrancièrement, sans représenter l'ensemble des forces vives de sa majorité, ou voyons-nous quelques éléments de sa majorité – Ecolo et Groen – se distancier, affaiblissant par-là même sur la scène internationale la charge et la responsabilité du premier ministre?

S'il y a un secteur dans lequel nous avons besoin de perspectives, de sécurité politique et de stabilité juridique,

c'est bien celui de l'énergie, et certainement celui du nucléaire. Qu'en est-il?

05.02 Reccino Van Lommel (VB): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, wat een gezellige bende moet de vivaldiclub toch zijn! Terwijl De Croo vandaag op de nucleaire top in Brussel pleit voor een nucleaire doorstart en om Doel 4 en Tihange 3 niet tien maar twintig jaar langer open te houden, zit de minister van Energie van Groen, Tinne Van der Straeten, op een alternatieve top, georganiseerd door de Bond Beter Leefmilieu. Ze is daar allesbehalve lovend over wat de eerste minister op de nucleaire top verdedigt. Ze gaat liever op de koffie bij haar groene achterban van de rasta's dan het land te dienen en de bevoorradingszekerheid te garanderen.

Aan de eerste minister zou ik zeggen: beter laat dan nooit. Het betreft echter een campagnezet. Het is pijnlijk, niet alleen omdat een onderhandelde levensduurverlenging van tien jaar veel duurder is dan een verlenging van twintig jaar, maar ook omdat het vandaag min of meer dezelfde coalitie is die in 2003 het verbod op nieuwe kerncentrales heeft verankerd in de wet. Het is pijnlijk, omdat hier heel veel partijen zitten die hun eigen voorstellen voor de bouw van SMR's niet meer durven te bespreken. Het is ook pijnlijk, omdat de groenen en de socialisten pleiten voor een snelle en asociale en dus onbetaalbare energietransitie, met alleen maar hernieuwbare energie en afhankelijkheid van het buitenland.

Wij hebben het in dit Huis heel vaak over de geloofwaardigheid van de politiek. Hoe kan van de bevolking echter worden verwacht dat ze het beleid ernstig neemt, wanneer de regering met verschillende standpunten naar buiten komt en speelt met betaalbare en betrouwbare energie?

Mijnheer Van Tigchelt, mijn vragen zijn de volgende. Sprak de eerste minister op de top in eigen naam of in naam van de regering? Hoe verklaart u de tegengestelde uitspraken van hem en mevrouw Van der Straeten? Tot slot, betekent zijn aanwezigheid op de top vandaag dat artikel 3 van de wet van 2003 zal worden geschrapt?

05.03 Minister Paul Van Tigchelt: Mevrouw de voorzitter, geachte leden, vandaag verzamelen op de Heizel in Brussel, vlak bij het Atomium nota bene, heel wat regeringsleiders voor de bij mijn weten allereerste internationale top over kernenergie. België organiseert die top samen met het Internationaal Atoomenergieagentschap. Deze top wordt afgesloten met een gezamenlijk statement.

Je vous transmets ici le message que le premier ministre a donné lors de ce sommet il y a un mois, expliquant notre stratégie nucléaire. Lors du sommet sur le nucléaire, le premier ministre a déclaré que la technologie nucléaire ferait partie de la solution pour atteindre les objectifs climatiques d'ici à 2050. C'est ce qui est confirmé également aujourd'hui au Heysel.

Monsieur Prévot, le gouvernement s'est assuré d'avoir une stratégie énergétique solide, avec un accord équilibré sur la prolongation de la durée de vie de Doel 4 et Tihange 3. Je suis heureux qu'il y ait un bon débat sur les différents textes législatifs au sein de la commission de l'Énergie. Ce dossier devra être complété dans les semaines à venir.

Met deze internationale top toont ons land dat wij willen meespreken in wat een cruciaal vraagstuk is voor onze planeet in de komende jaren, want – ik denk dat wij het daar allemaal over eens zijn – een strategie is nodig. Ook in de toekomst zullen wij uiteraard veel energie nodig hebben en onze energietoekomst hangt af van het nastreven van een en-enverhaal, niet een of-ofverhaal of een en-ofverhaal.

Dat is precies wat België de afgelopen jaren heeft gedaan door massaal te investeren in offshore hernieuwbare energie. Onze kustlijn van 67 kilometer is zeer beperkt, maar ik kan ondertussen, als minister van Noordzee, bevestigen dat wij onze offshore windenergieproductie verviervoudigen. Ons land speelt daarbij een pioniersrol en zit in de voorlinië. Tegen 2030 zal onze productie het elektriciteitsverbruik dekken van 5 miljoen gezinnen, bijna onze hele bevolking. Wij bouwen het eerste energie-eiland ter wereld in onze wateren.

Wij hebben ook beslist om de werking van de jongste kerncentrales met tien jaar te verlengen. Bovendien investeren wij, zoals gezegd, 100 miljoen euro in het SMR-onderzoek. Zo komen wij tot een allesomvattende strategie waar alle partners in de regering zich toe hebben geëngageerd.

05.04 Maxime Prévot (Les Engagés): Madame la présidente, je n'interromprai pas les "applaudissements"

de la majorité en soutien à son ministre. (*Ironique*)

Je voulais peut-être souligner que la réponse ne m'a guère surpris. En l'occurrence, monsieur le ministre, vous dites combien la stratégie est solide. Certes, et visiblement plus que la coalition puisque, entre ce qu'un premier ministre prétend dire au nom d'un gouvernement et ce que ses partenaires semblent vouloir accepter comme perspectives, il y a plus qu'un fossé.

Nous sommes convaincus que la solution passera aussi bien entendu par le fait de doper les énergies renouvelables mais on ne s'appelle pas le plat pays pour rien non plus. Il est compliqué aujourd'hui d'avoir de nouveaux permis pour des éoliennes et il nous faudra être dans une démarche volontariste pour atteindre les objectifs de 2050. Donc, le nucléaire restera, chers amis écologistes, par la porte ou par la fenêtre, un des éléments de la solution. Alors, plutôt que de fragiliser la perspective, consolidez les investissements! Cela relève de l'intérêt collectif ou, oserais-je dire, de l'intérêt national!

05.05 Reccino Van Lommel (VB): Minister Van der Straetens plaats vandaag was op die nucleaire top. De Croo maakt daar nu het mooie weer, terwijl het zijn partij is die de wet op de kernuitstap mee in gang heeft gezet, terwijl het zijn partij is die de kerncentrales een dood lijk heeft genoemd, terwijl het zijn partij is die onder andere de kerncentrales aan de Fransen heeft verkocht. Hij heeft, samen met de groenen en de socialisten, een dure deal met ENGIE gesloten, terwijl een verlenging van twintig jaar mogelijk was geweest. Het is Vivaldi dat een snelle elektrificatie met dure energie uit het buitenland wil. Jullie energiebeleid is op alle mogelijke vlakken ongeloofwaardig.

Ik zeg hier vandaag klaar en duidelijk: niet met het Vlaams Belang. Wij willen betaalbare en betrouwbare energie. Wij willen investeren in kernenergie. Wij willen geen asociale, linkse maatregelen. Het wordt tijd voor ander en beter. Gedaan met Vivaldi!

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

06 Questions jointes de

- Denis Ducarme à Annelies Verlinden (Intérieur, Réformes instit. et Renouveau démocratique) sur "Les problèmes relatifs à la rotation du personnel de la DSU" (55004261P)
- Koen Metsu à Annelies Verlinden (Intérieur, Réformes instit. et Renouveau démocratique) sur "La DSU" (55004265P)
- Özlem Özen à Paul Van Tigchelt (VPM Justice et Mer du Nord) sur "Le décès d'un policier lors d'une intervention des forces spéciales à Lodelinsart" (55004269P)

06 Samengevoegde vragen van

- Denis Ducarme aan Annelies Verlinden (Binnenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing) over "De problemen met betrekking tot het personeelsverloop bij de DSU" (55004261P)
- Koen Metsu aan Annelies Verlinden (Binnenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing) over "De DSU" (55004265P)
- Özlem Özen aan Paul Van Tigchelt (VEM Justitie en Noordzee) over "De dood van een politieagent tijdens een interventie van de speciale eenheden in Lodelinsart" (55004269P)

06.01 Denis Ducarme (MR): Madame la ministre, monsieur le ministre, nous avons eu, hier, une commission difficile. Nous y avons abordé la perquisition de Lodelinsart et la mort de ce policier de la Direction des unités spéciales (DSU). Nous avons eu des échanges dignes. Nous avons surtout envie de penser à ce policier qui s'est levé un matin pour aller travailler mais n'est pas rentré auprès des siens. Le travail du Parlement est aussi de poser des questions. Vous avez pu rendre compte, hier en commission, de la situation de la DSU. Vous avez parlé du cadre, incomplet à ce jour. Vous auriez également pu dire que vous veilliez à le renforcer: une dizaine d'effectifs sont arrivés ces derniers mois, une dizaine est en formation et une autre en présélection. Il n'en demeure pas moins qu'il y manque toujours une cinquantaine de policiers.

La question qui se pose aux parlementaires est de savoir si ces policiers sont surmenés. Je suis en contact avec un certain nombre de syndicats policiers, dont le Syndicat Libre de la Fonction Publique (SLFP), qui s'apprête à vous poser en commission un certain nombre de questions relatives à la protection au travail. Ils souhaitent vous interroger sur les prestations des policiers de la DSU qui étaient sur le théâtre d'opération

pour les sept jours qui précèdent l'intervention. Il semble en effet que certains, venant de Liège et ayant dû se lever à deux heures du matin, étaient toujours en prestation en fin de soirée. Ils auraient dormi seulement quelques heures. Ce sont ces questions, posées par les policiers, que je vous adresse aujourd'hui, vous remerciant d'être précise dans vos réponses.

06.02 Koen Metsu (N-VA): Mevrouw de minister, mijnheer de minister, het gaat niet goed. Chaos en wantoestanden heersen in de gevangenissen. De georganiseerde en zelfs minder georganiseerde misdaad teisteren de straten van onder andere Brussel. Zij die ons beschermen tegen al dat geweld en die criminaliteit worden deze week nogmaals recht in hun hart geraakt. Zij verliezen een familielid. Deze week werd een eliteagent vermoord en uiteraard zijn onze gedachten nog steeds bij al zijn naasten. Die politiemensen verdienen hulde. Dat zegt iedereen hier keer op keer opnieuw. Het is dankzij hen dat wij in een zo veilig mogelijke samenleving mogen leven. Zij geven iedere dag het allerbeste van zichzelf.

De omstandigheden waarin onze Dienst Speciale Eenheden moet werken, zijn echter al heel lang een onderwerp van discussie in dit huis en bij de vakbonden. Ik beweer niet dat een nieuw kogelwerend vest het onheil had kunnen vermijden, want het is en blijft natuurlijk een risicoberoep. Ik blijf focussen op de omstandigheden. Dan gaat het over het budget en het personeel. Beide schieten momenteel tekort.

Ik ga even kort terug in de tijd. De regering-Michel beloofde 100 % opvulling van het personeelskader. De DSU kreeg in plaats van 4 miljoen euro 10,8 miljoen per jaar. Nu bedraagt hun budget 7,7 miljoen euro. De besparingsronde van Di Rupo werd onder Michel I – met Open Vld, MR, cd&v en N-VA – stopgezet. Wat horen we nu? Geen opvulling van het personeelskader en geen budget dat vereist is om de operationaliteit op peil te houden, terwijl de criminaliteit toeneemt in omvang en brutaliteit. Veiligheid zou de kerntaak moeten zijn.

Zijn jullie bereid om die foute beslissingen terug te schroeven?

06.03 Özlem Özen (PS): Monsieur le ministre, madame la ministre, c'est sous le choc que nous avons appris ce lundi matin la mort d'un policier. Jonathan Savel, âgé d'à peine 36 ans, père de deux enfants, a été tué dans l'exercice de ses fonctions. Mes pensées et mes condoléances vont évidemment à sa famille, à ses proches, à ses collègues blessés, mais aussi à l'ensemble des forces de police qui assurent chaque jour, au risque de leur vie, notre sécurité et celle des citoyens.

Le parquet de Mons mène l'enquête judiciaire. Elle doit évidemment se dérouler dans la sérénité et répondre à l'ensemble des questions que nous nous posons tous. Nous apprenions qu'une perquisition et une arrestation ont été effectuées simultanément à l'égard de trois policiers de la police locale de Charleroi. L'un est soupçonné dans le dossier de Lodelinsart mais le procureur a déclaré qu'actuellement, rien n'indiquait un lien avec la fusillade.

Madame la ministre, les collègues l'ont rappelé, hier, en commission de l'Intérieur, vous avez déjà apporté une série de réponses. Sans compromettre l'enquête judiciaire en cours, je souhaite vous poser les questions suivantes.

Monsieur le ministre, madame la ministre, pouvez-vous me donner davantage d'informations concernant les aspects judiciaires de ce drame et des perquisitions/arrestations qui ont eu lieu en parallèle?

Quand décide-t-on de faire appel aux forces spéciales? Comment détermine-t-on le seuil de dangerosité? Même si je sais que le risque zéro n'existe pas, quelles leçons tirer de ce drame afin d'éviter d'allonger la liste trop longue de policiers tués en opération?

Enfin, quelles mesures sont prises afin de prévenir toute corruption au sein des forces de l'ordre? Nos services sont-ils suffisamment outillés, dans un contexte où les barons de la drogue ont déclaré la guerre à notre pays?

06.04 Minister Paul Van Tigchelt: Mevrouw de voorzitter, beste leden, helaas worden wij opnieuw geconfronteerd met een laffe moord op een jonge, getrainde politie-inspecteur, Jonathan. Hij was 36 jaar en had een partner, twee kinderen, familie en vrienden, ook bij de politie. Dat is natuurlijk hartverscheurend. Ik heb in 2016, als directeur van het OCAD, een gelijkaardig scenario meegemaakt, enkele weken voor de aanslagen, toen ook een aanval werd gepleegd op mensen van de speciale eenheden.

Jonathan maakte, net als zijn twee gewonde collega's, deel uit van het POSA-interventieteam in Luik. U weet dat dit een gedeconcentreerde afdeling is binnen de speciale eenheden, DSU, van de federale gerechtelijke politie. Dat is onze elite-eenheid en dat is ook terecht.

Tijdens de noodlottige huiszoeking betrad hij, samen met zijn collega's, de woning in kwestie. Het ging om een zogenaamde versterkte huiszoeking, *une perquisition renforcée*.

Op basis van een operationele risicoanalyse door de politie werd beslist om die huiszoeking niet, zoals gebruikelijk, door de chercheurs van federale gerechtelijke politie te laten uitvoeren, maar om een beroep te doen op de speciale eenheden. Er waren immers aanwijzingen dat de bewoner mogelijk een wapen had. De bewoner had bovendien een aantal politionele en gerechtelijke antecedenten. Daarnaast hebben de speciale eenheden zelf nog, kort voor de feiten, een risicoanalyse verricht, voorafgaand aan die interventie.

L'opération, à ce que nous ont assuré le commissaire général et les responsables de la police fédérale, était préparée correctement et de manière professionnelle. Nos unités spéciales appliquent les normes les plus strictes et les plus professionnelles dans leur travail. Les membres des unités spéciales effectuent environ 150 perquisitions de ce type par an; ce sont chaque fois des perquisitions avec une certaine dangerosité. Ils reçoivent une formation approfondie et sont préparés de manière rigoureuse.

Les circonstances exactes du meurtre de Jonathan font l'objet d'une enquête judiciaire. Je ne peux pas vous en dire plus à ce sujet. Je ne peux pas non plus m'étendre sur l'enquête qui a mené à cette perquisition qui a malheureusement tourné au drame. Je dois m'en référer au procureur du Roi de Charleroi qui communiquera lorsqu'il pourra le faire.

Moeten wij hier lessen uit leren? Het zal wel zijn. Het is ons aller verantwoordelijkheid er alles aan te doen opdat een dergelijk drama vermeden wordt in de toekomst.

Wij weten alleszins dat uit de eerste interne debriefings die de federale politie meteen doet en heeft gedaan, geen elementen naar voren gekomen zijn die ons zouden kunnen doen twifelen aan het correcte en professionele optreden van onze speciale eenheden, noch op het vlak van de voorbereiding, noch op het vlak van de uitvoering van de operatie, noch op het vlak van de onmiddellijke reactie die gepaard ging met het wapengeweld, noch op het vlak van de hulp aan de gewonde politiemensen.

Collega Verlinden en ikzelf hebben contact met de verantwoordelijken van de politie. Die drukken daarop. Zij beklemtonen dat.

Wij hebben in de voorbije jaren met deze regering geïnvesteerd in de politie. Wij zullen dat blijven doen. De politie verdient inderdaad onze steun.

06.05 Annelies Verlinden, ministre: Madame la présidente, chers collègues, lundi matin, un mari est mort, un père, un fils, un frère, un ami, un collègue très cher, alors qu'il travaillait pour notre sécurité de la manière la plus héroïque qui soit. Lors de cette intervention, deux autres collègues des unités spéciales ont également été grièvement blessés.

Overall in het land hebben politiediensten vandaag om 12.00 uur een minuut stilte gehouden, een moment van groot verdriet, maar tegelijkertijd ook een ingetogen moment van troost, steun en solidariteit. Onze gedachten blijven uitgaan naar de families en alle leden van de speciale eenheden.

Onmiddellijk na het incident van maandag heb ik geluisterd naar de vele betrokkenen en ook vandaag heb ik na de minuut stilte geluisterd naar vele politiemensen en gesproken met leidinggevenden. Zij zijn dankbaar voor de vele blijken van solidariteit en medeleven in het hele land, maar tegelijkertijd zijn ze bezorgd over sommige veronderstellingen die worden geponeerd.

Je me rallie donc une nouvelle fois à la demande du procureur du Roi de Charleroi, qui en appelle à la sérénité dans l'intérêt de l'enquête judiciaire.

Comme j'ai pu le constater au cours de mes visites répétées et l'entendre encore aujourd'hui, aucun compromis n'est de rigueur en ce qui concerne la sécurité des unités spéciales. J'ai pleinement confiance

dans les dirigeants qui sont chargés de mener et d'organiser les opérations de ces unités. Aucun d'entre eux ne permet qu'un de ses collaborateurs se rende sur le terrain sans être suffisamment préparé, équipé et protégé.

Gisteren, 48 uur na de feiten, heb ik in de commissie voor Binnenlandse Zaken zo volledig mogelijk geantwoord op de vragen, op basis van de informatie waarover ik beschik. Er waren vragen over de capaciteit en het groeipad dat de huidige regering voor de federale politie en voor de speciale eenheden in het bijzonder mogelijk heeft gemaakt. Met extra middelen voor 2024, ten belope van twee miljoen euro, voor de speciale eenheden wordt dat groeipad voortgezet naar een bedrag van meer dan negen miljoen euro, waardoor er in 2024 nog vijftig extra medewerkers voor de speciale eenheden kunnen worden aangeworven. Dat investeringspad moet, mijns inziens, worden voortgezet.

Ook op het vlak van infrastructuur moeten wij bijkomende inspanningen leveren. Dat heb ik al herhaaldelijk kunnen bespreken met de staatssecretaris bevoegd voor de Regie der Gebouwen. Ook vorige week vrijdag nog hebben wij die gesprekken gevoerd, omdat onze elitetroepen recht hebben op een degelijke huisvesting.

Ik heb de voorbije dagen ook moeten vaststellen dat er verschillende verhalen circuleren. Zo zouden de speciale eenheden moeten werken met ongeschikt materiaal. Ik heb het moeilijk met voorbarige conclusies en veronderstellingen. Er is op dit moment geen informatie die dergelijke veronderstellingen zou kunnen bevestigen. Het tegendeel is waar.

Laat ons daarom uit respect voor de slachtoffers, hun naasten maar ook alle 50.000 politiemedewerkers die dag in dag uit, ook op dit eigenste moment, op het terrein werk maken van onze veiligheid, uitgaan van feiten veeleer dan van veronderstellingen.

Ces derniers jours, j'ai pu parler à de nombreuses personnes au sein de la police. Samedi, nous rendrons un dernier hommage à Jonathan. Nous devons être solidaires des proches des victimes et de la police. Par respect pour elles, mais aussi pour témoigner ce respect à tous les fonctionnaires de la police qui travaillent pour notre sécurité en ce moment. C'est notre devoir.

06.06 Denis Ducarme (MR): Je partage évidemment, madame et monsieur les ministres, votre peine, ainsi que le fait qu'aucun compromis n'est possible en matière de sécurité.

Notre devoir est aussi de veiller à ce que les policiers ne soient pas surmenés quand ils descendent sur ce type de théâtre d'opération. Les syndicats, en comité pour la prévention et la protection au travail, vous poseront la question des prestations la semaine qui précédait l'opération et celle des heures de sommeil de ces policiers. Ils vous demanderont sans doute également l'analyse de risque opérationnel. Étaient-ils bien neuf, comme ils devaient l'être, ou n'étaient-ils que huit?

Ce sont évidemment des questions que nous souhaitons aborder. Nous vous y verrons répondre. Par ailleurs, le groupe MR demandera, en commission de l'Intérieur, à recevoir la DSU, d'abord pour lui rendre honneur, mais également pour écouter les besoins de ce service essentiel à la sécurité des citoyens.

06.07 Koen Metsu (N-VA): Mijnheer de minister, mevrouw de minister, bedankt voor uw antwoorden. Onze elite-eenheden vragen geen elitaire behandeling. Ze vragen eigenlijk alleen het nodige om hun job naar behoren te kunnen doen. Ten eerste, vul hun personeelskader aan tot die beloofde honderd procent en, ten tweede, trek hun budget op tot de hoogte die nodig is om operationeel te kunnen blijven. Dat heb ik gevraagd, maar jullie hebben daar niet op geantwoord. Die twee zaken hebben jullie niet over de lippen gekregen.

Ik vraag dat jullie verantwoordelijkheid nemen. Daarmee bedoel ik geenszins dat jullie ontslag dienen te nemen, dat kom ik hier zeker en vast niet vragen. Neem verantwoordelijkheid door te doen wat jullie horen te doen. Luister naar onze elite-eenheden en geef hun datgene waarop zij recht hebben.

06.08 Özlem Özen (PS): Chers collègues, en dix ans, c'est le dixième policier qui meurt dans l'exercice de ses fonctions. Chaque policier qui vient allonger cette triste liste est un policier de trop. Aucune violence envers la police ne peut rester sans une réponse forte. Il faut une réponse qui soit à la hauteur du drame que cela représente pour la société puisqu'une nouvelle fois, c'est l'ensemble de notre pays qui est sous le choc. Vous l'avez dit, madame la ministre, il faut être solidaire envers les policiers et il faut respecter leur travail. Il faut

absolument que cela se traduise dans des actes.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

07 Vraag van Kathleen Verhelst aan Pierre-Yves Dermagne (VEM Economie en Werk) over "De maatregelen ter verhoging van het ondernemersvertrouwen" (55004262P)

07 Question de Kathleen Verhelst à Pierre-Yves Dermagne (VPM Économie et Travail) sur "Les mesures visant à renforcer la confiance des entrepreneurs" (55004262P)

07.01 **Kathleen Verhelst** (Open Vld): Mijnheer de minister, onze welvaart en onze sociale zekerheid vallen niet uit de lucht. Dat is de verdienste van iedereen die in ons land werkt en onderneemt. Zonder veerkrachtige ondernemers valt niet alleen onze economie stil, maar ook onze volledige samenleving. De ondernemers verdienen daarom niet alleen respect, wat soms al veel gevraagd lijkt, maar hebben ook echt nood aan een ondernemersvriendelijker land en aan een langetermijnbeleid dat hen in staat stelt concurrentieel te zijn en dat hun rechtszekerheid biedt.

Mijnheer de minister, ik ben al 35 jaar onder-neemster en spreek hier altijd vanuit dagelijkse ervaringen. Op 10 juni zou ik hier veel liever meer ondernemers zitting zien nemen, maar helaas zien zij te veel geruzie en inefficiëntie bij de overheid.

Nu toont een recente bevraging van VOKA aan dat maar liefst de helft van de Vlaamse ondernemers zijn toekomst somber tegemoetzielt. Dat is absoluut een alarmerend signaal, waar we oor naar moeten hebben. Ondernemers voelen zich niet erkend door de politiek die sommigen hier voeren. Dat kan men hun niet kwalijk nemen. Zij zien namelijk politici die ballonnetjes oplaten en beloven dat men amper 32 uur zou moeten werken voor hetzelfde loon, terwijl de bedrijven geen handen vinden en de werklust zien verschuiven naar de sterkste schouders, die ook kunnen breken. Zij krijgen te weinig rechtszekerheid op het vlak van vergunningen op lange termijn. Ik ken heel wat ondernemers die zichzelf in de voet geschoten hebben, omdat ze in tijdelijk groen voorzagen op hun uitbreidingssterreinen. Door te overreguleren en de administratieve lasten te verhogen, zonder de impact te becijferen, benadelen wij onze bedrijven en dragen wij bij aan een minder goede concurrentiepositie ten opzichte van die in de buurlanden.

Net als veel ondernemers zie ik in de uitkomst van de bevraging van VOKA geen keuze tot doemdenken. Ze is voor ons een signaal om nog alerter te zijn en nog meer te vechten. Wij als politici moeten onze ondernemers het beleid geven dat hen toelaat te ondernemen, niet meer, niet minder.

Mijnheer de minister, hoe wilt u het ondernemersvertrouwen nog wat opkrikken? Wat is uw boodschap aan degenen die ondernemen en investeren en zo bijdragen aan onze welvaart?

07.02 Minister **Pierre-Yves Dermagne**: Mevrouw Verhelst, uit de jongste barometer van de Nationale Bank van België blijkt dat het ondernemersvertrouwen in februari opnieuw is gestegen. Dat is goed nieuws. We hoeven dus zeker niet alarmistisch of pessimistisch te zijn. Desalniettemin heb ik oor naar de bezorgdheden van sommige ondernemers en de moeilijkheden waarmee zij kampen.

Wat vaststaat, is dat de automatische loonindexering de koopkracht van de werknemers heeft beschermd, wat ook de Belgische interne vraag en economische ontwikkeling heeft ondersteund. In plaats van de lonen altijd te matigen, moeten we er alles aan doen om het aandeel van de lonen in de geproduceerde rijkdom weer te doen toenemen. Dat is een kwestie van rechtvaardigheid voor de werknemers in ons land. Ik wil erop wijzen dat wij een globalere visie moeten ontwikkelen op het begrip concurrentievermogen. Loonkosten zijn niet de enige variabele. We kunnen het ook hebben over de sectorale structuur van de binnen- en buitenlandse investeringen, de uitgaven voor onderzoek en ontwikkeling, het marktaandeel, de geografische oriëntatie van de export of opleiding en onderwijs.

Met het relanceplan hebben we al gewerkt aan de competitiviteit via maatregelen om de concurrentie te bevorderen, de markt beter te reguleren en sociale dumping te bestrijden, maar ik volg uw redenering. We moeten een industrie-ondersteunend beleid voeren, zowel in België, als in de Europese Unie.

07.03 **Kathleen Verhelst** (Open Vld): Mijnheer de minister, onze koopkracht werd zeker ondersteund, maar

ik zou niet durven te herhalen dat we loonmatiging moeten tegenwerken.

Het verrast mij ook zeer dat ik u vandaag als enig parlamentslid over het ondernemersvertrouwen een vraag stel, terwijl het negatieve resultaat van de bevraging daarrond, waar we allemaal verantwoordelijk voor zijn, een essentiële economische waarschuwing inhoudt voor ons.

(Protest van de heer Loones)

Mijnheer Loones, dank u wel voor uw insteek. Ik hoop dat onze burgers ons aan het werk willen zien, maar daarvoor moeten we natuurlijk genoeg stemmen krijgen

(Protest van de heer Loones)

Mag ik voortspreken, mijnheer Loones?

De **voorzitter**: Mijnheer Loones, alstublieft.

07.04 Kathleen Verhelst (Open Vld): Ik hoop dat u niet hebt bijgedragen aan de overdadige regellast en de aflevering van vergunningen niet hebt bemoeilijkt. Ik hoop dat u uw verantwoordelijkheid hebt opgenomen en dat u de industrie niet hebt gefnuikt, maar de ondernemers hebt omarmd, zoals ik en vele Open Vld'ers zullen blijven doen. Als wij meer stemmen krijgen, zullen wij daar zeker hard voor werken.

(Twistgesprekken tussen de Open Vld-fractie en de N-VA-fractie)

07.05 Kathleen Verhelst (Open Vld): Ik geef nog graag het volgende mee. Waarop de ondernemers niet wachten, (...)

(De microfoon van de spreker werd uitgeschakeld.)

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

08 Question de Louis Mariage à Vincent Van Peteghem (VPM Finances, Coordination lutte contre la fraude et Loterie Nationale) sur "L'accord intervenu en kern sur le soutien à la distribution des journaux et des périodiques" (55004271P)

08 Vraag van Louis Mariage aan Vincent Van Peteghem (VEM Financiën, Coördinatie fraudebestrijding en Nationale Loterij) over "Het in het kernkabinet bereikte akkoord over de steun voor de bezorging van kranten en tijdschriften" (55004271P)

08.01 Louis Mariage (Ecolo-Groen): Monsieur le ministre, la dernière fois que j'ai posé une question dans cet hémicycle sur la concession presse, je n'ai pas caché mon inquiétude. J'éprouve de l'inquiétude pour les citoyens qui, comme moi, habitent un petit village et voient leur accès à de l'information de qualité mis en péril. Cela nous mènerait droit à un drame, tant pour notre capacité à "faire société" que pour les travailleurs qui distribuent ces journaux. Les écologistes ont répondu à cette inquiétude. Les verts ont défendu de pied ferme le soutien à une distribution de presse de qualité et aujourd'hui, 50 millions d'euros ont été mis sur la table.

Désormais, grâce à l'accord conclu hier, on sait que l'Anversois qui choisit de déménager à Arlon pourra toujours avoir accès à la presse néerlandophone. Le Tournaisien pourra encore lire le *Courrier de l'Escaut*. Car aujourd'hui, la priorité est le soutien à la presse, des rédacteurs aux éditeurs, en passant par les distributeurs. Les écologistes ont toujours soutenu la liberté d'expression. Et il ne s'agit pas que des grands médias du pays, qu'ils soient locaux ou régionaux. Non, il s'agit aussi de soutenir un élément central de notre société, le monde associatif. Car par cet accord, il s'agit aussi de garantir la pérennité de la distribution des périodiques associatifs qui font vivre la société civile.

Enfin, je ne vous cache pas mon plaisir lorsque j'ai lu qu'enfin, on arrête de sponsoriser la publicité commerciale. Que l'on retire cet avantage absolument indécent! Il n'est pas normal que Colruyt puisse bénéficier d'une telle aide de l'État alors que cela n'apporte rien à la démocratie. Pire, cela augmente la concurrence déloyale pour tous les petits commerçants indépendants.

C'est donc une question d'équité économique mais aussi et surtout un signal fort pour une société qui défend le fond et l'argumentation et non la surconsommation. Désormais, la balle est dans votre camp, monsieur le ministre.

Concrètement, comment cette réforme fiscale sortira-t-elle ses effets? Comment allez-vous organiser son déploiement avec, au centre, les acteurs concernés? Enfin, quand allez-vous traduire l'accord avec une sécurité juridique suffisante pour que la presse puisse continuer son travail au-delà du 1er juillet?

08.02 Vincent Van Peteghem, ministre: Monsieur Mariage, le gouvernement a décidé l'année dernière de supprimer la concession de presse. Cette décision a un impact significatif sur le fonctionnement des utilisateurs du système. C'est donc faire preuve de bonne gouvernance que de leur donner suffisamment de temps et d'espace pour s'adapter à cette nouvelle situation économique.

Pour cette raison, le gouvernement a prévu une période transitoire par le biais d'un crédit d'impôt nécessaire mais temporaire pour la distribution des journaux, périodiques et publications reconnus. Il s'agit d'un soutien basé sur un besoin réel et sur les défis auxquels sont confrontés les différents secteurs.

Les éditeurs commerciaux peuvent compter sur un soutien dans une fourchette de coûts de distribution en fonction du type de publication et de la densité de population de la zone dans laquelle la publication est distribuée. Pendant la période transitoire, le secteur non marchand peut compter sur un soutien total pour faire face à l'augmentation des coûts.

Outre le crédit d'impôt pour les livraisons à domicile, une déduction de frais majorée est également prévue pour les frais de livraison des journaux et des périodiques chez les libraires de presse indépendants.

Ainsi, ce gouvernement veille de manière responsable à ce que l'accès à des médias libres et de qualité continue d'être garanti dans les années à venir, tout en donnant aux secteurs affectés la possibilité de s'adapter à la nouvelle réalité.

08.03 Louis Mariage (Ecolo-Groen): Monsieur le ministre, je l'ai dit au début de mon intervention: j'étais inquiet. Sincèrement, votre réponse me rassure. Le secteur peut de nouveau envisager demain. Il s'agit clairement d'une victoire pour la démocratie et pour la planète. C'en est une également pour la liberté de la presse. En effet, là où certains défendent un modèle économique qui prive la ruralité d'une presse de qualité, le choix est ici fait de défendre le travail des journalistes. La Belgique a toujours été une terre de la liberté de la presse et elle le démontre une fois de plus. Ensuite, et surtout, c'est un pas de plus pour notre environnement en luttant contre la surconsommation que le matraquage publicitaire commercial entraîne.

Monsieur le ministre, je suis satisfait de la tournure que prennent ces décisions. Et j'ai hâte de voir la suite de ce dossier prendre forme pour une presse de qualité, plurielle et libre.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

09 Questions jointes de

- Sophie Rohonyi à Frank Vandenbroucke (VPM Affaires sociales et Santé publique) sur "Le non-remboursement des frais de logopédie" (55004252P)
- Caroline Taquin à Frank Vandenbroucke (VPM Affaires sociales et Santé publique) sur "L'accord sur le remboursement des frais de logopédie" (55004258P)
- Catherine Fonck à Frank Vandenbroucke (VPM Affaires sociales et Santé publique) sur "L'accord intervenu sur le remboursement de la logopédie" (55004268P)

09 Samengevoegde vragen van

- Sophie Rohonyi aan Frank Vandenbroucke (VEM Sociale Zaken en Volksgezondheid) over "De niet-terugbetaling van logopediekosten" (55004252P)
- Caroline Taquin aan Frank Vandenbroucke (VEM Sociale Zaken en Volksgezondheid) over "Het akkoord over de terugbetaling van logopediekosten" (55004258P)
- Catherine Fonck aan Frank Vandenbroucke (VEM Sociale Zaken en Volksgezondheid) over "Het bereikte akkoord over de terugbetaling van logopedie" (55004268P)

09.01 Sophie Rohonyi (DéFI): Monsieur le ministre, je m'en suis toujours doutée mais, malheureusement, j'en ai eu la confirmation hier: il faut parfois attendre les élections pour que le bon sens revienne chez certains politiques. Je fais ici allusion à la décision de votre gouvernement d'enfin autoriser les frais de logopédie pour tous les enfants et ce, quel que soit leur quotient intellectuel (QI).

Les parents et les associations peuvent aujourd'hui être fiers de vous avoir arraché cette victoire. Le problème, c'est que cette victoire a un goût très amer parce que l'on sait désormais que dans un an, les enfants qui auraient un QI non plus de 86 mais de 70 n'auront droit à un remboursement de leurs séances de logopédie que si et seulement si ce QI aura été attesté au préalable par un centre multidisciplinaire. Savez-vous quel est le délai d'attente pour y obtenir un rendez-vous, monsieur le ministre? Il peut être de deux ans, autrement dit deux ans durant lesquels les parents devront s'appauvrir pour donner à leurs enfants une chance de progresser, et donc de trouver une place dans notre société!

Comment un ministre socialiste peut-il valider une vision aussi élitiste de nos soins de santé? Comment un ministre de la Santé peut-il à ce point s'asseoir sur la science? Je réfère ici à une étude qui a été réalisée par l'UGent et la KUL et qui, je tiens à la citer, a dit, il y a un an, qu'il est "scientifiquement irresponsable et donc injuste de fonder des décisions aussi importantes sur un QI ponctuel et non fiable".

Monsieur le ministre, qu'un QI soit de 86 ou de 70 ou d'un autre niveau, cela reste un critère arbitraire et discriminatoire. Ma question est donc très simple: pourquoi ne l'avez-vous pas purement et simplement supprimé?

09.02 Caroline Taquin (MR): Monsieur le ministre, saluons cette décision collective sur le remboursement de la logopédie et la fin de cette discrimination à l'égard des enfants et des parents concernés. Il s'agit d'un premier pas car, enfin, les soins monodisciplinaires seront remboursés sans discrimination liée au QI, mais il y a comme une sorte d'épée de Damoclès suspendue au-dessus des familles avec le rendez-vous de 2025. C'est donc une bonne décision, monsieur le ministre, une décision que nous validons.

Néanmoins, notre groupe, le MR, considère qu'il ne s'agit que d'une première étape. À ce niveau, une étude doit être réalisée, et nous avons deux demandes précises à cet effet. Premièrement, il faut prévoir dans le mandat de l'étude qu'elle ne se limite pas seulement à la question de la suppression pure et simple et définitive de toute référence à un seuil de QI. Il faut en outre que l'étude se fasse aussi sur l'ensemble des exceptions d'octroi au remboursement, comme sur la durée de la prescription des soins, qu'elle soit complète et réalisée sur l'ensemble des exceptions à l'intervention de l'assurance obligatoire.

Deuxièmement, les experts qui seront désignés pour réaliser cette étude devront entendre les familles et collaborer avec elles dans le cadre de leurs analyses. Il s'agit là d'une question de bon sens, mais il faut l'exiger.

Dès lors, quelle sera la méthodologie de cette étude? Quand et par quels experts scientifiques et médicaux sera-t-elle réalisée? Quel sera le mandat attribué à ces experts? L'analyse sera-t-elle réalisée sur l'ensemble des actuelles exceptions à l'accès au remboursement et non limitée à la seule suppression définitive de référence à un seuil de QI? Enfin, avez-vous déjà pris contact avec les entités fédérées à cet égard?

09.03 Catherine Fonck (Les Engagés): Monsieur le ministre, les ingrédients sont connus. D'abord, plus de dix ans de mobilisation, des interpellations répétées aux ministres successifs. Ensuite, des votes ici, à la Chambre, pour modifier la loi, qui ont échoué. Des votes il y a cinq ans. Des votes le 6 février en commission. Des votes ici, en séance plénière, le 29 février dernier. Enfin, la pression maximale qu'avec les familles et les associations, j'ai mis sur le gouvernement et sur les partis de la majorité, avec le soutien aussi de plusieurs collègues de l'opposition, que je veux ici remercier.

Avec ces ingrédients, tout y était pour permettre d'obtenir enfin un remboursement complet, comme pour tous les autres enfants, pour ces enfants différents, et donc pour leurs familles.

Mais non. Ce n'est pas le choix qu'a fait le gouvernement. Le gouvernement et les partis de la majorité ont fait le choix d'un remboursement pour un an pour, de nouveau, toujours et encore, se focaliser pour la suite sur le quotient intellectuel.

C'est une première avancée, mais elle reste faible. Je vous le dis ici: ce n'est pas la solution qu'attendaient les familles et les associations. Non, vraiment pas.

Monsieur le ministre, pourquoi encore et toujours un remboursement seulement pour une période d'un an? Pourquoi ensuite de nouveau pénaliser les enfants différents et imposer des procédures particulièrement strictes et lourdes injustifiées?

Pourquoi refaire une nouvelle étude alors que vous avez reçu personnellement en mars 2023 un rapport de consensus scientifique qui démontre clairement que le QI n'est pas un bon critère pour le remboursement? Pourquoi vous arc-boutez-vous sur ce critère de non-sens qu'est le QI?

09.04 Frank Vandenbroucke, ministre: Chères collègues, lorsque le QI d'un enfant est inférieur à 86, il est traditionnellement prévu qu'il soit suivi dans un centre de réadaptation ambulatoire pour enfants ou dans l'éducation spécialisée, qui sont toutes deux des compétences relevant des entités fédérées. Le *ratio legis* appliqué depuis des décennies par la Commission de conventions Logopèdes-Organismes assureurs est que la plupart de ces enfants bénéficient d'une approche multidisciplinaire et ont donc droit à une approche multidisciplinaire.

Les problèmes d'élocution ou de dysphasie ne sont souvent qu'une partie d'un problème plus vaste. Pour autant, chères collègues, j'ai tout comme vous beaucoup de compréhension pour les parents des enfants concernés qui souhaitent naturellement les soins nécessaires pour leur enfant sans devoir se soucier des questions de l'organisation de ces soins ou de compétences.

Hier, le kern est parvenu à un accord qui offre une solution. Cet accord tient compte des intérêts des enfants concernés tout en garantissant une approche basée sur l'évidence médicale. Nous allons travailler dans le cadre de la loi de 2019 de Mme Taquin et ses collègues. Je vous décris ci-après l'essence de l'accord.

Le kern a décidé qu'une limite inférieure de quotient intellectuel ne serait plus utilisée pour le remboursement de la logopédie par l'Institut national d'assurance maladie-invalidité (INAMI). La logopédie sera donc possible pour chaque enfant ayant une prescription de son médecin, quel que soit son QI. Le plus important est de rester guidé par l'intérêt des enfants concernés. C'est pourquoi le kern a décidé que pour les enfants ayant un QI inférieur à 70 – on parle d'un handicap mental dans ce cas –, il sera nécessaire d'établir une évaluation multidisciplinaire au préalable. Cela est important car nous devons veiller à ce que ces enfants reçoivent bien les soins dont ils ont besoin et qu'ils méritent. L'accès à la logopédie monodisciplinaire ne doit donc pas priver de fait ces enfants des soins multidisciplinaires s'ils sont nécessaires.

Ceci sera fait dans un deuxième temps, à partir du 1er juillet 2025. La raison pour laquelle nous voulons attendre avant de mettre en œuvre cette exigence du bilan multidisciplinaire est que nous voulons être sûrs que ces enfants aient un accès immédiat aux soins nécessaires alors qu'une certaine préparation au niveau des entités fédérées sera peut-être nécessaire pour permettre l'organisation de ce bilan multidisciplinaire à travers les centres de réadaptation ambulatoire (CRA).

Il se peut qu'il y ait quelques malentendus. Il n'est pas question d'une limite à un an. Il se fait que nous allons

améliorer l'approche régulière de la logopédie en changeant les délais, avec un délai toujours limité à deux ans. En logopédie, s'il y a une prescription, une période de deux ans et un nombre de sessions sont prévus. Il a été convenu que les enfants qui bénéficient d'une admission en logopédie monodisciplinaire avant le 1er juillet 2025 et qui commencent donc une série de sessions peuvent évidemment rester admis pendant toute cette période de deux ans. Dans cette approche qui sera améliorée pour tous les enfants, un enfant qui commence la logopédie le 30 juin 2025 y aura droit jusqu'au 30 juin 2027.

Comme le prévoit la loi de 2019 de Mme Taquin, nous devons apporter les données scientifiques nécessaires. Les associations professionnelles travaillent à l'élaboration de conseils sur un ensemble plus vaste de règles d'exclusion et de cumul. Elles m'ont confirmé leur intention de continuer à y travailler. Nous avons également demandé au Centre Fédéral d'Expertise des Soins de Santé (KCE) d'enquêter sur ce sujet qui est large. Il s'agit de toutes les règles et de tous les cumuls.

Madame Taquin, il n'est pas dans notre habitude de dire au KCE quels experts il doit choisir. Il s'agit d'un exercice scientifique indépendant. Je crois toutefois qu'il est acquis qu'il y ait un dialogue avec les personnes concernées telles que les parents et les milieux concernés par la question. Cela me semble évident. Nous voulons obtenir les résultats de cette enquête avant le 1er juillet 2025.

Enfin, l'arrêté royal d'application de la loi de 2019 prévoira également une évaluation de l'aménagement proposé élaboré au sein de la Logomut. Une décision d'exécuter l'accord que je vous ai expliqué sera prochainement soumise au Comité de l'assurance de l'INAMI et son processus administratif se poursuivra.

Par ailleurs, le gouvernement fédéral m'a demandé de saisir la Conférence interministérielle Santé, à savoir mes collègues responsables au niveau des entités fédérées, pour examiner les investissements nécessaires, l'accessibilité, la répartition sur le territoire des centres de réadaptation en ambulatoire pour enfants qui sont absolument nécessaires pour garantir aux enfants une vraie approche multidisciplinaire quand leurs problèmes sont multidimensionnels.

09.05 Sophie Rohonyi (DéFI): Monsieur le ministre, vous ne voyez toujours pas où est le problème de discriminer des enfants sur la base d'un critère, qui, contrairement à ce que vous affirmez, ne repose aucunement sur l'évidence médicale. Vous ne voyez toujours pas le problème de demander aux enfants les plus vulnérables de notre société de prouver qu'ils ont réellement besoin de ces séances de logopédie pour avoir le droit de progresser, d'avoir des perspectives d'avenir, comme tous les autres enfants.

En tout cas, votre réponse a un seul mérite, celui de souligner la légitimité du combat que les parents d'enfants qui sont différents mènent depuis des années. Monsieur le ministre, votre gouvernement aura tristement marqué l'histoire. On se souviendra de lui comme celui qui s'est construit en marchandant les droits des femmes, mais aussi comme celui qui s'est terminé en marchandant les droits des enfants.

09.06 Caroline Taquin (MR): Monsieur le ministre, c'est une avancée et une réussite collective. Ce n'est ni un plein succès, ni un succès de foule, comme nous l'aurions souhaité, mais nous reconnaissons qu'il y a une avancée.

Au nom de mon groupe, je vous demande d'être très vigilant à ce que aucune autre discrimination ne vienne s'ajouter à celle qui a fait tant souffrir aussi bien les enfants que leurs parents. Un enfant égale un enfant. Je m'adresse au KCE pour qu'il prenne en considération l'importance d'entendre les parents et le milieu médical et pour qu'il se penche aussi sur la question de la durée de deux ans pour le remboursement.

Nous serons au rendez-vous en 2025 pour ne laisser passer aucune discrimination, comme mes collègues Piedboeuf et Clarinval l'étaient en 2019, et comme je l'ai été en 2024.

09.07 Catherine Fonck (Les Engagés): Monsieur le ministre, jusqu'en juillet 2025, cela constituera une avancée. Pour cette raison, la mobilisation a payé. Néanmoins, pour la suite, qu'en sera-t-il? Juillet 2025, c'est déjà demain. De plus, vos explications ne tiennent pas la route: "Ce n'est pas le QI, mais c'est quand même le QI". Vous continuez d'opposer la logopédie monodisciplinaire aux centres multidisciplinaires. Mais non! Connaissiez-vous des logopédes qui travaillent seuls avec ces enfants? Non, ils travaillent toujours en équipe! Et puis, vous oubliez qu'un enfant, même avec un QI faible, est d'abord et avant tout un enfant et un patient.

Je ne connais pas les raisons véritables de cet accord politique. S'agit-il de vous aider à sauver la face, de faire semblant avant les élections, etc.? Bref! Les inquiétudes restent majeures pour demain. En outre, monsieur le ministre, le passé de ce dossier ne plaide pas en votre faveur. Nous ne lâcherons rien et nous continuerons à vouloir une solution définitive pour tous les enfants.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

10 Question de Hervé Rigot à Frank Vandenbroucke (VPM Affaires sociales et Santé publique) sur "L'enquête de Solidaris sur le report de soins" (55004267P)

10 Vraag van Hervé Rigot aan Frank Vandenbroucke (VEM Sociale Zaken en Volksgezondheid) over "De enquête van Solidaris over het uitstel van zorg" (55004267P)

10.01 **Hervé Rigot** (PS): Monsieur le ministre, Sophie a une quarantaine d'années. Elle a deux enfants. Elle travaille, son mari aussi. Et pourtant, l'aîné a besoin de lunettes et Sophie aurait besoin d'aller chez le dentiste, mais le budget est ce qu'il est, et priorité est donnée à la santé des enfants. Le dentiste attendra.

Comme près d'un Belge francophone sur deux, Sophie doit reporter ses soins. Le résultat de l'enquête Solidaris est sans appel: le report des soins de santé voire le renoncement à ces soins reste une triste réalité dans notre pays, et ce malgré les investissements considérables réalisés pendant toute cette législature pour améliorer l'accès aux soins de santé. Force est donc de constater que nous ne parvenons pas à enrayer la tendance. Ce renoncement aux soins de santé, s'il frappe avec force les personnes en situation de précarité, touche aussi la classe moyenne, à savoir les travailleurs et, surtout, les femmes qui élèvent seules leurs enfants, qui mettent leur santé en péril parce qu'il faut remplir le frigo et parce qu'il faut encore payer des factures.

Monsieur le ministre, tirer une croix sur des soins de santé pour des raisons financières est dramatique. Reporter des soins "quand cela ira mieux", c'est prendre le risque d'aggraver sa santé et de payer une plus lourde facture plus tard. Alors, comment pouvons-nous accepter cela dans notre pays? Dentiste, ophtalmologue, psychologue, tels sont les principaux prestataires qu'un citoyen sur deux renonce à consulter faute de moyens.

Pourtant, de nombreuses mesures ont été prises pendant cette législature, monsieur le ministre. Et j'aimerais vous entendre à nouveau me dire tout ce qui a été fait pour faciliter l'accès aux soins de santé et tout ce que nous pouvons encore espérer pour que, demain, plus personne ne reporte ou ne soit contraint de renoncer à des soins de santé.

10.02 **Frank Vandenbroucke**, ministre: Cher collègue, la lutte pour l'égalité d'accès et le coût abordable de nos soins de santé est un combat que nous devons mener chaque jour. J'ai donc une nouvelle importante pour vous, monsieur Rigot. Demain, deux arrêtés royaux seront publiés au Moniteur. Ils permettent de réaliser une mesure essentielle, je dirais même historique, ayant cet objectif: à partir de janvier 2025, les personnes financièrement et socialement vulnérables ne payeront plus jamais de suppléments pour les soins ambulatoires des médecins ou des dentistes.

(Applaudissements)

(Applaus)

Merci. Le premier arrêté concerne les médecins. L'interdiction s'appliquera à partir du 1er janvier 2025 pour les patients qui bénéficient automatiquement de l'intervention majorée, et à partir de 2026, pour tous les ménages qui ont droit à cette intervention.

Le deuxième arrêté concerne les dentistes. Dans ce cas, l'interdiction s'appliquera à partir du 1er janvier 2025 à tous les patients qui ont droit à l'intervention majorée. Dans un premier temps, uniquement pour certaines prestations comme l'examen buccal préventif. Il s'agira de 50 % des prestations dans cette première étape. À partir de 2026, elle s'appliquera à toutes les prestations.

Pour tous les autres soins ambulatoires, comme les soins chez le kinésithérapeute ou chez le logopède ou encore pour les soins à domicile, cette interdiction de demander des suppléments à des patients qui

bénéficient de l'intervention majorée existe déjà. On peut donc dire que maintenant, en ambulatoire, toutes les prestations remboursées par l'INAMI pour toutes les personnes qui bénéficient de l'intervention majorée, pour toutes sortes de prestataires, seront interdites de suppléments à partir de la mi-2026, en deux étapes.

(Applaudissements)

(Applaus)

10.03 **Hervé Rigot (PS):** Monsieur le ministre, ce gouvernement a réinvesti massivement dans nos soins de santé. On l'avait dit, on l'a fait. Soyons clairs, on le sait aussi, il ne faudra rien lâcher à l'avenir. L'affaire est encore là pendant des années. Il faudra, comme le recommande Solidaris, continuer à lutter pour éviter que certains soient obligés de reporter des soins ou d'y renoncer. Il faudra continuer à renforcer plus encore l'accessibilité de notre première ligne. La nouvelle que vous nous avez annoncée est excellente. Elle va dans ce sens. Les plus vulnérables auront un accès plus facile, un accès amélioré aux soins de santé de première ligne. Je vous en remercie.

Il faudra continuer à élargir l'application du tiers-payant à tous les patients. Il faudra aussi tout mettre en œuvre pour permettre une adhésion des spécialistes aux tarifs conventionnés, tout mettre en œuvre enfin pour éviter les suppléments d'honoraires dans les hôpitaux. Avec le parti socialiste, on le fera pour une médecine solide et solidaire!

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

11 **Vraag van Servais Verherstraeten aan Petra De Sutter (VEM Ambtenarenzaken en Overheidsbedrijven, Telecommunicatie en Post) over "De toekomst van kernenergie en de financiering van NIRAS en het FMT" (55004263P)**

11 **Question de Servais Verherstraeten à Petra De Sutter (VPM Fonction publique et Entreprises publiques, Télécoms et Poste) sur "L'avenir du nucléaire et le financement de l'ONDRAF et du FMT" (55004263P)**

11.01 **Servais Verherstraeten (cd&v):** Mevrouw de minister, ik had graag het debat samen met u gevoerd. Tijdens het vorige debat dat hier gevoerd werd, was dat blijkbaar niet mogelijk. Dat er binnen de schoot van een meerderheid meningsverschillen zijn over belangrijke maatschappelijke thema's als het nucleaire is an sich begrijpelijk.

Wat wel belangrijk is, is dat het werk nog niet af is. We moeten hier nog de levensduurverlenging van Doel 4 en Tihange 3 afronden. We moeten er nog voor zorgen dat de financiering van de nucleaire passiva bij Belgoproces nog gegarandeerd wordt, dat er in extra budget wordt voorzien en dat de regio die de verantwoordelijkheid neemt voor de lasten van de nucleaire energie, zijnde de Kempen, daar ook de beloofde compensaties voor krijgt. De minister van Energie werkt daaraan, met ondersteuning van onder andere onze fractie. Wat is de stand van zaken daarin? U begrijpt het ongeduld in de regio.

Er zijn twee toppen. Er zijn twee ministers die spreken. Voor ons is het belangrijk dat die twee ministers uit één mond spreken. Op de ene top hebben de eerste minister en de minister van Energie hetzelfde gezegd. Het is fundamenteel of de minister van Energie ook hetzelfde heeft gezegd op de alternatieve top als op de officiële top. Ik hoorde vanmiddag de kandidaat-eerste minister. De minister van Energie was het daarmee eens. De ministers zijn het eens, maar de kandidaten zijn het niet eens. De ministers zijn kandidaat en de kandidaten blijven minister. Ze zullen zelfs minister blijven na de verkiezingen. Daarom verwachten wij consequentie in de keuzes die gemaakt zijn om terug naar CO₂-vrije en dus ook nucleaire energie te gaan.

Wat waren de antwoorden van deze ministers? Zijn ze eenduidig?

11.02 **Minister Petra De Sutter:** Mijnheer Verherstraeten, ik begin met uw vraag over de financiering van NIRAS en het FMT-fonds. Het kernkabinet heeft op voorstel van de minister van Energie net een akkoord bereikt over een aanzienlijke verhoging van de financiering van de nucleaire passiva ten laste van de Staat voor 2024. Net als in 2023 zullen de middelen van NIRAS worden verhoogd om deze financiering te waarborgen. Het koninklijk besluit waarin deze middelen worden vastgelegd zal binnenkort aan de ministerraad worden voorgelegd.

Daarnaast heeft het kernkabinet ook beslist om het FMT-fonds vanaf dit jaar aan te vullen. Ook hiervoor zal binnenkort een koninklijk besluit aan de ministerraad worden voorgelegd. Dat betekent dat voor de lokale integratie van de oppervlaktebergingsinstallatie voor het afval van categorie A het nodige draagvlak verzekerd blijft.

De focus van deze regering is steeds betaalbare, zekere en duurzame energie geweest. Elke energievorm die voldoet aan die drie kenmerken is welkom in de energiemix. U weet dat de regering met open, maar ook kritische en realistische blik naar alle opties kijkt en daarom ook laat onderzoeken of kernenergie daar in de toekomst deel van kan uitmaken.

De focus van de minister van Energie ligt daarnaast voornamelijk op investeren in hernieuwbare energie. Hernieuwbare energie is onverslaanbaar. Er is geen CO₂-uitstoot, noch langdurig afval. Het is ook de goedkoopste energie die er vandaag is. Uit een zeer recente studie van EnergyVille blijkt bovendien dat honderd procent hernieuwbare energie mogelijk is indien wij duidelijk en ononderbroken het investeringspad richting 2050 voortzetten. Daar zet de minister van Energie in deze regering volop op in.

11.03 Servais Verherstraeten (cd&v): Mevrouw de minister, ik dank al diegenen die inspanningen hebben geleverd om een oplossing te vinden voor de financiering van de nucleaire passiva en voor het fonds voor middellange termijn. Dat was noodzakelijk. Het is goed dat dit gebeurt.

Ik hoop dat de keuzes, die ik ten aanzien van de minister van Energie moedige keuzes heb genoemd, consequent worden doorgevoerd. Vandaag hoorde ik twijfels over de toekomst van de SMR's en ik vraag u om die twijfels weg te nemen. Als een regering 100 miljoen investeert, moet ze vertrouwen hebben, moet ze kansen geven en mag ze geen twijfels uiten. Een dergelijke houding hypothekeert immers de kansen op samenwerking met internationale partners.

Voor ons gaat het niet om een ideologische keuze, maar om betaalbaarheid en bevoorradingszekerheid, zoals dat in het regeerakkoord stond. Men kan ter zake niet tegelijkertijd gas geven en remmen, want dan blijft men stilstaan en wij willen het omgekeerde.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

12 Questions jointes de

- **Raoul Hedebouw à Hadja Lahbib** (Affaires étrangères, Aff. eur., Commerce ext. et Institutions cult. fédérales) sur "Le conflit à Gaza" (55004257P)

- **Wouter De Vriendt à Hadja Lahbib** (Affaires étrangères, Aff. eur., Commerce ext. et Institutions cult. fédérales) sur "La situation à Gaza" (55004270P)

12 Samengevoegde vragen van

- **Raoul Hedebouw aan Hadja Lahbib** (Buitenlandse Zaken, Eur. Zaken, Buitenlandse Handel en Fed. Cult. Instellingen) over "Het conflict in Gaza" (55004257P)

- **Wouter De Vriendt aan Hadja Lahbib** (Buitenlandse Zaken, Eur. Zaken, Buitenlandse Handel en Fed. Cult. Instellingen) over "De situatie in Gaza" (55004270P)

12.01 Raoul Hedebouw (PVDA-PTB): Madame la ministre, combien de temps allons-nous accepter de contempler la souffrance du peuple palestinien à Gaza? Combien de temps allons-nous encore accepter ces bombardements, ces corps déchiquetés, ces enfants qui meurent de faim? La famine, des blessés! Tandis que 50 % des gens sont privés d'habitations, les puissances occidentales se contentent de regarder. Depuis combien de temps l'Europe a-t-elle abandonné le peuple palestinien? Quand il s'agissait de la Russie, tout le monde était là: sanctions et autres mesures! Ici, pas de réactions! Je ne comprends pas, madame la ministre.

Ik versta echt niet hoelang we het Palestijnse volk nog zo kunnen laten vallen. Hoelang zullen we gewoon blijven kijken naar kinderen die sterven van honger? Vijftig procent van de Palestijnen heeft geen huis meer in de Gazastrook. Hoelang zullen we nog gewoon toekijken zonder te reageren vanuit België?

Madame la ministre, que le MR ne soutienne pas, c'est normal: le MR est un parti ouvertement pro-israélien. Mais ce que je ne comprends pas, ce sont les partis de gauche. Comment est-ce possible? PS et Ecolo,

comment pouvez-vous accepter aujourd'hui que votre gouvernement ne prenne pas de sanctions contre Israël?

Groen en Vooruit, van jullie regering komen er geen sancties tegen Israël.

PS et Ecolo, combien de temps encore allez-vous permettre qu'il n'y ait pas d'embargo militaire? Comment pouvez-vous vous opposer à un embargo militaire contre Israël?

Groen en Vooruit, hoelang zullen jullie nog tegen een dergelijk embargo op wapenhandel met Israël zijn? Hoe kan dat?

PS et Ecolo, combien de temps encore allez-vous vous opposer à des mesures diplomatiques contre Israël?

Groen en Vooruit, hoelang zullen jullie nog wachten om diplomatieke sancties te nemen tegen Israël? Waarom doet u dat niet?

C'est la question que se posent tous les progressistes en Belgique et en Europe, et c'est la question que je vais poser à la ministre: pourquoi ne pas prendre de sanctions? Pourquoi ne pas imposer un embargo? Pourquoi laisse-t-on faire Israël? Merci de votre réponse.

12.02 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): Mevrouw de minister, wat een bloedbad in Gaza. Het is hartverscheurend. Er zijn continu aanvallen op burgers, ziekenhuizen, scholen zelfs en hulpkonvooien. Dit is totaal onvergeeflijk. Nu zien we dat zelfs honger als oorlogswapen wordt ingezet. Humanitaire hulp wordt aan de grens tegengehouden. Er is acute hongersnood: 1,1 miljoen mensen, ook kinderen, lijden honger. Wij hebben allemaal, hopelijk toch, de beelden gezien van kinderen die met lege pannen aan de voedselbedeling staan aan te schuiven, al huilend. Dit is een dramatische situatie.

Het is niet de eerste keer dat ik hier sta. De dodentol is ondertussen opgelopen tot 32.000. Dit is de grootste schandvlek voor Israël sinds haar oprichting in 1948. Dit zal decennialang in de regio blijven weergalmen. Dit creëert alleen maar meer haat en meer geweld voor de komende decennia.

Netanyahu is een absolute oorlogsmisdadiger. Die man moet zo snel mogelijk voor een internationale rechtbank verschijnen. Met haar massieve, volgehouden bombardementen op burgers, het spijt mij zeer, declareert Israël zichzelf als een internationale paria. Na de terreuraanval van 7 oktober is een reactie uiteraard gewettigd. Uiteraard moet Israël zich kunnen verdedigen, maar toch niet op deze manier? Als men zich gedraagt als een internationale paria, dan moeten we dat land ook zo behandelen.

Daarom pleiten wij met Groen voor een tijdelijke boycot tegen Israël om mensenlevens te redden. Dat betekent economische sancties, het Associatieakkoord opheffen, een verbod op de import van producten uit de nederzettingen, een verbod voor Israël om deel te nemen aan grootschalige sport- en cultuurevenementen alsof er in Gaza helemaal niets aan de hand is, sancties tegen militairen en politici die hiervoor verantwoordelijk zijn.

Mevrouw de minister, u bent minister van Buitenlandse Zaken. Denkt u op dit moment na over extra maatregelen?

12.03 Hadja Lahbib, ministre: Mesdames et messieurs les députés, aujourd'hui, les enfants de Gaza ne meurent plus uniquement sous les bombes, ils meurent aussi de faim. La famine guette, elle est imminente: plus d'un million de personnes sont en insécurité alimentaire catastrophique, pour reprendre les termes du Secrétaire général des Nations Unies que j'ai rencontré pas plus tard qu'hier. Et les récits des ONG internationales présentes sur le terrain – que j'ai rencontrées en début de semaine en marge du Forum humanitaire – font froid dans le dos.

Wat doen wij dus in deze extreme situatie? Wij leveren humanitaire hulp, onlangs nog via *airdrops* vanuit Jordanië. Op dit eigenste moment vindt er een vergadering plaats om onze bijdrage aan de hulpverlening via de maritieme corridor vanuit Cyprus voor te bereiden, maar al die initiatieven kunnen de toegang tot hulp over land niet vervangen. Wij eisen dat de duizenden tonnen voedsel en medicijnen die aan de grens van Egypte wachten de Palestijnen kunnen bereiken.

Il faut absolument un accès total et par toutes les voies possibles de l'aide humanitaire pour éviter que cette situation déjà dramatique ne se détériore encore. Et par-dessus tout, il faut un cessez-le-feu immédiat, la libération de tous les otages et la reprise des négociations politiques pour aboutir à une paix durable. La seule option possible pour parvenir à cette solution durable est la solution à deux États.

C'est avec ce message que je me rendrai la semaine prochaine à Ramallah, à Jérusalem et à Tel-Aviv. Je suis régulièrement en contact avec les pays de la région. Des négociations intenses se tiennent pour l'instant et, selon mes derniers contacts avec le secrétaire d'État américain Antony Blinken, pas plus tard que ce lundi lors du Conseil des Affaires étrangères, il y a encore un espoir d'obtenir un cessez-le-feu avant la fin du ramadan. Nous le souhaitons tous. J'ai aussi rappelé la disponibilité de la Belgique pour accueillir une conférence préparatoire à la paix à Bruxelles.

Vous me parlez de sanctions. Visiblement, vous n'avez pas vu ce qui s'est passé lundi. Nous sommes parvenus à obtenir des sanctions, avec les 27, à l'encontre des colons violents. Ces sanctions n'auraient pas été possibles sans les actions diplomatiques de la Belgique, que j'ai personnellement menées. Ce sont toutes ces actions de négociations diplomatiques que nous tenons pour l'instant. Et c'est aussi grâce à notre action diplomatique que nous avons envoyé un message fort à Israël, à 26 États membres, demandant qu'il n'y ait pas d'opération militaire terrestre à Rafah, où sont réfugiés plus de 1,5 million de Palestiniens.

12.04 Raoul Hedebouw (PVDA-PTB): Madame la ministre, l'instance qui est en train de bombarder le peuple gazaoui aujourd'hui, c'est l'État d'Israël. C'est l'armée de l'État d'Israël.

Je vous ai posé la question: allez-vous prendre des sanctions contre l'État d'Israël? Vous répondez non. Je vous ai demandé si vous alliez prendre des sanctions. Pour la Russie, vous êtes pourtant les premiers à le faire.

12.05 Hadja Lahbib, ministre: (...)

12.06 Raoul Hedebouw (PVDA-PTB): La ministre vient de dire qu'elle veut des sanctions contre l'État d'Israël!

12.07 Hadja Lahbib, ministre: (...)

12.08 Raoul Hedebouw (PVDA-PTB): Vous avez raison de rectifier. L'État d'Israël ne subit pas de sanctions. C'est bien cela l'hypocrisie que les peuples du Sud sont en train de regarder, ces différences entre les paroles et les actes. "Il faut être solidaire, il faut être solidaire, il faut être solidaire." On demande un embargo et que répondez-vous? On va fournir de l'aide humanitaire. C'est cela le problème, ce deux poids, deux mesures. Je le dis aujourd'hui: le peuple palestinien demande des actes et non pas du blabla.

Het Palestijnse volk vraagt daden, geen blabla. Dat is de boodschap die vandaag wordt gegeven.

12.09 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): Mevrouw de minister, bedankt voor uw antwoord. Het is absoluut duidelijk dat er nu maatregelen genomen moeten worden om levens te redden. Gaza is een openluchtgevangenis. De inwoners zijn op zoek naar eten, maar geraken niet weg, geraken niet over de grens. De uithongering van een bevolking is een zeer zware oorlogsmisdaad.

Begrijp mij niet verkeerd, doordat progressieve partijen als Groen en Ecolo hun verantwoordelijkheid opnemen in deze regering, wordt België binnen Europa aanzien als de meest Israëlkritische lidstaat van de Europese Unie. Wij slagen er vanuit de regering in om diplomatiek de zaken te veranderen en te komen tot veroordelingen van het geweld. Een lijst van gewelddadige kolonisten is opgesteld en boven Gaza wordt noodhulp gedropt. Extra maatregelen zijn echter nodig.

Aan mijn liberale collega's, met wie wij soms goed samenwerken, wil ik absoluut vragen om niet langer met de voeten te slepen omtrent de erkenning van de Palestijnse staat. Dat soort van gamechangers kan de zaken diplomatiek in beweging brengen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

13 Samengevoegde vragen van

- Vicky Reynaert aan Caroline Gennez (Ontwikkelingssamenwerking en Grote Steden) over "De prangende humanitaire nood in Gaza" (55004256P)

- Kathleen Depoorter aan Caroline Gennez (Ontwikkelingssamenwerking en Grote Steden) over "De hulp aan Gaza" (55004272P)

13 Questions jointes de

- Vicky Reynaert à Caroline Gennez (Coopération au développement et Grandes Villes) sur "L'urgence humanitaire à Gaza" (55004256P)

- Kathleen Depoorter à Caroline Gennez (Coopération au développement et Grandes Villes) sur "L'aide à Gaza" (55004272P)

13.01 Vicky Reynaert (Vooruit): Mevrouw de minister, het is stil bij de kinderen in Gaza. De kinderen en de baby's huilen niet. Ze hebben immers geen energie meer om te huilen, ze lijden honger. Zo getuigt de UNICEF-directeur Catherine Russell.

Ondertussen zijn er 13.000 kinderen overleden en de situatie wordt alleen maar erger. In het noorden van Gaza is hongersnood voor velen de realiteit. Mensen eten daar nu gras. Kunt u zich dat voorstellen, collega's? In het zuiden van Gaza wordt de situatie met de dag ernstiger en leidt enkel de angst voor een Israëlische aanval nog af van de honger.

Mevrouw de minister, Vooruit staat vanaf dag één aan de kant van alle onschuldige slachtoffers. U verwierp de aanvallen van Israël, u spreekt bondgenoten aan op hun verantwoordelijkheid en u zorgt voor voedseldroppings in Gaza. We doen heel veel, maar laat ons eerlijk zijn, het is niet genoeg.

Men kijkt naar de Verenigde Staten, maar we mogen niet blind zijn voor wat Europa nog meer kan doen, en vooral wat België als voorzitter van de Europese Unie nog kan betekenen. Israël heeft nauwe economische banden met Europa. Het heeft handel met ons nodig om zijn oorlog te kunnen financieren. Geld spreekt, maar toch blijft Europa zwijgen. Ook België kan als voorzitter van de EU het associatieakkoord op tafel leggen, maar ook daar zwijgen we. We moeten eerlijk zijn, het droppen van voedselpakketten zal de kogels niet stoppen, enkel een staakt-het-vuren doet dat. Iets vriendelijk vragen aan Israël helpt niet. Het is tijd dat we overgaan tot verdere actie.

Hoe zal de regering, naast voor voedselhulp, ook zorgen voor veiligheid? Wanneer zal de Europese Unie eindelijk haar macht inzetten?

13.02 Kathleen Depoorter (N-VA): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, de humanitaire situatie in Gaza is inderdaad zorgwekkend. We lezen in een VN-rapport dat er bij ongewijzigd beleid ook hongersnood kan komen.

Ons land heeft hulp gebracht en luchtdroppings uitgevoerd. Dat is goed als tijdelijke strategie. Dat dient ervoor om de meest kwetsbare burgers te bereiken. Het is goed dat de federale regering zich bij die internationale coalitie heeft aangesloten en dus de meest essentiële hulp heeft gebracht. Het leger heeft de droppings dan ook feilloos uitgevoerd, waarvoor dank.

Het is echter een dure, weinig efficiënte manier om de mensen te helpen. De N-VA vindt het essentieel om te blijven streven naar een duurzame oplossing. Beide partijen moeten hun verantwoordelijkheid nemen. Vandaar juichen we ook toe dat er beslist is om hoorzittingen te organiseren waarin we zullen bekijken hoe het nu eigenlijk op het terrein zit, waar het voedsel terechtkomt en hoe de distributie van de hulpgoederen en het voedsel gebeurt. We hebben immers allemaal geruchten gehoord dat dit ook niet feilloos gebeurt en dat de meest kwetsbare mensen die nood hebben aan voedsel, water en geneesmiddelen er niet altijd toegang toe krijgen.

Hebt u daar een onderzoek naar uitgevoerd? Zult u een onderzoek uitvoeren?

Bent u zeker dat de hulp die wij betalen, die wij bieden, terechtkomt bij de mensen die er nood aan hebben?

Hebt u een prijsberekening van de luchtdroppings? Hoeveel kost het de belastingbetaler om die middelen tot bij de mensen te brengen? We moeten erop inzetten, maar we moeten dat op een efficiënte manier doen. We moeten er ook voor zorgen dat de middelen effectief bij de mensen komen die honger hebben en er nood aan hebben.

13.03 Minister **Caroline Gennez**: Mevrouw Reynaert, mevrouw Depoorter, ik dank u voor de urgente vragen.

Niemand kan onbewogen blijven bij de beelden uit Gaza van stervende kinderen, mensen onder het puin en duizenden doden. Eerder deze week heeft ons Belgische EU-voorzitterschap samen met de Europese Commissie honderden hulpverleners en humanitaire organisaties hier in Brussel ontvangen voor het Europees Humanitair Forum. Uiteraard stond Gaza hoog op de agenda. De boodschap die wij kregen van mensen op het terrein, is inderdaad dat wat daar gebeurt ongezien is. De door mensen geproduceerde catastrofe is hartverscheurend.

Wat op dit moment in Gaza gebeurt, is niet enkel een militaire actie tegen Hamas. Dat is niet alleen een oorlog tegen terreur. Het is ook vergelding, met duizenden onschuldige slachtoffers tot gevolg. Het is een oorlog tegen een hele bevolking, namelijk de hele bevolking van Gaza. Sinds 7 oktober 2023 zijn 13.000 kinderen gedood. In totaal zijn er al meer dan 33.000 doden, 72.000 gewonden en 25.000 vermisten, waarschijnlijk onder het puin. Na de bommenregen, na de vernieling van hun huis, hun school en na het verlies van hun broer, hun zus lijden kinderen in Gaza vandaag honger. Minstens 25 kinderen zijn ondertussen de hongerdood gestorven.

Collega's, dat is de verpletterende verantwoordelijkheid van de extreemrechtse regering-Netanyahu in Israël. Dat zijn de feiten. Op 26 januari 2024 heeft het Internationaal Gerechtshof geoordeeld dat Israël veel meer humanitaire hulp tot de mensen in Gaza moest toelaten om een genocide te voorkomen.

Wat zien wij echter zes weken later? In februari is er de helft minder humanitaire hulp aangekomen dan in januari. Volgens het recentste VN-rapport is het aantal mensen dat hongert sinds december verdubbeld. België erkent het recht van Israël op zelfverdediging, maar ik wil aan Netanyahu en zijn extreemrechtse ministers vragen hoe – in godsnaam hoe – het uithongeren van kinderen hen dichter bij de uitroeiing van Hamas brengt. België zal zich blijven uitspreken tegen een Israëlische regering die het internationaal en humanitair recht doelbewust ondermijnt en VN-gecoördineerde hulp bemoeilijkt. Wij moeten de feiten blijven benoemen en blijven veroordelen.

Samen met de Europese Commissie hebben wij een noodoproep gelanceerd voor Palestijnse kinderen. België zal de humanitaire respons in Gaza blijven ondersteunen, via het World Food Programme, via ngo's, via UNRWA en met Belgisch-Jordaanse *airdrops*. Die *airdrops* maken voor honderden mensen wel degelijk een verschil, maar het is, eerlijk gezegd, niet de efficiëntste en veiligste manier om hulp te verlenen. Eén parachute kost 5.000 euro. Eén dropping is het equivalent van 10 trucks. Er staan momenteel honderden trucks aan te schuiven in kilometerslange rijen aan de grens met Egypte.

Voor mij zijn alle mogelijke middelen om dit te stoppen bespreekbaar, van het evalueren van het associatieakkoord tot en met de erkenning van de staat Palestina. België blijft pleiten voor een onmiddellijk staakt-het-vuren, de vrijlating van alle gijzelaars en het openen van alle grensovergangen. Er wordt met man en macht door de internationale gemeenschap gewerkt om het sterven van kinderen te stoppen. Nu is het ook tijd om het doden van kinderen te stoppen. Stop die waanzin!

13.04 **Vicky Reynaert** (Vooruit): Mevrouw de minister, voor Vooruit moet België het Europese associatieverdrag met Israël op de Europese tafel blijven leggen.

Collega's, in grote cijfers verdwijnt al snel het menselijke leed. Dat leed in Gaza is echter immens. Toch blijven sommigen het anders beweren. Niet alleen sociale media leveren daaraan een erg lelijke bijdrage. We zien daar immers Israëlische reclame passeren die stelt dat alle voedseltransporten worden doorgelaten, maar niets is minder waar. Ik zat gisteren echter ook in de commissie voor Buitenlandse Betrekkingen waar ik echt in shock was. Ik hoorde daar collega Freilich de situatie immers relativeren. Hij ziet namelijk nog veel mensen over de markt lopen in Rafah op zijn socials. Tot zover dus de hongersnood in Gaza, aldus de N-VA. Ik was dus echt gechoqueerd.

Vooruit zal altijd strijden voor ieder slachtoffer en tegen de verspreiding van fake news. Dat is wel het minste wat we van hieruit kunnen doen.

13.05 Kathleen Depoorter (N-VA): Mevrouw de minister, collega's, laat ons vooral sereen blijven in dit vreselijke conflict. Honger inzetten als oorlogswapen kan inderdaad niet. We moeten echter onderzoeken hoe de distributie van dat voedsel effectief verloopt en of Hamas daarin een rol heeft of niet. Ik heb u dat net niet horen vermelden, mevrouw de minister.

Ja, Israël moet zijn verantwoordelijkheid nemen, maar Hamas heeft wel zijn eigen bevolking als oorlogsschild gebruikt. Hamas wordt immers in bepaalde media, waaronder *The New York Times*, ervan beticht de distributie van dat voedsel en de medicijnen niet goed te laten verlopen. Laat het ons dan toch onderzoeken en onze neutraliteit behouden.

Uw collega gaat volgende week naar Ramallah. Daar moet inderdaad naar een oplossing voor twee staten gezocht worden. Mevrouw de minister, pleit er toch alstublieft ook eens voor om de grote machten als Iran en Qatar, die achter die organisatie zitten, aan te pakken.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

La **présidente**: Ceci clôture la session des questions orales.

Projets de loi et propositions

Wetsontwerpen en voorstellen

14 **Projet de loi modifiant la loi du 29 avril 1999 relative à l'organisation du marché de l'électricité et portant confirmation de six arrêtés royaux sur l'énergie (3867/1-3)**

14 **Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt en tot bekrachtiging van zes koninklijke besluiten inzake energie (3867/1-3)**

Discussion générale **Algemene bespreking**

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

14.01 Mathieu Bihet, rapporteur: Madame la présidente, cette loi a été approuvée en commission de l'Énergie. Le rapport oral a été choisi par les membres de la commission, vu l'urgence de confirmer ces arrêtés royaux dans les temps.

Ce projet de loi vise la confirmation de six arrêtés royaux en matière d'énergie, à savoir l'arrêté royal du 19 mars 2023 portant la prolongation de l'extension des prix maximaux pour les clients protégés résidentiels aux bénéficiaires de l'intervention majorée jusqu'au 1er juillet 2023; l'arrêté royal du 21 mars 2023 portant modification de l'arrêté royal du 29 mars 2012 fixant les règles de détermination du coût de l'application des tarifs sociaux.

Si vous m'y autorisez, madame la présidente, je vais renvoyer à l'intitulé des six textes pour ne pas retenir l'ensemble des membres pour cette longue énumération.

Lors de la discussion générale, Mme Greet Daems, du PVDA-PTB, a souligné que son groupe peut soutenir les arrêtés relatifs à la tarification sociale en ce qui concerne les indemnités des producteurs éoliens. Ils soutiennent ce mécanisme qui date de 2002, mais ils se posent des questions sur les modifications prévues. Concernant l'arrêté royal relatif à la contribution de répartition, l'intervenante a souligné que son groupe est contre ce système qui taxe de manière trop faible, selon eux, le nucléaire. Ces montants sont, je cite, "des cacahuètes" vis-à-vis des surprofits réalisés par ENGIE. Dès lors, son groupe préfère ne pas soutenir le texte.

Ce projet de loi a été adopté par 14 voix pour, des groupes N-VA, PS, Ecolo-Groen, Vlaams Belang, MR, Vooruit, cd& et Open Vld et une abstention du PVDA-PTB.

14.02 Bert Wollants (N-VA): Het is duidelijk dat de discussie die we elke keer opnieuw voeren over de bekrachtiging van de KB's aantoont dat het gewoon een slecht systeem is. Dat is gewoon een slecht systeem. We weten immers allemaal dat de KB's worden genomen. Als ze niet binnen het jaar worden bekrachtigd, worden ze geacht nooit te hebben bestaan. Wie van ons zal een KB na elf maanden niet bekrachtigen als men weet dat dat ervoor zal zorgen dat de rechtsonzekerheid voor alle burgers en bedrijven, die geconfronteerd worden met de KB's, volledig finaal wordt gefnuikt? Dit is met andere woorden een manier om zich te onttrekken aan het feit dat bepaalde zaken natuurlijk door de Kamer en door de wetgevende macht moeten worden georganiseerd.

Het is dan pijnlijk dat het elke keer opnieuw een race tegen de klok is. Het is de heer Bihet die hier een mondeling verslag moet uitbrengen om nog op tijd te zijn. Het is een race tegen de klok omdat de heer Dermagne, die niet aanwezig was in de commissie – mevrouw Van der Straeten was daar wel –, hier de honneurs moet waarnemen en aanwezig moet zijn tijdens de bespreking. Het is ook een race tegen de klok omdat de Raad van State zelf zegt dat we alle zeilen zullen moeten bijzetten om nog tijdig in orde te raken. Verschillende van die KB's zullen immers eigenlijk al in werking moeten treden in de maand maart of ten laatste op 1 april. Dat is geen mooi werk.

Ik kan de regering dus alleen maar aanbevelen die dingen sneller te laten komen. Als we in toekomstige wetgeving of bij aanpassing van wetgeving dit soort zaken hebben staan, zoals een bekrachtiging binnen het jaar, laten we daar dan een andere oplossing voor zoeken. Dit is eigenlijk een paraplu zoeken waaronder het past, om te kunnen doen wat een regering eigenlijk niet kan doen. Ik herinner mij de gesprekken met mevrouw Van der Straeten toen ze nog Kamerlid was. Toen vond ze dat ook een slecht systeem. Eigenlijk vindt ze dat nu nog altijd een slecht systeem. We moeten daar in de volgende legislatuur over de grens van meerderheid en oppositie toch eens anders over nadenken, zodat er keuzes kunnen worden gemaakt op het moment dat de keuzes moeten worden gemaakt en niet twaalf maanden nadien, wanneer het eigenlijk niet meer kan.

La **présidente**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles ***Bespreking van de artikelen***

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(3867/3)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(3867/3)**

Le projet de loi compte 7 articles.
Het wetsontwerp telt 7 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 7 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 7 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

15 **Projet de loi portant création de la banque de données commune "Terrorisme, Extrémisme, processus de Radicalisation" ("T.E.R.") et modifiant la loi du 30 juillet 2018 relative à la protection des personnes**

physiques à l'égard des traitements de données à caractère personnel, la loi du 30 juillet 2018 portant création de cellules de sécurité intégrale locales en matière de radicalisme, d'extrémisme et de terrorisme et la loi du 5 août 1992 sur la fonction de police (3692/1-3)

15 Wetsontwerp tot oprichting van de gemeenschappelijke gegevensbank "Terrorisme, Extremisme, Radicaliseringsproces" ("T.E.R.") en tot wijziging van de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens, de wet van 30 juli 2018 tot oprichting van lokale integrale veiligheidscellen inzake radicalisme, extremisme en terrorisme en de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt (3692/1-3)

Discussion générale Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

Mme Katja Gabriëls, rapporteur, renvoie au rapport écrit.

15.01 Philippe Pivin (MR): Madame la présidente, monsieur le ministre, chers collègues, ce projet de loi est en droite ligne avec une des recommandations essentielles de la commission Attentats. Par conséquent, sans surprise, le groupe MR va le soutenir.

Parce que partager entre la police, la justice et les services de renseignement une information qui concerne le terrorisme, l'extrémisme ou le radicalisme plus rapidement et de façon plus complète est essentiel pour prévenir et pour lutter contre ce fléau.

Au fil du temps, la banque de données commune ancrée dans la loi sur la fonction de police s'est étoffée. On a vécu cette évolution et, aux profils FTF, HTF, personnes condamnées pour terrorisme, se sont ajoutés d'abord les extrémistes potentiellement violents, ensuite les propagandistes de haine. Nous savons qu'il n'est pas procédé sans raison à l'enregistrement d'un individu dans la banque de données et que les critères sont stricts.

Le MR est satisfait qu'à l'occasion de la création d'une loi autonome comme assise légale à cette banque de données, différentes améliorations qui découlent, malheureusement pour certaines, d'événements tragiques aient été apportées. Je pense évidemment au meurtre du policier Thomas Monjoie. Je pense à la possibilité qui est prévue de dorénavant communiquer aux prestataires de soins des données sur la santé physique ou mentale, à la possibilité de communiquer aussi sur la menace qui émane de personnes qui sont enregistrées dans la banque de données. Je pense aussi, monsieur le ministre, à l'affaire Conings. Je pense à la nouvelle obligation, qui est dorénavant prévue dans le chef des *task forces* locales lorsqu'une personne est inscrite dans la banque de données, de parcourir une liste de mesures – une espèce de *checklist* – qui peuvent être prises à l'encontre de cette dernière, par exemple l'opportunité de retirer une détention d'arme.

Le fait de rendre cette banque de données conforme au RGPD en déterminant quelles sont les données à caractère personnel qui peuvent y être traitées est évidemment une garantie qui est aujourd'hui bien nécessaire lorsqu'une telle banque de données sensibles est mise en place.

Comme l'a indiqué le directeur général de l'OCAM en conclusion de son audition, ce projet constitue un outil essentiel de la stratégie "Terro" dont la banque de données est la colonne vertébrale.

Notre groupe votera ce projet sans la moindre hésitation.

La **présidente**: Mme Rohonyi s'était inscrite. Monsieur De Smet?

15.02 François De Smet (DéFI): Avec votre autorisation, je vais lire son texte, madame la présidente.

La **présidente**: Bien sûr.

15.03 François De Smet (DéFI): Le 22 mars 2016, Bruxelles a été frappée par deux attentats meurtriers. Un incident tragique qui a marqué l'entière de la population mais surtout les victimes, que nous commémorons

ici-même au Parlement fédéral. Ces victimes, encore aujourd'hui, continuent de demander un soutien digne de la part de l'État belge.

Deux ans après, jour pour jour, la commission Attentats a publié son rapport qui mentionnait que, je cite, "le plus gros problème est celui de l'absence de culture de partage de l'information au sein des services de sécurité et entre ces services". Des solutions temporaires ont été mises en place via des arrêtés royaux ou une complexification de la loi sur la fonction de police, mais il aura fallu attendre huit ans après ces attentats, six ans après la publication de ce rapport et un arrêté du Conseil d'État pour enfin avoir un projet de solution permanente réclamée depuis bien longtemps par le terrain.

Huit ans après, cette menace terroriste est loin d'être écartée, comme en témoignent l'attentat du 16 octobre dernier et le niveau 3 d'alerte de l'OCAM. Cette loi sur la banque de données commune T.E.R. est donc indispensable afin de permettre cette collaboration entre les différents services de sécurité, comme les cellules de sécurité intégrale locales en matière de radicalisme, d'extrémisme et de terrorisme et les *task forces* locales, mais surtout d'assurer la sûreté de l'État.

Cette loi est un premier pas vers un changement de mentalité afin de – comme le conseillait le rapport de la commission Attentats – ne plus penser de façon compartimentée. Cependant, tout en respectant le droit à la vie privée, cette collaboration doit aller plus loin. Les services d'Aide à la Jeunesse demandent depuis longtemps d'avoir accès à cette banque de données et l'utilité de cette démarche continue d'être démontrée par l'attentat déjoué au Botanique.

L'interrogation demeure sur la raison pour laquelle les services de la Communauté flamande pouvaient déjà contribuer à cette banque de données alors que les autres Communautés ne bénéficient pas de cette opportunité aujourd'hui. Mais, vous l'aurez compris, nous soutiendrons de toute manière ce projet de loi.

La **présidente**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles ***Bespreking van de artikelen***

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion.
(Rgt 85, 4) **(3692/3)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(3692/3)**

Le projet de loi compte 60 articles.
Het wetsontwerp telt 60 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 60 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 60 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

16 **Projet de loi portant assentiment à l'Accord de coopération entre l'État fédéral et la Communauté flamande en matière d'assistance aux victimes (3784/1-3)**

- **Projet de loi portant assentiment à l'Accord de coopération entre l'État fédéral, la Communauté française et la Région wallonne en matière d'assistance aux victimes (3787/1-3)**

- **Projet de loi portant assentiment à l'Accord de coopération entre l'État fédéral, la Communauté française, la Communauté flamande, la Commission communautaire française et la Commission**

communautaire commune en matière d'assistance aux victimes pour la Région bilingue de Bruxelles-Capitale (3788/1-3)

16 Wetsontwerp houdende goedkeuring van het Samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake slachtofferzorg (3784/1-3)

- Wetsontwerp houdende goedkeuring van het Samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, de Franse Gemeenschap en het Waalse Gewest inzake slachtofferzorg (3787/1-3)

- Wetsontwerp houdende goedkeuring van het Samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, de Franse Gemeenschap, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie inzake slachtofferzorg voor het tweetalig Brussels Hoofdstedelijk Gewest (3788/1-3)

Je vous propose de consacrer une seule discussion à ces trois projets de loi. (*Assentiment*)

Ik stel u voor een enkele bespreking aan deze drie wetsontwerpen te wijden. (*Instemming*)

Discussion générale

Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.

De algemene bespreking is geopend.

Mme Claire Hugon, rapporteur, renvoie au rapport écrit.

16.01 Maria Vindevoghel (PVDA-PTB): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, wij zullen de voorliggende drie samenwerkingsakkoorden goedkeuren. Aan slachtofferbegeleiding en echt kwaliteitsvolle zorg en dienstverlening kunnen we niet genoeg aandacht besteden. Een justitie die zich meer richt op slachtoffers, moedigen wij aan.

Dat er drie samenwerkingsakkoorden ter stemming liggen, is te wijten aan het feit dat slachtofferzorg een gedeelde bevoegdheid is met weliswaar verschillen naargelang van de deelstaat. Het College van procureurs-generaal merkt alvast in zijn advies op dat dat het werk bemoeilijkt. Voor ons is het daarmee duidelijk dat versnippering niet werkt en dat we, in tegenstelling tot wat sommige partijen voorstellen, justitie zeker niet moeten splitsen.

Ook in de onderzoekscommissie naar het misbruik in de kerk, waarin ik nu alle enkele maanden zitting heb, getuigen heel wat organisaties van het terrein zoals de Zorgcentra na Seksueel Geweld, de CAW's, de CLB's en verschillende slachtofferverenigingen dat de versnippering een vreselijke last is voor zowel zorgverleners als slachtoffers.

Het zorglandschap werd ongelooflijk complex gemaakt, terwijl dat helemaal niet hoeft. In Vlaanderen, Brussel en Wallonië moet men recht hebben op dezelfde zorg en ondersteuning. Dat daarover op drie verschillende niveaus gedebatteerd moet worden, is gewoonweg – sorry dat ik het zo verwoord – onnozel.

Dat gezegd zijnde, hoop ik echt dat de samenwerkingsakkoorden voor een verbetering zullen zorgen, want de hulp aan slachtoffers vind ik persoonlijk veel belangrijker dan eender welke politieke ambitie voor meer versnippering.

Mijnheer de minister, in de toelichting bij de tekst over het akkoord met Vlaanderen worden de Zorgcentra na Seksueel Geweld meermaals expliciet vermeld. Ze worden bijvoorbeeld genoemd als netwerkorganisaties die betrokken moeten worden bij het netwerk Slachtofferzorg. Voor ons zijn dat echt belangrijke partners. In de akkoorden met Wallonië en Brussel vinden we ze niet terug. Mijnheer de minister, kunt u uitleggen hoe dat komt? Hoe staat u tegenover de rol van de zorgcentra? Dezelfde vraag heb ik in verband met de family justice centers.

16.02 Minister Paul Van Tigchelt: De voorliggende samenwerkingsakkoorden betekenen inderdaad een belangrijke vooruitgang voor slachtoffers. Justitie moet niet alleen dader-, maar vooral ook meer slachtoffergericht zijn. We hebben het vaak daarover in de commissie voor Justitie.

De verschillen zijn te verklaren door het feit dat elk samenwerkingsakkoord een eigen dynamiek met de

verschillende deelstaten heeft gevolgd.

De reden waarom de Zorgcentra na Seksueel Geweld enkel in het samenwerkingsakkoord met de Vlaamse Gemeenschap worden vernoemd en niet in de twee andere akkoorden is dat de andere gemeenschappen een apart wettelijk kader hebben voor die zorgcentra. Het is immers aan de gemeenschappen zelf om te beslissen op welke wijze zij samenwerken inzake algemene slachtofferzorg.

16.03 Maria Vindevoghel (PVDA-PTB): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Het waren de centra zelf die ons vroegen waarom dat niet opgenomen is. Het maakt alleen maar dit duidelijk: hoe meer er wordt samengewerkt, hoe beter voor de slachtoffers.

La **présidente**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles ***Bespreking van de artikelen***

Nous passons à la discussion des articles du projet de loi n° 3784. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(3784/1)**
Wij vatten de bespreking aan van de artikelen van het wetsontwerp nr. 3784. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(3784/1)**

Le projet de loi compte 2 articles.
Het wetsontwerp telt 2 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 et 2 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 en 2 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

Nous passons à la discussion des articles du projet de loi n° 3787. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(3787/1)**
Wij vatten de bespreking aan van de artikelen van het wetsontwerp nr. 3787. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(3787/1)**

Le projet de loi compte 2 articles.
Het wetsontwerp telt 2 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 et 2 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 en 2 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

Nous passons à la discussion des articles du projet de loi n° 3788. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(3788/3)**
Wij vatten de bespreking aan van de artikelen van het wetsontwerp nr. 3788. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(3788/3)**

L'intitulé en néerlandais a été modifié par la commission en "wetsontwerp houdende goedkeuring van het Samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, de Franse Gemeenschap, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie inzake slachtofferzorg voor het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad".

Het opschrift in het Nederlands werd door de commissie gewijzigd in "wetsontwerp houdende goedkeuring van het Samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, de Franse Gemeenschap, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie inzake slachtofferzorg voor het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad".

Le projet de loi compte 2 articles.

Het wetsontwerp telt 2 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.

Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 et 2 sont adoptés article par article.

De artikelen 1 en 2 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

17 **Projet de loi portant dispositions en matière de digitalisation de la justice et dispositions diverses Ibis (3728/1-9)**

- **Proposition de loi modifiant le titre préliminaire du Code de procédure pénale en ce qui concerne la réserve de plein droit des intérêts civils (1734/1)**

17 **Wetsontwerp houdende bepalingen inzake digitalisering van justitie en diverse bepalingen Ibis (3728/1-9)**

- **Wetsvoorstel tot wijziging van de voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering wat het van rechtswege aanhouden van de burgerlijke belangen betreft (1734/1)**

Proposition déposée par:

Voorstel ingediend door:

Marijke Dillen, Katleen Bury, Reccino Van Lommel, Tom Van Grieken.

Discussion générale

Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.

De algemene bespreking is geopend.

Le rapporteur, Mme Gabriëls, renvoie au rapport écrit.

17.01 **Frieda Gijbels (N-VA):** Mevrouw de voorzitter, ik denk dat er nog commissieleden of Parlementsleden zijn die een e-mail hebben gekregen waarin een mogelijk interpretatieprobleem werd aangestipt. Wij denken dat dat toch de nodige aandacht en wellicht een amendering verdient. Het gaat meer bepaald om de euthanasiewet en de strafbepalingen daaromtrent. Er zou een probleem kunnen ontstaan als men het geheel bekijkt.

Daarom stellen wij voor dat aan het voorgestelde artikel 13/3 een paragraaf wordt toegevoegd, voor de eerste paragraaf, met de volgende tekst: "De arts die een euthanasie uitvoert waarbij een van de grondvoorwaarden bepaald in artikel 3, § 1, eerste of tweede gedachtestreepje niet wordt nageleefd, wordt gestraft overeenkomstig de artikelen 393 tot en met 379 van het Strafwetboek." De bestaande paragrafen 1, 2 en 3 zouden bijgevolg respectievelijk de paragrafen 2, 3 en 4 worden.

Waarom stellen wij dat voor? In navolging van een arrest van het Grondwettelijk Hof wordt inderdaad voorzien in een gediversifieerd sanctiesysteem voor de niet-naleving van de wettelijke voorwaarden bij de uitvoering van een euthanasie. In plaats van een en dezelfde strafbaarstelling overeenkomstig de bestaande bepalingen

van het Strafwetboek wordt een verschillende strafmaat bepaald afhankelijk van welke voorwaarde wordt overtreden.

Het niet naleven van een van de grondvoorwaarden uit artikel 3, § 1, derde of vierde gedachtestreepje of artikel 4, § 2, 1°, eerste tot derde streepje van de euthanasiewet zal met een zwaardere straf worden bestraft dan de niet-naleving van een of meerdere procedurele voorwaarden. Voor de overtreding van bepaalde minder zwaarwichtige procedurele of vormelijke voorwaarden is in geen strafbaarstelling meer voorzien. De niet-naleving van die voorwaarden kan eventueel wel tuchtrechtelijk of burgerrechtelijk worden behandeld.

Ook over het niet naleven van de grondvoorwaarden uit artikel 3, § 1, eerste of tweede gedachtestreepje van de euthanasiewet, met name de toestemmingsvereiste – dat is toch wel bijzonder belangrijk – zegt het voorgestelde artikel 13/3 niets. De toelichting bij het amendement nr. 3 tot invoeging van dit nieuwe artikel beargumenteert dat dat niet noodzakelijk is, omdat "de opzettelijke levensbeëindiging zonder het vrijwillig, overwogen en herhaald verzoek van het slachtoffer, strafbaar blijft onder de gemeenrechtelijke kwalificaties van het Strafwetboek. Het doden van een persoon met het oogmerk deze te doden is immers steeds strafbaar overeenkomstig de artikelen 393 tot en met 397 van het Strafwetboek, die de omschrijving van het misdrijf doodslag en de verschillende verzwarende omstandigheden daarbij bevatten."

We kunnen die motivering niet volgen, want zowel voor de minder zwaarwichtige, procedurele of vormelijke voorwaarden als de meest belangrijke voorwaarde van de toestemmingsvereiste, is geen strafbaarstelling bepaald voor de niet-naleving ervan. Bij die laatste voorwaarde wordt beargumenteerd dat ze strafbaar is onder de gemeenrechtelijke kwalificaties van het Strafwetboek, maar voor de resterende procedurele of vormelijke voorwaarden zou dat echter niet het geval zijn. Wij menen dat dat wijst op een tegenstrijdigheid die kan leiden tot rechtsonzekerheid.

Daarom stellen wij voor om elke onduidelijkheid weg te nemen door in de wettekst uitdrukkelijk te verwijzen naar de gemeenrechtelijke kwalificaties van het Strafwetboek bij niet-naleving van een van de grondvoorwaarden bepaald in artikel 3, § 1, eerste of tweede gedachtestreepje. Op die manier is er volgens ons geen twijfel mogelijk dat de uitvoering van euthanasie zonder te voldoen aan de toestemmingsvereiste doodslag uitmaakt en blijft uitmaken met de daarvoor voorziene strafmaat uit het Strafwetboek.

17.02 Marijke Dillen (VB): Mijnheer de minister, dit is toch een niet onbelangrijk wetsontwerp. Ik wil dan ook graag een aantal punten daaruit bespreken.

Dit was aanvankelijk een heel ambitieus aangekondigd wetsontwerp inzake digitalisering en nog wat diverse bepalingen. Een aantal artikelen is echter geschrapt na de verschillende kritische adviezen. Ik neem aan, mijnheer de minister, dat het voor een aantal van de artikelen die u eruit gehaald hebt, de bedoeling is met een aangepast wetsontwerp naar de commissie voor Justitie te komen, overeenkomstig de terechte kritiek van de adviezen.

Ook de Raad van State had behoorlijk wat kritiek op een aantal artikelen. Ik blijf het herhalen, tot in den treure, dat het opnieuw gaat om dezelfde kritiek van de Raad van State. U respecteert het beginsel niet dat de afdeling Wetgeving pas om advies gevraagd wordt nadat alle achtereenvolgende stadia van de administratieve voorbereiding doorlopen zijn, om te vermijden dat er advies wordt gevraagd over een niet-definitieve ontwerptekst en om te waarborgen dat het advies wordt uitgebracht met volledige kennis van alle relevante elementen.

Dat is hier opnieuw het geval. Opnieuw moet de Raad van State vaststellen dat er nog verschillende adviezen komen. Altijd opnieuw wordt gewezen op het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit, dat gelijktijdig gevraagd wordt. Met het gevolg, mijnheer de minister, en dit is echt geen onbelangrijk argument van de Raad van State, dat er geen rekening gehouden kan worden met het advies dat door de Gegevensbeschermingsautoriteit geleverd wordt. Die kritiek van de Raad van State komt iedere keer opnieuw. Ik hoop dat u er in de toekomst rekening mee zult houden.

Dan kom ik tot een aantal punten van dit ontwerp. Wij hebben tijdens de besprekingen in de commissie voor Justitie uitvoerig de gelegenheid gehad de verschillende artikelen, zowel in de algemene bespreking als in de artikelsgewijze bespreking, te overlopen. Ik zal dat hier uiteraard niet herhalen. Ik zal mij beperken tot enkele knelpunten.

Sta mij toe over de titel 'digitalisering van justitie en diverse bepalingen' op te merken dat het meer om een potpourriverhaal gaat dan over een wetsontwerp inzake digitalisering en vooral over een wijziging in diverse wetten, die uiteraard onder uw bevoegdheid vallen. Daarover is er geen discussie. Ik stel mij wel de vraag of een en ander zo dringend was dat het onmiddellijk moest worden besproken. Van een echte grondige totale digitalisering van justitie is helaas geen sprake. U weet dat ik dit erg vind. Ik ben immers samen met u medestander om justitie zoveel mogelijk te digitaliseren. Er zijn stappen gezet. U kent onze standpunten daarover. Ik geef dat ook toe. Van een grondige digitalisering is echter spijtig genoeg nog altijd geen sprake.

Ook binnen justitie twijfelt geen enkele actor aan het nut van de aandacht voor een verdere digitalisering. Ter zake mag ook worden beklemtoond dat een aantal actoren binnen justitie zelf al voldoende aandacht heeft besteed aan de digitalisering en zelf al inspanningen heeft geleverd, om als actor van justitie bij te dragen. Ik denk bijvoorbeeld aan de advocatuur. Ik wijs als eerste punt altijd daarop. Het is immers belangrijk. De Orde van Vlaamse Balies heeft al heel veel inspanningen geleverd om vanuit de advocatuur bij te dragen aan de digitalisering, met het doel de communicatie van advocaten, de rechterlijke orde en de FOD Justitie op een eenvoudige manier te laten verlopen.

Ik wil niettemin even uw aandacht vragen voor een mijns inziens belangrijk aspect in het advies van de OVB, waarin wordt verwezen naar de Jbox, die sedert 2018 het unieke communicatiekanaal is tussen alle advocaten in dit land en de overheid. Het is erg belangrijk te werken aan een goed functionerend communicatiekanaal en om alles met elkaar te verbinden. Er wordt echter opgemerkt dat het niet aangewezen is een digitalisering uit te werken die dergelijke kanalen opheft, zonder een concreet evenwaardig alternatief te bieden. Dat wordt uitdrukkelijk beklemtoond in het pleidooi van de OVB. Ik kan dat alleen maar onderschrijven. Haar advies is duidelijk.

Uit de memorie van toelichting blijkt dat men met dit wetsontwerp eigenlijk de bedoeling heeft, u hebt dat tijdens de bespreking in de commissie ook bevestigd, om de Jbox te vervangen door de eBox. Mijnheer de minister, dat informaticasysteem werd niet door justitie ontwikkeld en wordt er evenmin door beheerd. De conclusie van de OVB is dat dit geen waardig alternatief is. Hiervoor zijn diverse redenen, mijnheer de minister. Ik verwijs daarvoor naar de zeer uitvoerige nota van de OVB die we in het dossier kunnen terugvinden. Ik ga dat hier niet herhalen, maar ik zou toch willen vragen om hieraan aandacht te besteden.

Een andere opmerking inzake digitalisering is het gegeven dat niet alle griffies vandaag bereikbaar zijn via e-Deposit of zelfs via mail. U zult zeggen: daar is ze weer, maar ik zal dat tot in den treure blijven herhalen, mijnheer de minister. Ik begrijp echt niet wat daar de moeilijkheid is. U weet dat men voor het indienen van conclusies in correctionele zaken de uitdrukkelijke toelating van de procureur moet hebben om dat later te mogen doen, in tegenstelling tot burgerlijke zaken, waarin men dat, als men een akkoord met de tegenstrever heeft, later mag doen. Dan is het heel belangrijk om met dit systeem te kunnen werken. Met e-Deposit is dat nog altijd niet mogelijk.

Mijnheer de minister, ik hoop dat u er voor het einde van deze legislatuur, dat is niet lang meer, in zult slagen om dat te kunnen realiseren. Waarom is het eigenlijk zo moeilijk? Zijn er technische problemen? Waarom is dit bij burgerrechtbanken wel mogelijk en bij correctionele rechtbanken en politierechtbanken niet? Steek alstublieft een tandje bij zodat dit tegen 8 mei gerealiseerd is.

Voor de advocaten zullen u daarvoor dankbaar zijn.

Dan wil ik nog een andere waarschuwing geven betreffende de digitalisering. Het gevaar bestaat dat deze wet leidt tot een ernstig onevenwicht op digitaal vlak tussen rechtzoekenden onderling. Het is een feit, wij weten dat allemaal – dit is helaas de realiteit – dat vele burgers, vooral ouderen, zwakkeren of mensen die leven in kansarmoede nog steeds niet beschikken over een computer, een goed werkende smartphone, een mailadres, enzovoort. Het rechtstreekse gevolg is dat het risico aanzienlijk is dat zij niet of zeer moeilijk toegang kunnen krijgen tot justitie.

U wilt de digitalisering opleggen aan alle actoren van de gerechtelijke wereld. Dat is geen probleem, ik steun u daarin, laat mij duidelijk zijn, maar dat impliceert natuurlijk dat ze kunnen beschikken over moderne, performante en gebruiksvriendelijke informaticatools. Daarop wordt uitvoerig ingegaan in het advies van het College van procureurs-generaal. Ook is het belangrijk om te zorgen voor een beschikbare en flexibele dienst

voor het onderhoud en de reparatie van informaticamateriaal. Er wordt gezegd dat het schoentje vaak daar knelt.

Een ander punt van kritiek waarover wij in verschillende adviezen hebben kunnen lezen, betreft de opmerking dat dit wetsontwerp is uitgewerkt zonder dat meteen werd onderzocht welke weerslag de wijzigingen zullen teweegbrengen op het vlak van enerzijds de middelen en anderzijds de mensen. Ik ben tijdens de bespreking in de commissie heel uitvoerig ingegaan op de familierechtbank. Ik verwijs hiervoor naar het verslag van de commissiewerkzaamheden. Het is heel belangrijk in meer middelen en meer magistraten te voorzien om dat allemaal te kunnen verwerken.

Ook wordt ervoor gewaarschuwd dat verschillende bepalingen, na een vast te leggen termijn van toepassing, een evaluatie vereisen. U gaf dat toe, u erkende dat tijdens de bespreking in commissie. Die evaluatie wordt in dit wetsontwerp niet voorzien. Ik betreur dat die niet wordt ingebouwd in het wetsontwerp.

Ik kom nu tot de wijziging van de euthanasiewetgeving. Die wijziging is eigenlijk op het laatste nippertje toegevoegd via amendering. Daar moeten toch wel een aantal vragen bij worden gesteld. De onderliggende redenen kennen we allemaal. Dit gaat terug tot de vraag van het Grondwettelijk Hof dat in de euthanasiewet een aangepaste strafschaal moet worden opgenomen die rekening houdt met de belangrijkheid van de geschonden wetsbepaling. Het gaat over het arrest van 22 oktober 2022, volgens hetwelk de sanctieregeling van de euthanasiewet ongrondwettelijk is. Ik begrijp dat daar meer differentiatie in moet komen. Ik heb echter wel wat vragen bij wat hier helemaal op het laatste nippertje werd ingevoerd.

Als gevolg van het arrest komt er in dit wetsontwerp een herziening van de euthanasiewetgeving en de niet-naleving van een aantal voorwaarden wordt niet langer gesanctioneerd. Tijdens de bespreking in de commissie is dat er op het laatste nippertje heel vlug doorgejaagd. Er zijn geen adviezen over gevraagd. Na de behandeling in de commissie is daar toch wel behoorlijk wat kritiek op gekomen. De collega verwees er ook al naar. Er wordt bijvoorbeeld verwezen naar het vrijwillige karakter van het euthanasieverzoek, de afwezigheid van druk van buitenaf, de informatie van de patiënt over de palliatieve zorg, de naleving van de wachttermijn bij niet-terminale patiënten en de dialoog met het zorgteam. Het zijn maar enkele voorbeelden. De vraag wordt terecht gesteld of al die voorwaarden die waren ingebouwd in de oorspronkelijke wet eigenlijk allemaal overbodig geworden zijn. Er komt een reeks wijzigingen aan de euthanasiewet die de bestraffing van de inbreuken op een zeer fundamentele wijze zullen hervormen. Daar dienen vragen bij gesteld te worden.

Er komt een aanzienlijke strafvermindering voor een overtreding van de wet, zelfs straffeloosheid bij niet-naleving van bepaalde voorwaarden. Eigenlijk zullen we werken met drie verschillende niveaus: de basisvoorwaarden, de procedurele voorwaarden en de formele voorwaarden. Bij schending van de basisvoorwaarden kan de arts een gevangenisstraf oplopen van tien tot vijftien jaar. Dat is een behoorlijk strenge gevangenisstraf.

Deze voorwaarden hebben betrekking op de gezondheidstoestand van de patiënt, bijvoorbeeld op de handelingsbekwaamheid en het bewustzijn op het ogenblik van het verzoek of op de medisch uitzichtloze toestand waarin de verzoeker zich bevindt, gekenmerkt door een aanhoudend en ondraaglijk fysiek of psychisch lijden als gevolg van een ernstige en ongeneeslijke aandoening.

Daarnaast viseert wat hier voorligt ook de bijkomende voorwaarden voor euthanasie bij minderjarigen, waarbij nu vereist zijn: een voldoende oordeelsbekwaamheid en een aanhoudend ondraaglijk en ongeneeslijk lichamelijk lijden dat op korte termijn tot de dood zal leiden. Het voorliggende voorstel sleutelt ook aan de voorwaarden voor euthanasie op voorafgaande verklaring, die nu als voorwaarde een volgens de huidige stand van de wetenschap onomkeerbare situatie stelt.

Ten slotte zal de arts in de toekomst verplicht worden erop toe te zien dat een vrijwillig, zorgvuldig en herhaaldelijk verzoek is geuit, dat vrij is van druk van buitenaf. Dat zal niet langer meer strafrechtelijk worden gesanctioneerd. Na het ontvangen van al die bijkomende informatie heb ik het arrest van het Grondwettelijk Hof er zelf op nagelezen en die voorwaarde is daarin niet opgenomen onder de basisvoorwaarden.

Ten tweede, wat betreft de schending van de procedurele voorwaarden, daar wordt de straf aanzienlijk verlaagd. Dat is terecht en wij hebben daar geen problemen mee. Het gaat om een strafvermindering van 8 dagen tot 3 jaar en een boete van 26 tot 1.000 euro of een van die straffen alleen.

Daarop heb ik geen kritiek, maar dan komen we tot de schending van de formele voorwaarden. Hier worden in de toekomst alle sancties uitgesloten. Er zijn dus geen strafsancties meer voorzien. Veel geldigheidsvoorwaarden van de euthanasiewet die de arts niet zal naleven worden in de toekomst dus niet meer gekoppeld aan een strafrechtelijke sanctie. Nochtans – en dat is niet onbelangrijk – kan een aantal van deze voorwaarden van doorslaggevend belang zijn bij de uiteindelijke beslissing van de patiënt die om euthanasie verzoekt. Die voorwaarden zijn talrijk. Ik zal ze niet allemaal opsommen, maar u zult daarvan wel kennisgenomen hebben. Er wordt uitdrukkelijk verwezen naar al de voorwaarden vermeld in de oorspronkelijke euthanasiewet en dat is een heel uitgebreide lijst.

Als rechtvaardiging wordt er verwezen naar het relatieve belang ervan en wordt gesteld dat civielrechtelijke of disciplinaire sancties kunnen volstaan. Mijnheer de minister, ik deel uw standpunt absoluut niet. Men kan er niet omheen dat de niet-naleving van sommige, niet alle, voorwaarden zoals informatie over palliatieve zorg, de naleving van de wachttermijnen of het overleg met het zorgteam, een directe invloed hebben op de naleving van andere grondvoorwaarden van de wet, met name het vrij, herhaald en weloverwogen verzoek tot levensbeëindiging van de patiënt aan de arts. Mijnheer de minister, onze fractie heeft het hier moeilijk mee. Wij zullen die artikelen uit het wetsontwerp dan ook niet goedkeuren en hierover een aparte stemming vragen.

Ik eindig met een zeer positieve noot. U weet al wat ik zal zeggen. Onze fractie is bijzonder verheugd over een unicum in deze legislatuur en de voorbije legislaturen in het Parlement. Het betreft de wijziging van de voorafgaande titel van het Wetboek van strafvordering, het van rechtswege aanhouden van de burgerlijke belangen, waarbij ik verwijs naar artikel 82. In uw wetsontwerp neemt u letterlijk een wetsvoorstel over dat het Vlaams Belang in het begin van deze legislatuur heeft ingediend. Toen werd dat niet aanvaard, maar u bent tot voortschrijdend inzicht gekomen. U neemt volledig letterlijk over wat het Vlaams Belang al jaren vraagt. Dat is een unieke ervaring. Onze fractie is daar toch fier op.

Mevrouw de voorzitter, ook daarover zullen wij een aparte stemming vragen. Wat de totaliteit betreft, zullen we ons onthouden.

17.03 Katja Gabriëls (Open Vld): Mevrouw de voorzitster, mijnheer de minister, collega's, nadat de Kamer eerder de meest dringende bepalingen via een afgesplitst ontwerp goedkeurde, is het nu de beurt aan een ontwerp waarin de minder urgente artikelen omtrent digitalisering en andere diverse bepalingen zijn opgenomen. Zoals de titel aangeeft, gaat het om bepalingen die de verdere digitalisering van justitie vooruit moeten helpen. Daarbij denk ik aan het elektronisch verlijden van akten voor een notaris, waarmee we in de coronaperiode allemaal geconfronteerd werden en wat ook zijn nut heeft bewezen. Dat is een van de ingrepen die het burgers gemakkelijker moeten maken. Een verkoper of een koper hoeft zich inderdaad niet altijd meer te verplaatsen.

Andere wetswijzigingen onder de noemer diverse bepalingen hebben niet altijd een link met digitalisering, maar komen bijvoorbeeld tegemoet aan uitspraken van het Grondwettelijk Hof. Een van de meest in het oog springende aanpassingen komt er ingevolge het arrest-Mortier, waarin het Europees Hof voor de Rechten van de Mens ons land op de vingers tikt, omdat het anonimiteitssysteem in de wet van 2002 niet kan garanderen dat een van de leden van de federale controle- en euthanasiecommissie wordt uitgesloten bij het onderzoek van een registratiedocument in een bepaald dossier voor euthanasie waarbij dat lid betrokken was. Er wordt nu voorgesteld om de anonimiteit van dat document op te heffen.

Het voorliggende ontwerp bevat nog een andere belangrijke wijziging met betrekking tot de euthanasiewetgeving, waarop mevrouw Gijbels en mevrouw Dillen vandaag terugkomen. Een arrest van het Grondwettelijk Hof bevestigde namelijk dat het gebrek aan verschil in sanctionering voor een schending van de procedurele voorwaarden versus een schending van een grondvoorwaarde onevenredige gevolgen heeft en dus strijdig is met de Grondwet. Kort samengevat, op om het even welke inbreuk op de overigens terechte voorwaarden van die wet kan vooralsnog slechts één strafmaat worden uitgesproken, namelijk die voor gifmoord. Een arts die een euthanasie uitvoert op bijvoorbeeld een patiënt die niet lijdt aan een ongeneeslijke ziekte, kan vooralsnog dezelfde strafmaat krijgen als een arts die bijvoorbeeld niet overlegde met het verplegende team. De essentie van de nu aangebrachte wijziging is als volgt. Op de schending van de grondvoorwaarden staat een gevangenisstraf van tien tot vijftien jaar. Op de schending van procedurele voorwaarden inzake bijvoorbeeld het consult van een tweede arts of een psychiater staat in de toekomst een gevangenisstraf van acht dagen tot drie jaar, met vermelding en ook de verantwoording van de principes van

ons nieuwe Strafwetboek, namelijk de gevangenisstraf als ultimum remedium.

Alle overige procedurele voorwaarden en vormvoorwaarden worden in de toekomst door het voorliggend ontwerp tucht- of burgerrechtelijk gesanctioneerd.

Het is geen kritiek, maar ten opzichte van de opmerkingen van de collega's over onder andere het voortschrijdend inzicht – we hebben inderdaad allemaal de aangehaalde e-mail ontvangen – wil ik toch opwerpen dat het wetsontwerp tot stand is gekomen na diepgaand en grondig overleg met experts inzake strafrecht en medisch recht en dat we het grondig hebben bestudeerd en niet over een nacht ijs zijn gegaan. Het is onzes inziens dan ook een deugdelijk ontwerp dat wel degelijk tegemoetkomt aan de opmerkingen van het Grondwettelijk Hof en dat, voor alle duidelijkheid, ook voldoende garanties biedt, zodat alle voorwaarden van de huidige wet worden nageleefd. Er komt geen wijziging aan de voorwaarden van de euthanasiewet. Die blijven dezelfde. Morgen zal men nog steeds vervolgd kunnen worden voor gifmoord, indien dat nodig is. Het is echter voor iedereen duidelijk dat er gradaties zijn in de ernst van de overtreding met betrekking tot dat misdrijf. Het lijkt mij dus ook meer dan logisch dat er ook gradaties komen in de straf. Dat was misschien minder logisch in 2002, maar in 2024 vond iedereen in de commissie dat logisch.

Voor ons is de onderhavige wetgeving dus zeer belangrijk om een waardig levenseinde en het recht op euthanasie te kunnen blijven garanderen en om aan alle betrokkenen rechtszekerheid te bieden, zodat een schending van bepaalde voorwaarden in de toekomst proportioneel kan worden betoogd. Wellicht komt de minister daar straks op terug.

Dat gezegd zijnde, naast het feit dat wij met het ontwerp gehoor geven aan arresten van instanties zoals het Hof van Justitie van de Europese Unie en het Grondwettelijk Hof, wordt in het ontwerp bijvoorbeeld ook tegemoetgekomen aan een van de vragen die de familie van Julie Van Espen aan de politieke wereld stelde. Zij klaagde aan dat er iets mis was met de termijn waarbinnen een zaak aanhangig kan worden gemaakt bij de tuchtrechtbank. Verschillende collega's hebben daaromtrent wetsvoorstellen ingediend. Met het voorliggende ontwerp verlengen wij die termijn van zes naar twaalf maanden na kennisname van de feiten. De termijn kan eventueel met nog zes maanden worden verlengd, indien er gedurende die periode van twaalf maanden nieuwe elementen over reeds bekende feiten aan het licht komen of indien duidelijk wordt dat de feiten zwaarwegender zijn geworden.

Uit die wijziging, na een eerdere wijziging, trouwens ook al in een wet houdende diverse bepalingen inzake de voorwaarden voor voorlopige hechtenis, blijkt dat wij gelukkig niet doof blijven voor terechte bekommernissen van de familie, die ondanks de enorme tragedie van de moord op hun dochter steeds waardig is blijven ijveren voor verbeteringen die onze rechtsstaat ten goede komen.

Ook voor andere terechte maatschappelijke bekommernissen heeft onze minister in voorliggende ontwerp oor. Dat blijkt bijvoorbeeld uit de voorgestelde ingrepen inzake het horen van kinderen. De wijzigingen vloeien voort uit het verslag van een werkgroep over de familierechtbank, met adviezen van verschillende professoren, in het bijzonder over het horen van minderjarigen op grond van artikel 1004/1 van het Gerechtelijk Wetboek. De wijziging zal wel degelijk veel verschil maken voor minderjarigen en voor families, maar ook voor alle betrokken rechters in die dikwijls emotionele en ook moeilijke procedures.

Een ander onderwerp dat maatschappelijk gezien erg leeft en waar wij allemaal ongetwijfeld al mails en brieven over ontvangen hebben, is de erkenning van levenloos geboren kinderen. Een wet uit 2019 bood de mogelijkheid de voornamen en/of de naam van een kind te vermelden in een akte van een levenloos kind, indien de moeder bevallen was na een zwangerschapsduur van minstens 180 dagen of een akte van een levenloos kind te doen opmaken, indien de moeder bevallen was na een zwangerschapsduur van 140 tot 179 dagen. De termijn om dat te doen, was wel binnen het jaar na de inwerkingtreding. Ouders hadden dus eigenlijk maar tijd tot 31 maart 2020 en er was blijkbaar nood aan meer tijd. We laten ouders die de overgangperiode hadden gemist en dus geen gebruik hadden gemaakt van de gecreëerde mogelijkheid, alsnog toe om een beroep te doen op de maatregel, wat moet helpen bij hun rouwproces.

Collega's, het zijn slechts enkele voorbeelden uit een heel uitgebreid ontwerp, dat over veel meer gaat. Ik heb mijn bespreking kort gehouden. Stuk voor stuk zijn het belangrijke wijzigingen, die telkens tot doel hebben het leven van onze burgers, zeker van degenen die met justitie in aanraking komen, beter en overzichtelijker te maken. De aanpassingen komen allemaal tegemoet aan wat leeft op het terrein, niet alleen bij de actoren die

dagelijks professioneel te maken hebben met justitie, maar bij al onze inwoners.

Het zijn zij die vaak de aanzet geven aan de politieke wereld om eens grondig na te denken over wat beter kan. Het is alleen maar positief dat onze minister, het kabinet, de coalitiepartners, alsook de Parlementsleden, over de partijgrenzen heen, bereid zijn met die maatschappelijke bekommernissen aan de slag te gaan en ze in wetgeving om te zetten.

17.04 Karin Jiroflée (Vooruit): Mijnheer de minister, ik wil het kort hebben over de diverse bepalingen rond euthanasie die in dit ontwerp zijn opgenomen.

Het gebrek aan gediversifieerde sancties in de wet op de euthanasie is al heel lang een doorn in het oog van iedereen die die wet genegen is. Het gebrek aan verschillen en gelaagdheid qua sanctionering voor een niet-naleving van een procedurele voorwaarde ten opzichte van een niet-naleving van een grondvoorwaarde is trouwens ook in strijd met de Grondwet. Dat wordt in dit ontwerp opgelost door in een verschil in sanctie te voorzien tussen de niet-naleving van grondvoorwaarden en de niet-naleving van procedurele of vormvoorwaarden. Dat is een enorme stap vooruit.

Door een gediversifieerd en proportioneel sanctiemechanisme in te stellen wordt tegemoetgekomen aan de opmerkingen van het Grondwettelijk Hof. We maken de wet op euthanasie op deze manier vooral een stuk robuuster, waardoor artsen op een rustige manier hun werk kunnen doen met volle aandacht voor hun patiënt. Zo hoort het ook: artsen moeten op dat moment met hun patiënt kunnen bezig zijn en geen angst hebben voor de eventuele negatieve gevolgen van wat zij aan het doen zijn. De patiënt is op dat moment het allerbelangrijkste en de arts moet met een gerust gemoed zijn werk kunnen doen.

We zijn bijzonder blij dat we dat met deze bepalingen in dit wetsontwerp hebben kunnen bewerkstelligen. We zijn ook bijzonder blij dat u ons daartoe de kans hebt gegeven.

17.05 Minister Paul Van Tigchelt: Geachte leden, bedankt voor uw opmerkingen en om de moeite te hebben genomen dit wetsontwerp en de mail van het Europees Instituut voor Bio-ethiek goed te bekijken. Ik wil mevrouw Gabriëls ook bedanken voor de uitstekende samenvatting van dit wetsontwerp.

De wijziging aan de euthanasiewet met dit wetsontwerp bestaat uit twee delen. Ten eerste wordt de anonimiteit van het registratieformulier opgeheven. Ten tweede komen we tegemoet aan het arrest-Nys van het Grondwettelijk Hof.

Ingevolge dat arrest waren wij terechtgekomen in een fase van rechtsonzekerheid, vooral voor artsen die met de gevoelige problematiek worden geconfronteerd. Die rechtsonzekerheid wordt bij dezen opgeheven. Wij werken ze weg. Er komt opnieuw rechtszekerheid.

Ik wil nog even beklemtonen dat aan de voorwaarden *as such* in de euthanasiewet van 2002 niets wordt gewijzigd. Wij komen enkel tegemoet aan het arrest van het Grondwettelijk Hof, namelijk welk gevolg moet worden gegeven wanneer de voorwaarden worden overtreden. Het is door iedereen aangegeven. Nu was er immers geen strafdifferentiatie mogelijk. Er was alleen een vervolging voor gifmoord mogelijk. Dat kan natuurlijk niet. Aan de voorwaarden *as such* wijzigen wij echter niets. Dat ligt trouwens ook te gevoelig. Wij geven alleen gevolg aan het arrest van het Grondwettelijk Hof.

Ik kan daaraan toevoegen dat het Europees Instituut voor Bio-ethiek tot het kamp behoort dat van oordeel is dat wij niet streng genoeg zijn. Andere menen dat wij te streng zijn. Met het ontwerp houden wij de kerk mooi in het midden en houden wij effectief rekening met de adviezen die ons door het veld zijn gegeven.

De Raad van State had ons destijds ook al gewaarschuwd voor het gevaar van één strafmaat, namelijk voor de gifmoord. De Raad van State had al aangegeven dat er een onderscheid moest zijn naargelang de ernst van het gepleegde feit.

Over de strafdifferentiatie die wij nu vastleggen, wil ik nog even het volgende opmerken, omdat het belangrijk is. De schending van de grondvoorwaarden wordt bestraft met een gevangenisstraf tot vijftien jaar. Na correctionalisering zal dat maximaal tien jaar zijn. Op het schenden van de voorwaarde van het consult van de tweede arts en de jeugdpsychiater in geval van minderjarigen staat een gevangenisstraf tot drie jaar. Alle

andere procedure- en vormvoorwaarden worden afgehandeld via het tuchtrecht of het burgerlijk recht. Dat betekent niet dat daaraan geen gevolg kan worden gegeven. Over de procedurele en vormvoorwaarden hebben wij beslist dat ze uit het strafrecht worden gehaald. Zij kunnen dus wel degelijk nog aanleiding geven tot een tuchtrechtelijke of een burgerrechtelijke vervolging volgens artikel 1382, dat wij goed kennen.

Collega Gijbels, ik dank u, omdat u een en ander hebt bekeken. U maakt zich echter zorgen om niets.

Ik denk niet dat uw amendement nodig is. De strafsancities staan nu in de euthanasiewet, maar we kunnen uiteraard nog steeds terugvallen op het gemeenrecht, op de regels in het Strafwetboek. Een vervolging voor gifmoord, indien er zware inbreuken op de euthanasiewet zijn gepleegd, is nog steeds mogelijk. Ik denk dat het geheel van regels dat hier voorligt het juiste antwoord is op het arrest van het Grondwettelijk Hof. Ik maak mij sterk dat dit de nodige rechtszekerheid biedt voor ons medisch personeel dat met deze gevoelige problematiek wordt geconfronteerd.

De niet-naleving van een loutere vormvoorwaarde, zoals het per ongeluk maken van een fout bij het invullen van een document, kon aanleiding geven tot gifmoord. Nu kan dat niet meer strafrechtelijk worden gesanctioneerd. Die fout kan wel nog tuchtrechtelijk of via het burgerlijk recht aanleiding geven tot bestraffing, maar dan niet in de strafrechtelijke zin van het woord.

De andere opmerkingen komen van mevrouw Dillen. Ik zal daar kort opnieuw bij stilstaan. Het is al gezegd door mevrouw Gabriëls. Dit ontwerp is wegens een laattijdig advies van de Raad van State noodgedwongen opgesplitst in twee delen. Een eerste deel is hier al ter stemming voorgelegd., De overige bepalingen, het tweede deel, zijn in dit ontwerp opgenomen. Ik kan u zeggen dat met alle adviezen rekening werd gehouden. Waar nodig zijn aanpassingen gebeurd, zoals we uitvoerig hebben besproken in de commissie voor Justitie en zoals we dat altijd grondig proberen te doen.

Het is inderdaad een wetsontwerp diverse bepalingen en digitalisering. Wij hebben het eens geteld. Van de 172 artikelen gaan er 45 over digitalisering. Het is inderdaad niet zo dat we nu met deze ene wet plots de digitalisering van justitie helemaal hebben gerealiseerd, maar dat zegt u ook. Het is wel zo dat we in deze wet het wettelijk kader voor de digitalisering opnieuw beter maken.

U had ook opmerkingen over de Jbox. De OVB heeft in haar advies daadwerkelijk verwezen naar die Jbox. We voorzien inderdaad in een vervanging, namelijk de e-Box. Dat is de standaard binnen de federale overheid. Hiervoor wordt op zeer regelmatige basis, dat kan ik u zeggen, dat heb ik ook in de commissie gezegd, met de ordes maar ook met de andere partijen samengezeten om ervoor te zorgen dat de overgang van de Jbox naar de eBox zo vlot mogelijk verloopt.

Dit ontwerp is niet specifiek gericht op de Jbox. Wat wel klopt, is dat we volop inzetten op de digitalisering, op een manier die afgestemd is op de standaardtoepassingen binnen de overheid.

Voorzitter: Karin Jiroflée.

Président: Karin Jiroflée.

Dat is dan inderdaad die eBox. Die heeft al meerdere wettelijke bepalingen. Wij stemmen hierop af.

Met betrekking tot de Jbox, wij zijn met de ordes in overleg. Er wordt inderdaad gewerkt met een overgangsregeling, in samenspraak met onder meer de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen. De Jbox zal vooralsnog blijven aangeboden worden, in afwachting dat de ordes, de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen en de dienst Vreemdelingenzaken meestappen in eBox. Dat is een eerder technische uitleg, maar op die manier informeer ik u volledig.

U zegt dat niet alle griffies bereikbaar zijn via e-Deposit of e-mail. Dat is net hetgeen dit wetsontwerp beoogt, door het invoeren van een digitaal register van strafdossiers en de aanpassingen aan onder andere artikel 32bis en artikel 32ter van het Gerechtelijk Wetboek zorgen wij ervoor dat er digitaal kan worden ingediend. Het *legal framework* is één, de aanpassing van de technische systemen is twee. De technische systemen worden intussen volop aangepast om dat mogelijk te maken. De griffies, de meeste griffies toch, passen zich ook al aan aan deze toekomstige manier van werken. De finale bedoeling is effectief om de rechtzoekenden beter te dienen, om dus inderdaad klantvriendelijk te zijn.

Collega Dillen, u maakte een gevoelige opmerking, zeggende dat niemand in de steek mag worden gelaten door die digitalisering. Dat is een zeer terechte opmerking. Onze ambitie daarin is duidelijk, justitie moet en zal steeds toegankelijk blijven, ook voor personen die digitaal minder onderlegd zijn of hiervan geen gebruik willen maken. Ik wil het even omkeren, door de digitalisering zullen beschikbare middelen ook efficiënter kunnen worden ingezet, kan er ook meer ruimte komen om die persoonlijke begeleiding en ondersteuning van personen die geen *digital native* zijn, beter te voorzien. Daarvoor is de werkdruk nu vaak te hoog. Digitalisering kan dus zelfs een opportuniteit zijn om die persoonlijkere ondersteuning waar te maken. Ik kan u zeggen dat daarin veel tijd en middelen worden gestoken, om een gelijk speelveld te creëren voor alle rechtzoekenden.

Alle artikelen in dit wetsontwerp zijn trouwens zodanig ontworpen dat er telkens een alternatief bestaat voor rechtzoekenden die een beperkte of geen digitale toegang hebben. U weet ook – u weet dat van in Antwerpen – dat wij blijven investeren in kioskcomputers in de gerechtshoeven, om dossiers toegankelijk te maken voor personen die dit niet op afstand kunnen of willen doen.

Voor de digitalisering werden al heel veel middelen voorzien, zowel via de IDP versterking justitie als via het Europees herstelplan. Die digitalisering, en dat is misschien anders dan sommige digitaliseringsplannen uit het verleden, gebeurt niet top-down. Het terrein is zo nauw mogelijk betrokken bij alle digitaliseringsprojecten. Sommige lukken sneller dan andere. Dat gaat met vallen en opstaan. Magistraten, griffiers en secretarissen maken deel uit van het *Digital Transformation Office* (DTO), dat wij oprichten. De IT-magistraten van het College, zowel van de zetel als van het openbaar ministerie, spelen een doorslaggevende rol in de wijze waarop projecten worden aangepakt en er zijn intussen al heel goede praktijken ontwikkeld.

Uw opmerking over de familierechters is belangrijk, maar de familierechters vormen geen apart kader. Zij horen bij de rechtbanken van eerste aanleg, waar de voorzitter bepaalt in welke sectie of rechtsdomein rechters worden ingezet.

Mevrouw de voorzitter, collega's, ik denk daarmee op de belangrijkste zaken een antwoord te hebben gegeven.

17.06 Frieda Gijbels (N-VA): Mijnheer de minister, wat betreft de diversificatie van het sanctiesysteem voor overtredingen van de euthanasiewet, onze fractie denkt dat de bedoeling goed is. Het is goed dat u dit nog eens expliciet uitlegt, zodat we steeds kunnen teruggrijpen naar het verslag. We geloven dat de bedoeling goed is, maar wat betreft het niet-naleven van de toestemmingsvereisten denken we toch dat het juridisch-technisch voorzichtiger zou zijn dat daar expliciet wordt verwezen naar het Strafwetboek. Ik denk dat ons amendement tegemoetkomt aan die juridisch-technische bezorgdheid.

Mevrouw de voorzitter, we hebben een gesplitste stemming gevraagd voor artikel 140. We zullen dus tegen dat artikel stemmen, maar voorstemmen op het geheel.

17.07 Marijke Dillen (VB): In verband met uw laatste opmerking, mijnheer de minister, ik weet natuurlijk dat familierechters onder de totaliteit van de magistraten van de rechtbank van eerste aanleg vallen, wanneer de voorzitter aanduidt wie welke taken zal doen. Uiteraard wordt daarbij rekening gehouden met de specialisatie of de interesse van de rechters in kwestie. In een aantal arrondissementen hebben we echter toch familierechters die niet hebben gewacht op wetsontwerpen, maar die zelf het initiatief hebben genomen om te evolueren van het – oneerbiedig gezegd – strijdmodel naar het participatie- en consensusmodel. Ik hoef u niet uit te leggen dat die aanpak arbeidsintensiever is qua tijdsinzet tijdens de zittingen. Men moet naar alle partijen, alle advocaten luisteren. Daarom zijn voor die projecten bijkomende magistraten nodig. In Antwerpen werkt dat zeer goed, ik ga ervan uit dat dat ook in andere rechtbanken het geval is. Die mensen zijn echter overbevestigd. Er worden te veel zaken per uur vastgesteld, er moet veel worden onderhandeld en dus lopen veel van die zaken erg uit, dikwijls tot een stuk in de namiddag. Dat is niet wenselijk voor de rechters, noch voor de advocaten en de rechtzoekenden. Ik blijf aandringen dat men daar aandacht aan besteedt en daarvoor extra personeel en middelen voorziet.

17.08 Minister Paul Van Tigchelt: Ik wil zeker niet het laatste woord hebben. Niet alleen ik zeg het, maar het staat ook in de memorie van toelichting. We hebben daar met de experts van het Strafwetboek over gesproken. Zij waren ook van oordeel dat een opname in de memorie van toelichting dat de gemeenschappelijke principes ook van toepassing kunnen zijn, volstaat. Ik hoop dat u dat geruststelt.

La **présidente**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles
Bespreking van de artikelen

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion.
(Rgt 85, 4) **(3728/8)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(3728/8)**

Le projet de loi compte 172 articles.
Het wetsontwerp telt 172 artikelen.

* * * * *

Amendement déposé:
Ingediend amendement:

Art. 140

- 91 – *Frieda Gijbels (3728/9)*

* * * * *

À la demande du groupe Vlaams Belang, un vote divisé sur les articles 82 et 134 à 140 aura lieu ultérieurement. À la demande du groupe N-VA, un vote divisé sur l'article 140 aura lieu ultérieurement. Ceci avant le vote sur l'ensemble.

Op verzoek van de Vlaams Belangfractie zal er later een gesplitste stemming over de artikelen 82 en 134 tot 140 plaatsvinden. Op verzoek van de N-VA-fractie zal er later een gesplitste stemming over artikel 140 plaatsvinden. Dit vóór de stemming over het geheel.

Conclusion de la discussion des articles:
Besluit van de artikelsgewijze bespreking:

Réservé: l'amendement.
Aangehouden: het amendement.

Adoptés article par article: les articles 1 à 81, 83 à 133 et 141 à 172.
Artikel per artikel aangenomen: de artikelen 1 tot 81, 83 tot 133 en 141 tot 172.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'amendement et les articles réservés ainsi que sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het aangehouden amendement, de aangehouden artikelen en het geheel zal later plaatsvinden.

18 Proposition de résolution relative à la nouvelle législation visant à renforcer la criminalisation de l'homosexualité en Ouganda (3295/1-6)

18 Voorstel van resolutie betreffende de nieuwe wetgeving tot verdere criminalisering van de homoseksualiteit in Oeganda (3295/1-6)

Proposition déposée par:
Voorstel ingediend door:
Vicky Reynaert, Karin Jiroflée, Christophe Lacroix.

Discussion
Bespreking

Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(3295/6)**
De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking (Rgt 85, 4) **(3295/6)**

La discussion est ouverte.
De bespreking is geopend.

18.01 Michel De Maegd, rapporteur: Madame la présidente, je renvoie à mon rapport écrit.

18.02 Daniel Senesael (PS): Mes chers collègues, on le sait, les personnes LGBTQI du Burundi et de l'Ouganda, deux pays partenaires de la coopération au développement belge, vivent une situation extrêmement compliquée. Il est fait état régulièrement dans ces pays de graves violations des droits humains, visant plus particulièrement les LGBTQI+, dont les droits sont bafoués quotidiennement et partout dans le monde. J'en veux pour preuve ces propos d'une gravité extrême, qui ont été prononcés par ces chefs d'État qui attisent la haine.

Tout d'abord, de tels propos ont été tenus par le président chef d'État du Burundi, qui a appelé tous les Burundais à "maudire ceux qui s'adonnent à l'homosexualité car Dieu ne peut pas le supporter". Ensuite, de tels propos ont été tenus par le président chef d'État de l'Ouganda qui a assuré que les homosexuels étaient "une déviation de la norme". Dans ces deux pays, des personnes homosexuelles sont régulièrement traquées, inculpées et écrouées pour pratiques homosexuelles.

Il y a tout juste un an, le 23 mars dernier, un projet de loi a été adopté en Ouganda. Il vise à punir de dix années de prison toute personne se rendant complice de pratiques homosexuelles. C'est une atteinte grave, mes chers collègues, aux droits humains. Ces chefs d'État appellent à la haine en toute impunité.

C'est dans ces moments-là que nous devons d'autant plus affirmer haut et fort notre engagement en faveur des droits des LGBTQI+. Il ne s'agit pas de fermer les yeux une fois de plus ni d'encourager par notre silence une situation gravissime.

C'est pourquoi nous soutiendrons haut et fort ce texte que notre collègue Christophe Lacroix cosigne avec notre collègue de Vooruit, Vicky Reynaert. Il est en effet important de condamner ces atteintes aux droits humains des pays partenaires de la coopération et de maintenir d'autant plus le cap vers davantage de soutien aux défenseurs des droits humains et ici, plus particulièrement en ce qui concerne cette proposition, aux personnes LGBTQI+. Je vous remercie pour votre attention.

18.03 Michel De Maegd (MR): Madame la présidente, chers collègues, je voudrais d'abord remercier ma collègue Vicky Reynaert pour cette résolution et lui souhaiter au passage un prompt rétablissement.

Mon parti, le Mouvement Réformateur, est viscéralement attaché à la défense des libertés de chaque individu vivant dans notre pays et, bien au-delà, vivant sur l'ensemble de notre planète. Nous, libéraux, nous sommes attachés à l'universalité des droits car cela fait partie de notre ADN politique et nous le revendiquons.

Cette défense de l'universalité des droits se fait à travers la défense des chartes rédigées dans le cadre des Nations Unies. Or, depuis quelques années, nous voyons que ce caractère universel est remis en cause dans un certain nombre de pays au nom d'un particularisme culturel, du respect d'un système politique ou de l'attachement à une religion. Ces droits qui devraient être attachés à chaque être humain sont en train d'être interprétés *a minima* ou sont remis en cause dans certains pays. Même au sein de notre continent européen, les droits attachés à la personne humaine, à la liberté d'expression mais surtout ceux liés à la liberté sexuelle, dans laquelle j'inclus le droit à l'avortement, sont réduits par des interprétations restrictives au nom du respect de la culture ou de la religion qui formeraient les racines, le particularisme, le socle d'un pays. Au nom de ce socle de valeurs locales, des droits universels sont donc bafoués. Cette régression des droits, cette régionalisation des libertés, cette pesanteur des religions sur les individus est un recul d'un certain idéal de civilisation mondiale.

Chers collègues, pendant des décennies, des hommes et des femmes ont pu voir leur espace de liberté, leur espace d'autonomie, de rapport à un contrôle religieux, étatique, social ou familial s'agrandir. Une personne LGBTQIA+ pouvait assumer son choix sexuel dans sa vie privée et être respectée pour ce choix dans sa vie publique. Aujourd'hui, c'est hélas à une lame de fond à laquelle on assiste: durcissement des législations anti-

homosexuelles allant jusqu'à la peine de mort appliquée ou non, lutte contre les organisations de défense des personnes LGBTQIA+, liberté des réseaux sociaux qui attisent la haine contre les homosexuels et christianisme évangélique qui prospère sur ce terreau. Tous ces vecteurs agissent dans une trentaine de pays d'Afrique, mais pas uniquement, et luttent – je souligne ce mot – contre les personnes homosexuelles.

Or, j'insiste sur ce point, l'orientation sexuelle est un domaine privé dans la vie publique d'une personne et elle ne devient publique que si cette personne se sent discriminée en raison de cette orientation privée. On s'affiche LGBTQIA+ le plus souvent lorsque son droit privé d'être LGBTQIA+ est rendu impossible et devient un combat pour la liberté d'être LGBTQIA+ dans le pays dans lequel on vit.

N'oublions pas que cette lutte contre l'homosexualité a également des incidences en matière de santé: prévention, éducation sexuelle, soins aux personnes porteuses du virus du sida. C'est pourquoi, chers collègues, nous devons, sur ces questions de droit universel, être irréprochables ou presque dans notre pays. Irréprochables pour pouvoir délivrer un message clair à nos partenaires, aux pays partenaires de la coopération comme aux autres. Un message de tolérance et de respect des droits, inscrit dans des textes très largement ratifiés par la communauté internationale. Ratifiés, mais aussi – et c'est là l'essentiel – respectés par les autorités politiques, judiciaires et policières dans ces pays.

Dans le cas qui nous occupe, oui, l'Ouganda doit respecter l'obligation de protéger tous ses citoyens ainsi que l'obligation de défendre leurs droits fondamentaux. Oui, nous devons dialoguer avec ce pays pour le convaincre qu'il fait fausse route. Oui, nous devons aider les personnes LGBTQIA+ du continent africain à vivre librement leur sexualité. Oui, nous devons nous battre pour conserver le caractère universel des droits individuels. Une petite fille, une adolescente ou une femme a les mêmes droits à la dignité à Bruxelles, à Tokyo ou à Nairobi.

Oui, un individu a le droit de pratiquer la religion de son choix et de prier le dieu dans lequel il se reconnaît. Ce sont des droits aussi importants que les droits sociaux ou le développement humain, tels que la lutte contre la pauvreté. Ce sont des droits auxquels nous, libéraux, croyons et dans lesquels nous nous reconnaissons. Nous désirons plus que jamais les défendre pour chaque individu de cette planète, raison pour laquelle nous soutiendrons bien entendu ce texte.

18.04 Steven De Vuyst (PVDA-PTB): Mevrouw de voorzitter, collega's, net zoals we in de commissie onze steun hebben uitgesproken voor het voorstel van resolutie, zullen wij dat ook hier doen.

Ook al is het uiteraard een goede zaak dat we hier een statement maken tegen de criminalisering van homoseksualiteit in Oeganda en dat we dat veroordelen, we moeten ook oog hebben voor het historische perspectief van het fenomeen. De haat, de haatspraak en de repressie ten aanzien van de lgbtqi-gemeenschap in Oeganda zijn er niet uit het luchtledige gekomen. We hebben daar een zekere verantwoordelijkheid in. Die elementen werden namelijk via de kolonisatie in het land geïmporteerd; ze werden er ingelepeld en zelfs geïnstitutionaliseerd en sommige gemeenschappen in dat land werden ervan doordrongen. Dat is de koloniale erfenis.

Nu is er nog altijd externe beïnvloeding door tal van extreemreligieuze en extreemconservatieve bewegingen, niet het minst vanuit de Verenigde Staten. Zij blijven met haatspraak mensen opzetten tegen de lgbtqi-gemeenschap in Oeganda, denk aan een haatprediker als Scott Lively. Ook de evangelisch-Amerikaanse kerk, Born Against Christians en Family Watch International hebben jammer genoeg een stempel gedrukt en invloed uitgeoefend op de politiek. Daar moeten we ons van bewust zijn.

Daarnaast moeten we erover waken ons niet in de plaats te stellen van lopende processen. Er loopt momenteel een gerechtelijke procedure, aangespannen door heel wat activisten die van onderuit verzet hebben aangetekend. Voor zover ik weet, heeft het Oegandese grondwettelijk hof nog geen uitspraak gedaan. We moeten die rechtsgang respecteren en de instellingen daar hun werk laten doen, ook al moeten we toegeven dat de instellingen daar niet zo performant zijn als hier. Kortom, we moeten de soevereiniteit van het land respecteren en mogen ons niet in de plaats stellen van de activisten die strijd voeren in het land zelf.

Los van die bedenkingen vinden we het heel belangrijk dat we ook vanuit het Parlement hier de wetgeving ter zake ten strengste veroordelen en op die manier onze steun uitspreken voor de lgbtqi+-gemeenschap en de vele activisten overal ter wereld, maar zeker ook in Oeganda.

18.05 Vicky Reynaert (Vooruit): Mevrouw de voorzitter, collega's, op 21 maart 2023, precies een jaar geleden, werd in Oeganda een wet goedgekeurd die discriminatie op grond van seksuele oriëntatie toelaat en mensen die medeplichtig zijn aan het mogelijk maken van homoseksualiteit, vervolgt. Daar staan straffen op tot twintig jaar en in sommige extreme gevallen zelfs de doodstraf.

Ook al heeft onze regering zich destijds onmiddellijk tegen die wet uitgesproken, het is belangrijk dat ook het Parlement dat doet en wel om verschillende redenen. Oeganda is een van de veertien landen van de Belgische ontwikkelingssamenwerking, een van de partnerlanden. Het is dus een bevoorrechte partner, waarmee wij samenwerken. Een bijkomende reden om het voorstel van resolutie vandaag goed te keuren, is dat het hooggerechtshof in Oeganda vandaag nog steeds geen uitspraak heeft gedaan over de wet. Ons politiek signaal is dus wel degelijk belangrijk.

Met de onderhavige tekst willen wij het signaal geven dat rode lijnen zijn overschreden en dat het voor ons zo niet verder kan. Wij vragen geen stopzetting van de samenwerking, zoals sommigen heel snel en gemakkelijk roepen, maar wij willen wel garanties inzake de strijd tegen discriminatie. Wij willen inzetten op dialoog. Dat was overigens ook het standpunt van de experts in de hoorzittingen over het onderwerp. Zij noemden de stopzetting van de ontwikkelingssamenwerking contraproductief, aangezien ontwikkelingssamenwerking een impact op het onderwijs en het gezondheidssysteem heeft. Bovendien zouden lgbtqi+-personen een extra doelwit kunnen zijn ten gevolge van die stopzetting.

Mevrouw de voorzitter, ik heb begrepen dat u daarnet een ontmoeting had met de executive director van UNAIDS. Zij is afkomstig van Oeganda en ze vertelde dat haar nicht, die transgender is, gevlucht is naar Zambia. In de strijd tegen hiv zijn mensenrechten het allerbelangrijkste, zegt zij, want in een land waar mensenrechten ook voor minderheden gelden, is er ook een betere toegang tot tests op hiv, medicijnen en onderwijs. Zij heeft België ook geprezen voor de aanpak.

Wij vragen dus dat de regering het samenwerkingsakkoord met het partnerland Oeganda gebruikt om de grondrechten te waarborgen, te beschermen en te bevorderen en het begrip non-discriminatie op grond van seksuele geaardheid steeds op te nemen. Dat heeft minister Gennez al gedaan door voor de eerste keer ooit artikel 11 van het samenwerkingsakkoord in werking te laten treden. Dat stelt dat België garanties moet hebben dat er geen discriminatie is of zal zijn in de door ons land gefinancierde projecten, op eender welke grond. Hierover vindt momenteel een dialoog plaats met de Oegandese overheid. Als hieruit blijkt dat er geen verdere vorderingen worden gemaakt, kan ons land alsnog beslissen om eenzijdig het akkoord op te schorten. De minister moet het Parlement hierover tijdig informeren.

De tekst is trouwens niet alleen van belang voor Oeganda, want op het hele Afrikaanse continent werden de rechten en vrijheden van lgbtqi+-personen in 2023 verder ingeperkt. Er zijn nog steeds 31 landen op het continent waar lgbtqi+-personen gecriminaliseerd worden. Dat komt mede door de toenemende buitenlandse invloed van de antigenderbewegingen. Een signaal van het Belgische Parlement zal dus niet enkel een impact hebben op het terrein in Oeganda, maar ook in andere Afrikaanse landen.

Ik rond af met mijn dank uit te spreken aan alle collega's voor hun steun voor het voorstel.

18.06 Kathleen Depoorter (N-VA): Mevrouw de voorzitter, de N-VA-fractie zal het voorstel van resolutie steunen, omdat het echt belangrijk is dat lgbtqi+-rechten overal in de wereld worden gerespecteerd. Dat mensen angst hebben om uit te komen voor wie zij zijn, dat zij met een trillende adamsappel naar adem happen wanneer zij daarover praten, dat zij zich afvragen hoe zij in het leven verder moeten gaan en kunnen zijn wie zij willen zijn, omdat ze daarin niet worden gerespecteerd en zelfs worden vervolgd, dat accepteren wij niet en zullen wij nooit accepteren.

Wij vinden het wel heel jammer dat men in het voorstel van resolutie niet zo ver is willen gaan als de liberale fractie had voorgesteld. Mevrouw Liekens had immers voorgesteld om de ontwikkelingssamenwerking in Oeganda gewoon te schrappen of te herverdelen over organisaties die de mensenrechten wel respecteren.

In dat verband verwijs ik naar het betoog van mevrouw Winnie Byanyima, de executive director van UNAIDS, die we hebben ontmoet. Zij klaagde dat men in staten als Oeganda, terwijl het essentieel is voor preventie en behandeling van aids, de doelgroepen niet bereikt, omdat men daar bang is om uit te komen voor

homoseksualiteit. Er ligt dus werk op de plank. Daarom wilden wij van de N-VA nog iets verder gaan. Wij willen een echte stok achter de deur ter responsabilisering van de regimes die mensen gevangenisstraffen tot zelfs de doodstraf opleggen wegens hun geaardheid. Daar zeggen wij absoluut neen tegen.

Wij zullen in ieder geval het onderhavige voorstel steunen en het respect voor de mensenrechten overal ter wereld mee bepleiten.

La **présidente**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion est close.
De bespreking is gesloten.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Le vote sur la proposition aura lieu ultérieurement.
De stemming over het voorstel zal later plaatsvinden.

19 **Projet de loi modifiant la loi du 22 décembre 2009 instaurant une réglementation relative à l'interdiction de fumer dans certains lieux et à la protection de la population contre la fumée du tabac (3844/1-5)**

19 **Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 22 december 2009 betreffende een regeling voor rookvrije plaatsen en ter bescherming van de bevolking tegen tabaksrook (3844/1-5)**

Discussion générale ***Algemene bespreking***

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

19.01 **Karin Jiroflée**, rapporteur: Ik verwijs naar het schriftelijk verslag.

19.02 **Laurence Zanchetta** (PS): Madame la présidente, monsieur le ministre, chers collègues, ce texte fait suite au texte que nous avons voté en séance plénière la semaine dernière. Cette seconde série de mesures s'inscrit dans la mise en œuvre de la stratégie interfédérale 2022-2028 pour une génération sans tabac.

On parle donc aujourd'hui, dans le cadre de cette loi de 2009, de nouveaux lieux où il sera désormais interdit de fumer, avec comme objectif encore et toujours de dénormaliser au maximum la consommation de tabac, spécifiquement auprès des jeunes.

Je rappelle, comme je l'ai d'ailleurs fait la semaine dernière, que toutes ces mesures d'interdiction, si elles doivent être prises, doivent nécessairement s'accompagner de mesures de sensibilisation, d'accompagnement et d'aide au sevrage tabagique. Une approche globale est indispensable. Pour nous, c'est essentiel.

Ces mesures sont évidemment le fruit d'un compromis. Des exceptions sont prévues par rapport à certaines interdictions. Des périodes de transition sont également prévues si cela devait s'avérer nécessaire, notamment pour les hôpitaux qui ont déjà fait des investissements afin de mettre en place des zones fumeurs à l'extérieur de leurs structures, et qui ne se trouvent peut-être pas dans le cadre des dix mètres prévus aujourd'hui par la loi.

Comme je l'ai mentionné en commission, mon groupe s'interroge encore sur les contrôles qui pourront être menés dans le cadre de certaines de ces interdictions. Je pense à la distinction qui devra être faite dans les dix mètres aux entrées et sorties des établissements de santé, d'accueil et d'enseignement, ainsi que des bibliothèques publiques, puisque les passants ne sont pas concernés par l'interdiction. C'est la pratique qui nous dira si des adaptations doivent être envisagées à l'avenir.

Quoi qu'il en soit, pour mon groupe, ces mesures constituent aujourd'hui une nouvelle étape importante en matière de dénormalisation du tabac, en faveur d'une génération sans tabac. Par conséquent, nous soutiendrons ce projet.

19.03 Dominiek Sneppe (VB): Mijnheer de minister, het is niet nodig om al onze vragen en opmerkingen uit de commissie nogmaals te herhalen. Daarvoor verwijs ik naar het verslag. Ik wil hier wel van de gelegenheid gebruikmaken om onze kritiek nog eens te ventileren en de reden van onze onthouding te duiden.

In naam van de gezondheid worden hier weer enkele maatregelen naar voren geschoven die in onze ogen te betuttelend zijn voor volwassenen. We steunen de maatregelen ter ondersteuning van een rookvrije generatie, die dus eigenlijk gericht moeten zijn op minderjarigen. We zijn er dan ook van overtuigd dat het die groep is die bewust gemaakt moet worden van de gezondheidsproblemen die roken kan veroorzaken. Ook in dezen is voorkomen uiteraard beter dan genezen. We moeten dus voorkomen dat jongeren beginnen te roken en bijgevolg vooral inzetten op preventie en sensibilisering bij jongeren.

In naam van de gezondheid wordt tegenwoordig van alles en nog wat beslist. De vraag is dan ook waar dit eindigt. We hebben tijdens de coronacrisis gezien welke drastische maatregelen er in naam van de gezondheid allemaal genomen kunnen worden. Waar eindigt dit? Met een verbod op roken? Een verbod op alcohol? Misschien ook een verbod op suiker? Op zonnebaden en zonnebanken? Met een verbod op het eten van fastfood en ongezonde voeding? Ik kan er nog wat opsommen, maar de vraag is dus waar de maatregelen in naam van de gezondheid zullen eindigen.

Kortom, we willen uiteraard een gezonde samenleving met meer gezonde mensen. Zullen we dan gewoon alles verbieden wat ongezond is? Het Vlaams Belang past daarvoor. We willen wel meer inzetten op preventie en sensibilisering, vooral bij onze jongeren, zodat we eindelijk inderdaad tot een rookvrije generatie komen. Preventie en sensibilisering vormen echter een regionale bevoegdheid, dus dan zijn we weer met de communautaire agenda bezig.

We houden de amendementen die we in de commissie hebben ingediend aan. Ons eerste amendement is er een op artikel 6. We willen het voorgestelde artikel 3/2, paragraaf 1, eerste lid, aanvullen met een bepaling onder een punt 7. We willen het verbod namelijk ook invoeren op plaatsen waar minderjarigen opleidingen volgen. Nu is het verbod immers beperkt tot scholen, maar opleidingen gebeuren niet noodzakelijk alleen in scholen. We zouden dat dus graag uitbreiden. Als u jongeren dus echt niet wilt aanzetten tot roken, is dat een mooi amendement om het verbod uit te breiden naar bijvoorbeeld een parochiecentrum waar in het weekend opleidingen gegeven worden, bijvoorbeeld voor programmeren.

Dat gebeurt vaak in parochiezaaltjes, waar er blijkbaar geen verbod op roken is of althans niet in de omgeving ervan.

Ons tweede amendement is een amendement op artikel 8. Het wil de voorgestelde zin vervangen door: "De toegang tot rookzones is verboden voor minderjarigen." In het wetsontwerp staat enkel dat de toegang tot rookruimtes in horecazaken verboden is. Dat lijkt ons nogal wiedes. Waarom wordt dat verbod echter niet doorgetrokken naar rookzones? Dat zou mijns inziens consequenter zijn.

19.04 Roberto D'Amico (PVDA-PTB): Monsieur le ministre, ce projet de loi se situe dans la droite ligne du précédent projet de loi sur le tabac et l'alcool, que nous avons voté ici, dans le sens où il vise à lutter contre le tabagisme – surtout le tabagisme passif – et à protéger les enfants. Ce sont de bons objectifs, que nous soutiendrons évidemment.

Cependant, comme la semaine dernière, il semble que vous ne conceviez qu'un seul angle d'attaque pour combattre le tabagisme, à savoir uniquement en mettant des bâtons dans les roues de la consommation. Comme je l'avais déjà indiqué, cela ne me pose pas de problème en tant que tel. Cela dit, je trouve dommage que tout ce qui est décidé au sujet du tabac et de l'alcool ne s'intéresse pas à la prévention. Que décide-t-on, sur le plan de la politique de santé publique, pour protéger les gens? De nouvelles interdictions. En l'occurrence, ce que vous proposez correspond à une partie de la solution pour remédier au tabagisme passif – que le PTB soutiendra, bien entendu.

Je tenais à profiter de cette intervention pour rappeler ceci: il faut prendre des mesures de prévention et rendre

les traitements gratuits. Beaucoup de fumeurs souhaitent arrêter et s'y essaient à de nombreuses reprises. On sait qu'être suivi par un expert, un tabacologue, augmente considérablement les chances de réussite. Toutefois, les services de Stop-Tabac sont encore et toujours payants. Les rendre gratuits serait vraiment un minimum. Or, aujourd'hui, rien n'est fait. C'est un sujet grave, une addiction qui tue. Cela mérite donc qu'on y engage les moyens.

19.05 Catherine Fonck (Les Engagés): Monsieur le ministre, nous avons encore récemment discuté de ce sujet dans le cadre d'un précédent projet de loi. Je tiens à insister sur le fait qu'il ne s'agit pas d'une politique de santé publique de leader menée par la Vivaldi, mais plutôt d'une politique à reculons pour ce qui concerne la stratégie de dénormalisation du tabac, et surtout pour atteindre l'objectif d'une génération sans tabac. En 2019, pendant la campagne électorale, tous les partis ou presque s'y étaient largement engagés, mais depuis lors nous avons pu constater que les politiques de santé publique mises en place à ce sujet en Belgique sont en fait bien moins à la pointe que ce qui est mis en œuvre dans d'autres pays européens.

Par ailleurs, nous sommes très éloignés de l'objectif – que tous les partis, ou presque, s'étaient engagés à atteindre – de 10 % maximum de fumeurs quotidiens à l'horizon 2028 pour les plus de 15 ans et, à l'horizon 2040, de 5 % maximum de fumeurs quotidiens de plus de 15 ans. Si on examine la courbe qui devrait nous y amener, on constate que nous sommes en décrochage, malheureusement, de manière négative, c'est-à-dire que les taux de fumeurs sont bien plus élevés que ce que nous aurions dû atteindre en 2024. En Wallonie et à Bruxelles, ces chiffres sont encore moins bons, avec un taux de fumeurs beaucoup plus important. Concernant l'objectif de 0 % de nouveaux consommateurs, nous ne nous en rapprochons pas du tout. C'est le moins que l'on puisse dire.

Ce projet de loi n'aurait selon moi pas dû être un compromis mais d'abord et avant tout un vrai choix de santé publique, en lieu et place d'un choix de politique politicienne.

En ce qui concerne la protection des mineurs du tabagisme passif, pour laquelle je pensais qu'il aurait pu y avoir une très large majorité en faveur d'une politique extrêmement ambitieuse, s'il y a des points positifs, il y a aussi beaucoup d'interrogations sur des lieux pour lesquels vous choisissez de maintenir la consommation de tabac sans aucune restriction, même si c'est en présence d'enfants ou de non-fumeurs que l'on doit pouvoir protéger. Il y a toute une série d'exemples: les terrasses; les plages; les abribus; les mouvements de jeunesse; les fumoirs ou les bars à chicha. Autour de lieux publics tels que les cinémas ou les bâtiments culturels, on retrouve beaucoup d'enfants. Tous ces lieux que je viens de citer, vous avez fait le choix de les maintenir en permettant la consommation de tabac sans aucune mesure de protection, sans aucune mesure politique de dénormalisation, sans aucune volonté de les prendre en considération. C'est assez incompréhensible, d'autant que la logique que vous avez appliquée est un peu "à la carte". Il est possible de percevoir que, pour toute une série de lieux, vous n'avez pas voulu le faire pour des raisons avant tout économiques, et peut-être sous pression de certains lobbies. Là encore, cela me semble être un choix où l'économie a pris le pas sur la santé.

J'ai donc déposé une série d'amendements, y compris pour ce qui concerne les festivals. Il sera interdit de fumer dans certains lieux de concert et pas dans d'autres. Lors des festivals, selon qu'ils se déroulent à l'intérieur ou à l'extérieur, fumer sera interdit ou autorisé. Bref, tout cela est non seulement alambiqué mais aussi à l'opposé d'une politique volontariste et ambitieuse en matière de santé publique.

J'ai redéposé ici les amendements mais nous allons voter ce projet de loi, parce qu'il vaut mieux que rien. Mais il est vraiment dommage, monsieur le ministre, que la politique de protection de nos jeunes contre le tabac aille à reculons. Ce n'est pas cette manière de faire que nous espérons. Nous espérons une politique qui aille plus vite, plus loin et plus fort, une politique ambitieuse que nous ne voyons pas transparaître dans ce projet de loi.

Nous voterons pour mais avec, vous l'avez bien compris, des commentaires qui nous pousseront encore et toujours à intensifier la lutte contre le tabac et, surtout, la lutte en faveur de la protection des non-fumeurs et la politique de dénormalisation en vue de créer des générations sans tabac.

19.06 François De Smet (DéFI): Madame la présidente, monsieur le ministre, chers collègues, il faut être de bon compte. Ce projet de loi va incontestablement dans le bon sens car, si le chemin est encore long, il était nécessaire d'aller plus loin en ce qui concerne le nombre de lieux publics où il serait permis de fumer, qu'ils soient intérieurs ou extérieurs. Je souscris donc bien évidemment à votre observation selon laquelle l'industrie

du tabac ne peut pas avoir d'avenir car son profit se fait sur l'addiction.

Une génération sans tabac, voilà un objectif qui fait rêver! C'est un objectif qui ne peut aller que de pair avec la réduction drastique de la présence et de la visibilité de ces produits, *a fortiori* auprès des jeunes mais pas seulement.

En commission, monsieur le ministre, vous avez affirmé que, lors de la recherche d'équilibre, la priorité a été donnée à la protection des enfants et des jeunes. Si cette priorité est justifiée, je pense néanmoins que les adultes ne doivent pas être oubliés. C'est donc en ce sens que je me réjouis de l'élargissement de cette interdiction de fumer aux parcs d'attractions, aux parcs zoologiques, aux plaines de jeux, aux entrées et sorties de certains lieux (établissements d'accueil, de santé et d'enseignement) ainsi que dans le transport professionnel de passagers. Ce sont des endroits si particuliers qu'ils ne doivent en effet pas laisser la place à un quelconque tabagisme qu'il soit actif ou passif.

Je me réjouis également de votre réponse donnée en commission nous indiquant que le projet de loi couvre également toutes les formes de vapotage car le vapotage relève de la catégorie des produits similaires. Les puffs et autres cigarettes électroniques sont un fléau tant pour la santé que pour l'environnement. Il est donc plus que temps d'agir vu leur popularité auprès des jeunes.

Cependant, je me dois, dans une logique constructive, de pointer certains manquements. Je regrette tout d'abord, en ce qui concerne les parcs d'attractions, que ne soient concernés que les parcs centralisés et immobiles. Il apparaît en effet que certains lieux mobiles, en particulier les foires et les cirques, sont très fréquentés par les jeunes et les enfants. Il est donc dommage qu'ils soient exclus de cette nouvelle interdiction.

Par ailleurs, en ce qui concerne l'interdiction de fumer aux entrées et sorties des établissements universitaires, je regrette que le périmètre de dix mètres ne puisse commencer qu'à l'entrée du site de l'école ou à tout le moins de la cour de récréation et pas de l'établissement en tant que tel.

Enfin, je m'interroge aussi sur la protection à prévoir pour les mineurs d'âge. Comme l'a fait remarquer la collègue Fonck à travers l'un de ses amendements en commission, la dérogation prévue pour les festivals mérite des clarifications. En effet, on sait que les adolescents sont friands de festivals. Dès lors, si cette disposition n'est pas clarifiée, ils risquent d'évoluer dans des espaces à la foule compacte qui fume et ce, pendant plusieurs jours d'affilée.

Si c'est une question de logistique, pourquoi, dans ce cas, ne pas y prévoir des espaces fumeurs?

Vous l'aurez donc compris, monsieur le ministre, chers collègues, si DéFI soutiendra aujourd'hui ce texte car il est sans nul doute positif, il reste dommage qu'il soit le fruit d'un compromis manifeste de la Vivaldi pour des lieux pour lesquels l'interdiction de fumer semblait évidente. Je pense aux festivals, aux plages ou encore aux mouvements de jeunesse. Si nous voulons réellement atteindre notre objectif d'une génération sans tabac, il faudra être plus ambitieux et faire autre chose que conclure de simples compromis. J'ai dit, madame la présidente.

19.07 Els Van Hoof (cd&v): Ik denk dat de wetsontwerpen inzake tabakhoudende producten een mooie cadans volgen. Ook vorige week stond een wetsontwerp op de agenda over de displayban van tabak op grote winkelvloeroppervlaktes en het verbod om daar een verkoop te organiseren. Vandaag gaat het over rookvrije ruimtes. Zo dragen we bij aan de ambitie om de aantrekkelijkheid en de beschikbaarheid van tabaksproducten niet alleen voor jongeren, maar voor de hele samenleving te verminderen.

In deze ambities heeft men in ons in de twee vorige legislaturen altijd een partner gevonden inzake het rookvrij maken van de horeca. Dat is evident, want 27 % van de kankers is verbonden aan roken. Zestien kankers zijn verbonden aan roken. Met deze maatregelen haal je de grootste gezondheidswinst. We moeten daarop verder bouwen.

Dat doen we door het invoeren van rookvrije ruimtes op openbare plaatsen zoals speeltuinen en sportterreinen. Op die manier zorgen we ervoor dat jongeren niet met roken worden geconfronteerd, want zien roken doet roken. Hoe minder zij daarmee worden geconfronteerd, hoe minder dat genormaliseerd of gebanaliseerd wordt, hoe beter.

We mogen ook het probleem van het passief roken niet onderschatten. Ik wil de mensen geen eten geven die aan passief roken zijn blootgesteld. Toen ik nog jong was, gebeurde dat op verschillende plaatsen, bijvoorbeeld in de wagen. Dat heeft aanleiding gegeven tot heel wat pulmonale aandoeningen zoals astma en COPD. Het passief moeten meeroken is ook iets wat we moeten aanpakken en dat doen we ook met dit wetsontwerp. Dit zijn dus allemaal heel belangrijke streefdoelen.

Collega's van de oppositie zeiden het al, het is inderdaad een compromis. Politiek is de kunst van het haalbare. Bepaalde partijen wilden inderdaad verder gaan op verschillende vlakken. Het is normaal dat dit gebeurt.

Wij hebben hier inderdaad het verbod met betrekking tot sportterreinen. De logica is uiteraard om in de toekomst werk te maken van de horeca belendend aan die sportterreinen. Wij weten allemaal dat dit iets voor de volgende legislatuur is. Het is ook niet logisch dat er wel mag gerookt worden op meerdaagse festivals, dat er niet in aparte rookruimtes wordt voorzien. De eerste stap met betrekking tot de sportterreinen is hier gezet. De volgende stappen zullen ongetwijfeld volgen in de volgende legislatuur.

Er zal de volgende keer werk moeten worden gemaakt van de perimeter van 10 meter, aan onder andere woonzorgcentra, ziekenhuizen, kinderdagverblijven en instellingen van onderwijs, maar niet alle instellingen van onderwijs. Het is een goede zaak dat wij hiermee gestart zijn, zeker wat betreft gebouwen waar veel kinderen en jongeren komen. Ik denk aan de bibliotheken, die werden opgenomen. De cinema's werden echter niet opgenomen. Men kan spreken over een gemiste kans. Ik ben er rotsvast van overtuigd dat wij de volgende keer die interfederale strategie volledig zullen kunnen uitvoeren.

Met betrekking tot de rookruimtes in de horeca, het is een goede zaak dat minderjarigen deze niet mogen betreden. Dat zou echter moeten uitgebreid worden naar alle rookruimtes, dat is een evidentie. Op die manier kunnen wij dan het advies van de Hoge Gezondheidsraad in de toekomst misschien volgen en uitbreiden naar schuilhuisjes, stranden, een rookvrije perimeter naast administratieve centra, naar gerechtsgebouwen, musea, concertgebouwen, cinema's. Het is *a work in progress*. Dat komt er waarschijnlijk nog aan.

Wij moeten ervoor zorgen dat wij stappen blijven zetten in het denormaliseren van roken en moeten durven verder te gaan. Dat werd overeengekomen in de interfederale tabaksstrategie. Wij willen in de toekomst de verkooppunten nog beperken, naar unieke verkooppunten.

De minister heeft een indiening gedaan bij de Europese Commissie om de wegwerp-e-sigaret te verbieden. Dat is een heel goede zaak.

Wij gaan ook nog voor de smaakjes, want het zijn net de smaakjes die maken dat jongeren tussen 12 en 14 jaar beginnen te roken. We weten allemaal waarom dat zo is. Als ze gemakkelijk pannenkoek-, bubblegum- of popcornsmaak kunnen roken, dan is het evident dat ze de opstap naar roken zullen maken.

De toon is verder gezet met dit wetsontwerp, dat wij volmondig steunen. De Nationale Coalitie tegen Tabak zegt dat we tegen 2028 aan 10 % rokers moeten raken. We zullen daarvoor nog een tandje moeten bijsteken. De prijs is een heel belangrijk gegeven. De prijs van sigaretten is tijdens deze legislatuur met 3 of 4 euro gestegen, maar als men de literatuur erop naslaat, dan zou een pakje sigaretten 40 tot 60 euro moeten kosten vooraleer een roker stopt of mensen niet beginnen met roken.

Er is daar dus nog heel wat winst te boeken. De Wereldgezondheidsorganisatie stelt dat we vooral moeten werken op de prijs. Dat is het belangrijkste, naast de aantrekkelijkheid en de beschikbaarheid. Dat doen we vandaag en daarom zal onze fractie dit wetsontwerp steunen.

19.08 Frank Vandenbroucke, ministre: Chers collègues, grâce au débat sur ce projet, nous franchissons une nouvelle étape importante dans le déploiement d'une stratégie interfédérale contre le tabac. Je dis bien "stratégie interfédérale", parce qu'elle engage aussi les entités fédérées, notamment du point de vue des efforts en prévention qui relèvent de leurs compétences.

Quand je dis "stratégie interfédérale", il s'agit des partis de la majorité fédérale, mais cela engage aussi des formations qui siègent dans d'autres gouvernements, telles que la N-VA, qui siège ici dans l'opposition. C'est donc quand même un groupe de mouvements politiques assez large qui s'est uni autour de cette stratégie.

Selon moi, c'est un acquis important. Bien évidemment, monsieur De Smet, c'est un compromis. Personnellement, je crois que, lorsqu'on commence à dire – mais vous ne l'avez pas fait – que tout compromis est suspect, voire relève de la politique politicienne, on est loin du compte. La démocratie, c'est le compromis démocratique. Nous l'appliquons ici au niveau interfédéral. Notre devoir est, tout d'abord, d'exécuter rigoureusement cette stratégie interfédérale.

Je commencerai par souligner que ce qu'a dit M. D'Amico, qui préside notre commission et que je remercie aussi pour son soutien, est absolument exact. Certaines mesures sont de nature financière, par exemple l'augmentation très élevée des prix. Ainsi, les dispositions fiscales prises depuis le début de la législature entraînent une hausse de 60 % du prix. Ensuite, nous prenons des mesures d'interdiction. Enfin, comme le dit M. D'Amico, il faut aider ceux qui fument. Je considère que, là, réside un devoir propre aux entités fédérées. En tout cas, j'espère sincèrement que, dans un avenir prévisible, le fédéral pourra rembourser les thérapies de substitution à la nicotine. J'espère donc que des décisions seront prises en ce sens. C'est en train d'être débattu au sein de la Commission de remboursement des médicaments.

Le fait de rembourser les thérapies de substitution à la nicotine permettra de disposer d'un outil très important d'accessibilité pour aider ceux qui veulent arrêter de fumer. J'espère vraiment que les entités fédérées et le fédéral pourront collaborer afin de développer des politiques de prévention robustes et, comme l'a dit M. D'Amico, accessibles voire gratuites. Je trouve cela très important.

Madame Zanchetta, vous avez raison, il faut bien contrôler les mesures qui sont prises. C'est d'ailleurs l'instruction que nous donnons à nos services d'inspection. Évidemment, il y a des étapes. Il y a un nouveau règlement, une nouvelle législation. D'abord, il y a la sensibilisation, le coaching. Ensuite, viennent des actions plutôt répressives.

Mevrouw de voorzitster, het is daarom dat ik heb aangegeven dat wij vandaag een belangrijke etappe afleggen. Het is naar ik hoop niet de allerlaatste etappe van het Parlement tijdens deze legislatuur. Wij komen namelijk nog met wetsontwerpen, wat hopelijk nog zal lukken, waarmee wij ook de actiemogelijkheden van onze inspectie zeer aanzienlijk zullen versterken. Dat is ook nodig. Als wij zo ver raken, zullen wij kunnen stellen dat een heel mooi geheel werd afgerond.

Er zijn een paar punctuele vragen gesteld. Mevrouw Sneppe, u hebt op het eerste gezicht een punt. Stel dat er een opleiding plaatsvindt voor jongeren in een parochiezaal en niet in een school. Waarom neem ik dan een maatregel voor de scholen met betrekking tot het rookgordijn aan de ingang van een school, wat wij niet meer willen, en neem ik diezelfde maatregel niet voor parochiezealen? Wij hebben echt heel bewust gemikt op scholen, universiteiten, hogescholen, ziekenhuizen en bibliotheken, omdat wij infrastructuur wilden viseren waartoe mensen publiek toegang hebben en die op bijna continue basis door een bepaald publiek worden bezocht. Een parochiezaal is niet voortdurend een opleidingscentrum. Dat is dus een heel andere situatie in mijn ogen. Om die reden zou ik in het voorliggende ontwerp de focus op scholen, hogescholen, universiteiten, publieke bibliotheken en ziekenhuizen willen behouden, wat de perimeter van een rookverbod betreft, waarbij wij een rookgordijn willen vermijden. Ik zou het daarbij willen houden.

Mevrouw Sneppe, ik heb begrepen dat u voor een aantal andere punten die u in de commissie hebt aangegeven, vroeg waarom wij deze of gene maatregel niet hadden uitgebreid. Ik ben hier echter ook de bewaker van een interfederale strategie en van een getrouwe uitvoering daarvan.

Monsieur De Smet, vous aviez une remarque sur les cirques et les luna-parks. À vrai dire, en général, ce sont des espaces intérieurs où il est déjà interdit de fumer depuis longtemps. En l'occurrence, nous élargissons l'interdiction à des espaces extérieurs, où il y a beaucoup d'enfants. Je ne suis pas d'accord avec vous.

Collega's, velen van ons zullen natuurlijk nog bijkomende maatregelen kunnen bedenken. Ik zal, mocht ik ooit de gelegenheid hebben, of mocht mijn partij de gelegenheid hebben bij een volgende regeringsonderhandeling in de Vlaamse regering of in de federale regering, of in beide, aan tafel te zitten, niet nalaten om voorstellen op tafel te leggen. Wij kunnen zeker verder gaan.

Ik meen – en mevrouw Van Hoof heeft het ook op die manier goed geformuleerd – dat wij hier een dynamiek op gang brengen die echt wel nodig was. Er begint opnieuw een vliegwiel te draaien, nadat vroeger al belangrijke maatregelen genomen waren. Het succes daarvan en het draagvlak daarvoor, dat er volgens mij

echt is, zal ons toelaten het verder aan te zwengelen. Dat is mijn vaste overtuiging.

U weet het, er is ook wel tegenstand, aan alle kanten. Wij moeten dus bewijzen dat wij een draagvlak hebben voor zo'n pakket en dan kunnen wij weer verdere stappen zetten.

Ik kan u toch zeggen, collega's, dat wij met dit Parlement, met deze meerderheid en met iedereen die dit vandaag steunt, van oppositie en meerderheid, felicitaties krijgen van organisaties als Kom op tegen Kanker en de Stichting tegen Kanker. Wij krijgen echt felicitaties voor de stappen die wij hier ondernemen. Ik meen dus dat wij er tevreden over mogen zijn. Dit zijn belangrijke stappen.

Mevrouw Sneppe, u vroeg waar dat gaat eindigen en of we steeds maar meer dingen blijven verbieden. Mevrouw Sneppe, misschien zijn wij het over iets eens: dit moet eindigen bij een echt rookvrije generatie en het einde van de tabaksindustrie. Daar moet het eindigen, bij een echt rookvrije generatie.

Ik meen dat wij daarvoor allerlei maatregelen moeten nemen. Ik kan mij indenken dat wij er in de toekomst nog wel verbodsbepalingen aan zullen toevoegen. Zoals ik in de commissie al heb gezegd, als men kanker krijgt, is men immers heel veel vrijheid kwijt. Dan zullen u heel veel dingen verboden worden. Heel veel dingen. Als men verslaafd is aan nicotine en dus aan het roken, dan is die vrijheid aanzienlijk verminderd. Dit is dus een gevecht voor de vrijheid, voor de echte vrijheid, voor de zelfstandigheid van mensen, voor de onafhankelijkheid van mensen. Daarover gaat dit. Daarvoor mogen wij nu en dan eens een verbodsbepaling invoeren.

Waar eindigt dit?

Welnu, dit moet eindigen bij het punt waarop we vaststellen dat een generatie mensen niet meer rookt. Dat is de ambitie. Die weg zullen we verder inslaan.

Mevrouw de voorzitter, dat is mijn beschouwing bij de gemaakte opmerkingen, met mijn dank voor al de tussenkomsten en de steun.

19.09 **Dominiek Sneppe** (VB): Mijnheer de minister, we hebben één overeenkomst waarin we elkaar vinden, namelijk die rookvrije generatie. Daarvoor kunt u zeker steun vinden bij Vlaams Belang.

Met mijn vraag waar dit eindigt, bedoel ik echter niet alleen het roken. Alles wat ongezond is, kan worden verboden, want men kan van allerlei zaken kanker of andere ziekten krijgen, die ik zeker niemand toewens. Met mijn vraag wil ik wel horen waar het eigenlijk stopt, want in naam van de gezondheid kunnen allerlei zaken opgelegd, dan wel verboden worden. Daar vrees ik een beetje voor. Wie is tegen zulke maatregelen, iedereen wil toch gezond zijn? Iedereen wil een gezonde samenleving, een samenleving met gezonde mensen. Als alles wordt verboden zijn we misschien wel gezond, maar hebben we dan nog echte vrijheid?

La **présidente**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)

Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.

De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles

Bespreking van de artikelen

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(3844/4)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(3844/4)**

Le projet de loi compte 12 articles.

Het wetsontwerp telt 12 artikelen.

* * * * *

Amendements déposés:

Ingediende amendementen:

Art. 2

- 14 – Catherine Fonck (3844/5)

Art. 5

- 15 – Catherine Fonck (3844/5)
- 16 – Catherine Fonck (3844/5)
- 19 – Catherine Fonck (3844/5)
- 21 – Catherine Fonck (3844/5)

Art. 6

- 20 – Catherine Fonck (3844/5)
- 23 – Steven Creyelman cs (3844/5)
- 17 – Catherine Fonck (3844/5)

Art. 8

- 18 – Catherine Fonck (3844/5)
- 24 – Steven Creyelman cs (3844/5)

Art. 11

- 22 – Catherine Fonck (3844/5)

* * * * *

Conclusion de la discussion des articles:

Besluit van de artikelsgewijze bespreking:

Réservés: les amendements et les articles 2, 5, 6, 8 et 11.

Aangehouden: de amendementen en de artikelen 2, 5, 6, 8 en 11.

Adoptés article par article: les articles 1, 3, 4, 7, 9, 10 et 12.

Artikel per artikel aangenomen: de artikelen 1, 3, 4, 7, 9, 10 en 12.

* * * * *

La discussion des articles est close. Le vote sur les amendements et les articles réservés ainsi que sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over de aangehouden amendementen, de aangehouden artikelen en het geheel zal later plaatsvinden.

[20] Projet de loi portant assentiment à l'accord de coopération législatif du 8 février 2024 entre l'État fédéral, la Communauté flamande, la Communauté française, la Communauté germanophone, la Commission communautaire commune, la Région wallonne et la Commission communautaire française visant à la modification de l'Accord de coopération du 14 juillet 2021 entre l'État fédéral, la Communauté flamande, la Communauté française, la Communauté germanophone, la Commission communautaire commune, la Région wallonne et la Commission communautaire française concernant le traitement des données liées au certificat COVID numérique de l'UE et au COVID Safe Ticket, le PLF et le traitement des données à caractère personnel des travailleurs salariés et des travailleurs indépendants vivant ou résidant à l'étranger qui effectuent des activités en Belgique, tel que modifié par les Accords de coopération du 27 septembre 2021 et 28 octobre 2021 (3828/1-3)

[20] Wetsontwerp houdende instemming met het wetgevend samenwerkingsakkoord van 8 februari 2024 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie strekkende tot wijziging van het Samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, het Waals Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie betreffende de verwerking van gegevens met betrekking tot het digitaal EU-COVID-certificaat, het COVID Safe Ticket, het PLF en de verwerking van persoonsgegevens van in het buitenland wonende of verblijvende werknemers en zelfstandigen die activiteiten uitvoeren in België, zoals gewijzigd door de Samenwerkingsakkoorden van 27 september 2021 en van 28 oktober 2021 (3828/1-3)

Discussion générale

Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

De rapporteur, mevrouw Hennuy, verwijst naar het schriftelijk verslag.

20.01 **Dominiek Sneppe** (VB): Ik wil ons stemgedrag verder verklaren. We hebben bedenkingen bij de *digital health certification* van de WHO. We hebben bedenkingen bij de WHO zelf. Het is een ondemocratische instelling waaraan men zich steeds meer moet conformeren. Bovendien hebben we tijdens de pandemie gezien waartoe deze ondemocratische instelling in staat is. Naar analogie van ons stemgedrag inzake dergelijke certificaten willen we ook dit wetsontwerp en dit samenwerkingsakkoord niet goedkeuren.

La **présidente**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles **Bespreking van de artikelen**

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion.
(Rgt 85, 4) **(3828/3)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(3828/3)**

L'intitulé a été modifié par la commission en "projet de loi portant assentiment à l'accord de coopération législatif du 8 février 2024 entre l'État fédéral, la Communauté flamande, la Communauté française, la Communauté germanophone, la Commission communautaire commune, la Région wallonne et la Commission communautaire française visant à la modification de l'Accord de coopération du 14 juillet 2021 entre l'État fédéral, la Communauté flamande, la Communauté française, la Communauté germanophone, la Commission communautaire commune, la Région wallonne et la Commission communautaire française concernant le traitement des données liées au certificat COVID numérique de l'UE et au COVID Safe Ticket, le PLF et le traitement des données à caractère personnel des travailleurs salariés et des travailleurs indépendants vivant ou résidant à l'étranger qui effectuent des activités en Belgique, tel que modifié par les Accords de coopération des 27 septembre 2021 et 28 octobre 2021".

Het opschrift werd door de commissie gewijzigd in "wetsontwerp houdende instemming met het wetgevend samenwerkingsakkoord van 8 februari 2024 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie strekkende tot wijziging van het Samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie betreffende de verwerking van gegevens met betrekking tot het digitaal EU-COVID-certificaat, het COVID Safe Ticket, het PLF en de verwerking van persoonsgegevens van in het buitenland wonende of verblijvende werknemers en zelfstandigen die activiteiten uitvoeren in België, zoals gewijzigd door de Samenwerkingsakkoorden van 27 september 2021 en van 28 oktober 2021".

Le projet de loi compte 2 articles.
Het wetsontwerp telt 2 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 et 2 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 en 2 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

21 **Projet de loi modifiant la loi du 26 juin 2002 relative aux fermetures d'entreprises en vue d'introduire la possibilité d'exclure certains secteurs de la notion d'entreprise n'ayant pas une finalité industrielle ou commerciale (3803/1-3)**

21 **Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 26 juni 2002 betreffende de sluiting van de ondernemingen tot invoering van de mogelijkheid om bepaalde sectoren uit te sluiten van het begrip onderneming zonder handels- of industriële finaliteit (3803/1-3)**

Discussion générale
Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

Mevrouw Reuter, rapporteur, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Quelqu'un demande-t-il la parole? (*Non*)
Vraagt iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles
Bespreking van de artikelen

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion.
(Rgt 85, 4) **(3803/1)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(3803/1)**

Le projet de loi compte 2 articles.
Het wetsontwerp telt 2 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 et 2 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 en 2 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

22 **Projet de loi portant exécution de l'accord social pour le secteur public fédéral de la santé (3824/1-3)**

22 **Wetsontwerp houdende uitvoering van het sociaal akkoord voor de federale publieke gezondheidssector (3824/1-3)**

Discussion générale
Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

De rapporteur, mevrouw De Jonge, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Quelqu'un demande-t-il la parole? (*Non*)
Vraagt iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles ***Bespreking van de artikelen***

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion.
(Rgt 85, 4) **(3824/1)**
Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(3824/1)**

Le projet de loi compte 8 articles.
Het wetsontwerp telt 8 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 8 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 8 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

23 **Proposition de loi modifiant les lois du 16 mars 1971 sur le travail et du 3 juillet 1978 relative aux contrats de travail instituant une protection pour les travailleuses et les travailleurs qui s'absentent du travail pour le diagnostic et le traitement de l'infertilité (798/1-10)**

23 **Wetsvoorstel tot wijziging van de arbeidswet van 16 maart 1971 en van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten en tot instelling van een bescherming voor de werkneemsters en de werknemers die met het oog op het diagnosticeren en het behandelen van onvruchtbaarheid van het werk afwezig zijn (798/1-10)**

Proposition déposée par:
Voorstel ingediend door:
Catherine Fonck, Jean-Marc Delizée, Nathalie Muylle, Cécile Cornet, Anja Vanrobaeys, Christophe Bombled, Björn Anseeuw.

Discussion générale ***Algemene bespreking***

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

De rapporteurs, mevrouw Vanrobaeys en mevrouw Reuter, verwijzen naar het schriftelijk verslag.

23.01 **Björn Anseeuw** (N-VA): Mevrouw de voorzitter, collega's, ik trap een open deur in als ik zeg dat het ondergaan van een vruchtbaarheidsbehandeling voor heel veel mensen heel vaak een beproeving is. Niet alleen fysiek, maar ook mentaal is dat vaak erg belastend, niet het minst omdat de uitkomst van zo'n behandeling natuurlijk altijd hoogst onzeker blijft, wat ervoor zorgt dat er weinig gemoedsrust bij komt kijken.

Daar komt nog eens bij dat er in zo'n behandeling natuurlijk ook een aantal onderzoeken en procedures moeten worden uitgevoerd, op gezette tijdstippen die men niet zelf kan kiezen, wat het niet altijd makkelijk maakt om dat op een goede manier te organiseren, gelet op iemands verplichtingen in het kader van zijn of haar job. Een job hebben is belangrijk, maar het kan niet de bedoeling zijn dat een job een kinderwens in de weg staat. Daarom is het belangrijk dat die twee zaken op een goede manier met elkaar kunnen worden verzoend. Met het voorliggende wetsvoorstel is er een goede, evenwichtige oplossing – dat laatste woord is het belangrijkste – om ten minste op dat punt voor wat gemoedsrust te zorgen.

Ik zal u geen geheim vertellen als ik zeg dat wat nu ter tafel ligt, de verdienste is van collega Fonck. Dat wil ik nog eens onderstrepen. Het is vooral zij die het nodige doorzettingsvermogen en de nodige politieke kunde aan de dag heeft gelegd om tot dit mooie resultaat te komen. Wat mij betreft, is het een manier van aan politiek doen die zeer binnenkort zal worden gemist in dit Huis. Ik dank u en vooral collega Fonck voor haar mooie werk.

23.02 Cécile Cornet (Ecolo-Groen): Mes mots commenceront bien sûr par des remerciements, non seulement à l'autrice de cette proposition de loi, mais aussi à tous les collègues chez qui nous avons trouvé un volontarisme pour travailler et pour faire de la politique autrement. Je salue votre patience, je salue aussi la volonté de chacun des partenaires de cette majorité ainsi que des partis de l'opposition d'avoir voulu trouver un consensus. Cela a pris du temps et nous avons trouvé un consensus. Après avoir œuvré à celui-ci, je voulais commencer par adresser des remerciements, particulièrement à Mme Fonck et à M. Delizée, que nous saluons depuis cette plénière.

Avant tout, je voudrais penser aux familles qui sont concernées par cette proposition de loi. Je pense à ces familles qui ont des difficultés pour avoir un enfant ou à ces parents qui procèdent à une procréation médicalement assistée. Ces familles nous ont interpellés. Nous avons été nombreux à être interpellés par ceux et celles qui suivent des procédures médicales pour pouvoir avoir des enfants. J'ai été très fort interpellée par le stress généré par tout ce qu'il y a autour de cette fécondation médicalement assistée. Il y a tout ce stress physique, parce que c'est parfois difficile, douloureux – les piqûres, le stress, la fatigue, tout cela est physiquement très difficile – mais ce qui était très difficile pour ces femmes particulièrement, c'était le stress au travail. C'était le fait d'arriver en retard au travail. On sait que ce sont des traitements qui ont pour conséquence que, pendant quelques jours d'affilée, la femme va devoir aménager son temps de travail, arriver souvent en retard pour pouvoir suivre son traitement. Et ce stress s'ajoute au stress physique et au stress d'être un jour un bon parent, un bon papa, une bonne mère. C'est ce stress que nous voulons améliorer avec cette proposition de loi.

Ce stress au travail se manifestait évidemment dans l'aménagement du travail, mais aussi par rapport à des risques de licenciement. J'ai moi-même reçu beaucoup de témoignages de femmes qui disaient: "En fait, mon CDD n'a pas été reconduit depuis que je fais une PMA (*procréation médicalement assistée*)". "En fait, j'ai été licenciée et je n'ai pas pu prouver que c'était lié à ma PMA, donc je n'ai aucune arme. Et pourtant, je sais que c'est carrément lié à ce choix de vie que je fais de devenir parent maintenant." Et au moment où ces parents, au moment où ces mamans ont besoin de soutien, elles ont besoin forcément de leur travail, de leurs revenus. C'était un stress supplémentaire dans leur parcours de PMA.

Je vais même vous dire: le jour où nous avons parlé de cette proposition de loi en commission, je recevais déjà des messages me demandant: "Est-ce que c'est voté? Est-ce que c'est déjà d'application?" On sent qu'il y a une vraie demande. Je vous assure que ces témoignages m'ont vraiment profondément touchée. Je suis très contente que nous puissions donner une solution, en tout cas à certaines de ces situations.

Nous donnons une solution en protégeant contre le licenciement, avec deux mois de protection contre le licenciement à partir du moment où l'employeur est averti. C'est énorme. Bien sûr, quand on est victime d'un licenciement qu'on juge abusif, on peut toujours aller au tribunal et faire valoir les lois anti-discrimination. Mais cela se fait après. Le mal est fait. Tandis qu'ici, il y a une vraie protection, qui est avant le licenciement et qui protège vraiment davantage les femmes.

Bien sûr, comme écologiste, j'aurais voulu aller encore un pas plus loin. J'aurais voulu que les personnes qui suivent un traitement puissent le suivre en ayant ce temps disponible pour pouvoir y aller, ce temps disponible qui est libéré de leur temps de travail. Nous n'avons pas pu aller jusque-là. Cela n'empêche pas que nous puissions à un moment y revenir.

En tout cas, cette protection contre le licenciement, j'en suis ravie, va améliorer la qualité de vie des travailleuses et des travailleurs qui ont envie de devenir parents et qui passent par des procréations médicalement assistées. Je vous remercie, chers collègues. Je suis très enthousiaste et très heureuse que nous ayons un vote aujourd'hui sur ce texte. Je vous remercie.

23.03 Leslie Leoni (PS): Madame la présidente, je ne peux commencer mon intervention sans avoir une pensée pour mon collègue Jean-Marc Delizée, qui s'est beaucoup investi dans ce texte. J'espère le

représenter au mieux.

Chers collègues, monsieur le ministre, un parcours du combattant, c'est ce que vivent les couples qui veulent avoir un enfant, mais rencontrent des problèmes d'infertilité. Cette proposition de loi aura aussi vécu une sorte de parcours du combattant. En effet, le 1er mars prochain, cela fera treize ans qu'elle a vu le jour avec sa jumelle, une proposition de loi du groupe PS, quasiment en tous points similaire. Inspirées par des auditions et de longs débats autour de la protection de la femme ayant recours à la fécondation *in vitro*, toutes deux visaient à assurer le droit de s'absenter et une protection contre le licenciement pour les travailleuses et travailleurs qui suivent un traitement contre l'infertilité.

Elles ont fait un long chemin jusqu'à ce jour, elles ont mûri, ont perdu quelques plumes, mais nous voici aujourd'hui enfin prêts à adopter une nouvelle protection pour ces femmes et ces hommes qui sont de plus en plus nombreux à faire face à des obstacles pour avoir un enfant. En Belgique, un couple sur six est touché par l'infertilité. En 2020, plus de 33 000 cycles de fécondation *in vitro* ont été entrepris, ce qui a conduit à 5 194 naissances, soit 4,6 % du total des naissances. C'est dire le nombre de personnes touchées!

Cette situation est souvent vécue comme une épreuve. Comme le soulignait lors des auditions le responsable de l'ASBL Désir d'Enfant, un désir d'enfant inassouvi affecte tous les aspects de votre vie, votre bien-être physique, vos relations avec les autres, votre situation financière, votre vie sexuelle, votre image de soi et votre travail.

Je veux souligner ici les angoisses que peuvent provoquer ces traitements. Leur calendrier imprévisible est une véritable source de stress pour la travailleuse ou le travailleur qui doit rendre des comptes à un employeur. Ce stress vient s'ajouter à celui déjà important que suscite une procréation médicalement assistée. La peur d'arriver en retard, la fatigue qui fait craindre d'être moins performante, manquer certains moments importants pour l'entreprise parce qu'on n'a pas le choix de la date ni de l'heure du traitement, ce sont des sentiments difficiles à gérer. À cela s'ajoute la crainte de perdre son travail.

Il est aujourd'hui essentiel d'obtenir une avancée pour toutes ces travailleuses et tous ces travailleurs qui sont de plus en plus nombreux. Il est vrai que dans cette longue maturation, la proposition qui vous est soumise aujourd'hui n'est malheureusement pas aussi complète que nous l'aurions souhaité. Le droit de s'absenter n'a pas rencontré de consensus. Cela reste une autre étape à franchir mais nous avons tout de même obtenu une belle avancée: la protection spécifique contre le licenciement inscrite dans la loi de 1971 sur le travail à la suite du chapitre sur la protection de la maternité.

Cette protection contre le licenciement démarre dès que le travailleur ou la travailleuse a remis un certificat médical attestant du démarrage d'un cycle de traitement. Elle s'achève deux mois plus tard. À chaque fois que le travailleur ou la travailleuse entame un nouveau cycle de traitement, il peut bénéficier de cette protection. Contrairement à la protection déjà offerte par la loi Genre contre toute forme de discrimination, la charge de la preuve dans le cadre de la protection contre le licenciement incombe dès le départ à l'employeur. Cela peut paraître un détail mais pour la travailleuse, c'est une énorme différence. Elle ne devra pas faire un recours en justice lourd et coûteux après avoir subi un licenciement pour obtenir des dommages et intérêts. La protection intervient dès le licenciement en imposant à l'employeur de verser une indemnité forfaitaire de six mois de rémunération brut. C'est une sanction dissuasive bien plus que le risque d'une procédure judiciaire.

Chers collègues, c'est une étape importante aujourd'hui pour toutes ces femmes et tous ces hommes qui font le choix de devenir parents malgré les obstacles, une étape vers plus de sérénité, plus de sécurité et plus de liberté.

23.04 Christophe Bombled (MR): Chers collègues, je suis particulièrement satisfait de voir cette proposition aboutir aujourd'hui après dix-huit mois de discussion au sein de la commission des Affaires sociales. De nombreux avis ont été demandés et des auditions ont même été organisées en juin dernier. Ces avis, tout comme les auditions, ont permis de nourrir les débats et notre réflexion au fil du temps. Je profite de l'occasion pour remercier tous les intervenants qui ont participé à ces auditions. Ils nous ont véritablement éclairés sur le sujet. Merci aussi aux associations de nous avoir fait part des parcours, souvent difficiles, de ces hommes et surtout de ces femmes, qui ont un désir d'enfant et qui ne peuvent réaliser leur rêve.

Je l'ai dit, il y a eu de longs échanges. Mais ce n'est pas la première fois et ce ne sera certainement pas la

dernière où il faudra du temps pour que les avis se précisent et puissent se rejoindre. *In fine*, c'est le résultat qui compte. Je remercie bien entendu Mme Fonck d'avoir permis, grâce à cette proposition, d'amener le débat sur la table. Le texte que la commission des Affaires sociales vous présente aujourd'hui constitue un premier pas par rapport à la proposition originelle. Un premier pas, certes, mais un premier pas dans la bonne direction. Cette proposition parle d'un sujet très intime, très sensible, probablement tabou même. Au désir d'enfant s'ajoutent la pression psychologique, des frustrations, de la tristesse en cas d'échec mais aussi de la culpabilité et du stress pour tenter de concilier les traitements médicaux avec la vie professionnelle.

Je tiens tout de même à souligner que dans la très grande majorité des cas, tout se passe très bien au travail. Il y a de la compréhension de la part des employeurs et des collègues. La grande majorité est compréhensive, permet les absences et s'adapte à une organisation différente du travail. Cela a été dit lors des auditions, et j'en suis convaincu également. Mais pour celles et ceux qui vivent difficilement la situation, on apporte ici une réponse concrète, celle de pouvoir avoir l'esprit tranquille, délivré de la crainte de perdre son emploi. Finalement, cette protection supplémentaire contre le licenciement diminue le stress, la fatigue et le surmenage, ce qui permet d'améliorer les conditions bienveillantes à l'égard de ces personnes en traitement, dès le premier jour jusqu'à un mois après la fin du traitement.

En conclusion, nous pouvons affirmer qu'on ne peut opposer la volonté de devenir parent à la volonté de maintenir son emploi et d'avoir une vie épanouie. Et c'est la raison pour laquelle mon groupe et moi-même soutiendrons pleinement cette proposition qui vous est soumise. Je vous remercie pour votre attention.

23.05 Anja Vanrobaeys (Vooruit): Mevrouw de voorzitter, collega's, ik wil mevrouw Fonck en de heer Delizée bedanken omdat zij die strijd al heel lang voeren. Mevrouw Leoni heeft het daarnet al gezegd, als men alles meerekent, gaat het om 13 jaar van voorstellen, debatten en discussies. Ik ben blij dat we vandaag eindelijk een stap vooruit kunnen zetten en dit wetsvoorstel ter stemming kunnen voorleggen. Het laatste amendement was heel begrijpelijk en we stonden daar allemaal achter. Vandaag zijn we er eindelijk.

We weten allemaal dat een fertiliteitsbehandeling zowel fysiek als emotioneel bijzonder zwaar is. Er is enorm veel stress, er zijn fysieke gevolgen, maar er is ook verdriet wanneer de behandeling mislukt. Er is ook de angst om ontslagen te worden. Durft men het wel te zeggen tegen zijn werkgever? Daar gaan veel emoties mee gepaard en dan moet men nog gaan werken ook. De combinatie werk en gezin is bijzonder zwaar.

We hebben gezegd dat we allemaal wel iemand kennen in onze omgeving die dat heeft doorgemaakt en we weten allemaal hoe zwaar dat is. De experts hebben tijdens de hoorzitting gezegd dat er al een ontslagbescherming bestaat, maar we willen vermijden dat mensen ontslagen worden en we pas achteraf herstelmaatregelen nemen. Met dit wetsvoorstel laten we die bescherming vroeger in werking treden en we maken ze veel beter voor wie een fertiliteitsbehandeling ondergaat.

Zoals al gezegd, hebben veel werkgevers daar begrip voor en wanneer iemand bijvoorbeeld een medische behandeling moet ondergaan, zeggen zij dat ze wat later mogen komen en het werk op een ander moment mogen inhalen. Dat is echter niet overal het geval. Alle werknemers die een fertiliteitsbehandeling ondergaan moeten die bescherming hebben, en de zekerheid dat ze daarvoor niet ontslagen kunnen worden.

Voor ons had daar ook een recht op afwezigheid bij mogen zijn. Ik heb het expliciet over een recht op afwezigheid, want voor mij verschilt dat toch echt wel van een verlof. Zwangere werkneemsters kunnen afwezig zijn op het werk wanneer ze bepaalde medische onderzoeken moeten ondergaan die niet buiten de werkuren kunnen. Dat is ook zo voor fertiliteitsbehandelingen. Ook die kunnen niet zomaar buiten de werkuren. Men kiest het tijdstip immers niet zelf.

Het ziekenhuis of het centrum waar men in behandeling is, legt het uur van de afspraak op. Voor ons had dit zeker ook meteen geregeld kunnen worden. Dat neemt niet weg dat we dit een stap vooruit vinden in de bescherming van de vrouwen en ook mannen die dit ondergaan. Het worden er ook steeds meer.

Ik wil de vele collega's bedanken voor de samenwerking, waardoor we dit wetsvoorstel vandaag kunnen goedkeuren en we die stap vooruit voor die mensen kunnen zetten.

23.06 Nahima Lanjri (cd&v): Mevrouw de voorzitter, mevrouw Muylle kan jammer genoeg niet aanwezig zijn. Ik wil namens haar de collega's en mevrouw Fonck bedanken voor het initiatief en voor het feit dat we

hier allemaal aan hebben kunnen meewerken.

Ik denk dat dit een belangrijke stap vooruit is voor iedereen die een vruchtbaarheidsbehandeling ondergaat. Het gaat meestal om vrouwen, maar soms ook om mannen. Het is goed dat we die ontslagbescherming geregeld hebben. Dit is een belangrijke eerste stap.

We weten ook dat veel werkgevers hier vandaag al open en positief tegenover staan. Heel veel werkgevers houden gelukkig al rekening met deze moeilijke periode waar mensen soms door gaan. Zij maken er soms geen probleem van om hiervoor onbetaald verlof te geven of om de uren waarop men zich laat behandelen door te betalen. Het is echter toch beter dat in de wet wordt ingeschreven dat dit geen reden voor ontslag kan zijn. Dit is een belangrijke stap voorwaarts. Dat wou ik namens onze fractie en namens mevrouw Muylle nog zeggen.

23.07 Catherine Fonck (Les Engagés): Madame la présidente, chers collègues, cela fait effectivement treize ans que j'ai déposé cette proposition de loi pour la première fois. À ce sujet, j'aimerais faire un clin d'œil à Jean-Marc Delizée qui, s'il avait été présent aujourd'hui, aurait eu à cœur de défendre ce texte.

L'enjeu consiste véritablement à protéger et à accompagner les couples qui rencontrent des difficultés à concevoir un enfant. Si la Belgique fait partie des pionniers en matière de droits reproductifs, auxquels elle garantit aujourd'hui une bonne accessibilité, force est de constater que, malgré les accompagnements proposés dans les différentes cliniques belges dans le cadre du traitement de l'infertilité et de la procréation médicalement assistée (PMA), le parcours reste long et difficile, tant physiquement qu'émotionnellement. La PMA, c'est en quelque sorte les montagnes russes tous les mois. Tel est le message que nous entendons souvent de la part de celles et ceux qui sont confrontés à ce parcours du combattant.

Président: Eliane Tillieux, présidente.

Voorzitter: Eliane Tillieux, voorzitter.

À côté des difficultés physiologiques et psychologiques, il y a également la difficulté de combiner traitement et vie professionnelle: il faut se rendre disponible régulièrement et faire face à de nombreux imprévus et changements de dernière minute parfois compliqués lorsqu'il s'agit de jongler avec son travail. Par ailleurs, certains ont davantage la possibilité que d'autres de combiner le traitement avec leur activité professionnelle.

Aujourd'hui, il n'est plus acceptable – ni même éthique – de se retrouver confronté à un licenciement pour des absences répétées en raison d'une procréation médicalement assistée. Non, ce n'est pas acceptable, car ces femmes ne sont en fait protégées qu'entre les certificats médicaux, qui sont de courte durée, de sorte que ce dispositif permettra d'éviter une non-protection pendant la période correspondant à ces différents traitements ou examens.

Oui, il y a encore des zones grises. Oui, il y a encore des injustices. Cependant, il faut saluer le fait que cela se passe bien avec de nombreux employeurs tout en déplorant que cela ne soit le cas pour tout le monde.

Nous avons également veillé, à la toute fin de nos travaux, à ce que le texte soit clarifié pour que la proposition de loi puisse concerner toutes celles et tous ceux qui sont traités, qu'il s'agisse de couples hétérosexuels, de couples homosexuels ou de célibataires. C'était particulièrement important à mes yeux. Je vous remercie dès lors, chers collègues, d'avoir accepté cette nouvelle modification de texte que je vous proposais. Voilà pour le fond.

Je voudrais, si vous me le permettez, utiliser ce travail comme exemple, même s'il a fallu beaucoup de patience, pour aborder un point peut-être plus politique.

Chers collègues, pour gagner dans les avancées, tant au niveau du quotidien des citoyens que de l'intérêt général, les politiques feraient bien de collaborer beaucoup plus plutôt que de regarder chacun leur nombril ou leur parti. À cet égard, je veux saluer particulièrement la manière de faire dans ce dossier, la volonté qui s'est dégagée de travailler au-delà du débat majorité-opposition ainsi que la volonté forte de développer des synergies à travers une très large majorité des partis politiques présents dans cette assemblée. Je ne peux pas citer ici chacun individuellement pour le travail réalisé sur ce texte mais je vous remercie chacune et chacun. Vous vous reconnaitrez. On pourrait ou plutôt on devrait – ai-je envie de dire – collaborer beaucoup

plus et beaucoup plus souvent. Dans le fond, les citoyens se fichent qu'on soit de la majorité ou de l'opposition. Ce qui les intéresse, c'est qu'on puisse faire bouger les lignes et faire avancer le schmilblick.

Je ne doute pas d'ailleurs que chacun d'entre vous pourra relayer ce travail collectif que nous avons fait ensemble. Nous connaissons tous des femmes, des hommes ou des couples qui sont concernés, que ce soit parmi nos proches ou parmi nos collègues au travail, dans un travail précédent, ou de manière plus large, parmi les citoyens qui nous ont interpellés et qui vont continuer à le faire.

Nous avons franchi une première étape sur la protection. Il nous reste à franchir l'étape qui était présente dans la proposition de loi initiale: le fait d'accompagner, pour permettre plus de flexibilité dans la prise en compte des absences des personnes concernées.

Je me permets de lancer pour conclure et peut-être ouvrir le débat, un appel. On peut rêver, pour les prochaines semaines qui restent. On ne sait jamais. Ou alors, pour les mois et les années qui suivront. On pourra alors franchir une étape supplémentaire pour ces couples qui ont besoin d'un soutien au milieu de toutes les difficultés qu'ils vivent pour concevoir un enfant et une famille. Merci, chers collègues. J'espère un vote à l'unanimité ce soir.

La **présidente**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles ***Bespreking van de artikelen***

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion.
(Rgt 85, 4) **(798/10)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(798/10)**

L'intitulé a été modifié par la commission en "proposition de loi modifiant les lois du 16 mars 1971 sur le travail et du 10 mai 2007 tendant à lutter contre la discrimination entre les femmes et les hommes en vue d'instituer une protection pour les travailleuses et travailleurs qui s'absentent du travail pour un traitement d'infertilité ou pour une procréation médicalement assistée".

Het opschrift werd door de commissie gewijzigd in "wetsvoorstel tot wijziging van de arbeidswet van 16 maart 1971 en van de wet van 10 mei 2007 ter bestrijding van discriminatie tussen vrouwen en mannen, tot instelling van een bescherming voor de werkneemsters en de werknemers die van het werk afwezig zijn om een vruchtbaarheidsbehandeling of een programma van medisch begeleide voortplanting te volgen".

La proposition de loi compte 3 articles.
Het wetsvoorstel telt 3 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 3 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 3 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

24 **Projet de loi modifiant la loi du 7 décembre 1998 organisant un service de police intégré, structuré à deux niveaux pour réaliser une politique de sécurité intégrée et globale au sein des provinces et de la Région de Bruxelles-Capitale (3744/1-7)**

24 **Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus om tot een geïntegreerd en globaal veiligheidsbeleid te komen binnen de provincies en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (3744/1-7)**

Discussion générale ***Algemene bespreking***

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

De rapporteur, mevrouw Eva Platteau, verwijst naar het schriftelijk verslag.

24.01 Koen Metsu (N-VA): Met dit wetsontwerp kunnen wij zeer stellig niet akkoord gaan. Wij vinden het een zeer onwijze beslissing om het met deze wettelijke basis in Brussel op te lossen. We hebben altijd gezegd dat we voor de eenmaking van de Brusselse politiezones zijn, maar daarvoor zal nog veel water naar de zee moeten vloeien. Het is wel lovenswaardig dat de minister probeert om vandaag een soort surrogaatoplossing voor het probleem voor te leggen. Die impacteert echter ook alle andere gouverneurs, ook al is dat initieel niet de bedoeling geweest. Het was alleen de bedoeling dat het toepasbaar was op Brussel, maar de Raad van State heeft daar in zijn wijsheid over geoordeeld dat dit gewoon helemaal niet kan of mag. Dan is er toch volhard, waardoor alle provinciegouverneurs hierbij betrokken zijn, maar niet gehoord zijn.

Dit wetsontwerp is met de snelheid van het licht door de commissie gejaagd. We houden voor elk wetsvoorstel en elk wetsontwerp hoorzittingen. We vragen schriftelijke verslagen aan allerhande experts en dergelijke. Nu was dat gewoon niet mogelijk. Informeel hebben wij natuurlijk zelf ons oor te luisteren gelegd. Als volksvertegenwoordiger is dat onze taak en plicht. De Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten vond dit geen goed idee. Het orgaan van de gouverneurs vond dit geen goed idee. De Raad van Burgemeesters vond dit geen goed idee. Toch ligt het hier vandaag voor en zal het dadelijk goedgekeurd worden.

Iedereen die hier dadelijk mee zal stemmen en dit mee zal goedkeuren, gaat ervan uit dat dit alleen een impact zal hebben op Brussel. De facto zal dat niet juist zijn. We hebben gepoogd om best wat amendementen in te dienen, amendement nr. 20 is een pure noodzaak, anders zullen we met de Griekse kalender rekening houden en dan blijft dit een volledig lege doos. Dat geven we enkel mee als technische opmerkingen. De N-VA zal dit wetsontwerp absoluut niet mee steunen, integendeel.

24.02 Ortwin Depoortere (VB): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, het zal u niet verwonderen dat ook het Vlaams Belang dit wetsontwerp niet zal steunen, maar zal tegenstemmen. Ik zal proberen niet te veel in herhaling te vallen, want de heer Metsu heeft al klaar en duidelijk enkele zaken opgesomd die een tegenstem rechtvaardigen. Ik wil daar zelf nog enkele argumenten aan toevoegen.

Wij zijn van oordeel dat met de voorliggende tekst getornd wordt aan de gemeentelijke autonomie. Het wetsontwerp geeft de gouverneurs de mogelijkheid om het gezag en de leiding over de lokale politie over te nemen. De gouverneurs kunnen dat nu al, maar enkel in de uitzonderlijke omstandigheden waarin de federale politie gevorderd kan worden. Met het voorliggende wetsontwerp wordt de impact van de gouverneur op de aansturing van de lokale politie vergroot.

Laten we niet vergeten – u bent zich hiervan bewust – dat ook de Raad van State eufemistisch uitgedrukt niet zo gelukkig was met dit wetsontwerp, zelfs in die mate dat de Raad van State op uw wetsontwerp in tweede lezing geen advies meer wou uitbrengen.

Ik heb de indruk dat de toekenning van de bijkomende bevoegdheid aan de gouverneurs slechts een omweg vormt. De heer Metsu heeft er al op gewezen. In de commissie hebt u dat min of meer toegegeven. In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is er geen gouverneur, alleen een minister-president. Met het voorliggende wetsontwerp wordt gepoogd om die bevoegdheid bij gewone wet toe te kennen aan de minister-president van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De Koning – de regering dus – zal dat ontworpen mechanisme kunnen activeren. Daarmee wordt de eindverantwoordelijkheid bij de federale regering gelegd.

Nog afgezien van de wijze waarop aan de rol van de provinciegouverneurs en van de minister-president van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wordt gesleuteld, weet u dat het Vlaams Belang de provincies op zich een overbodig niveau vindt. In onze visie, in onze lijn, zou het dan ook helemaal niet consequent zijn om dit wetsontwerp te steunen. Het geeft immers meer macht aan de provinciegouverneurs, terwijl het Vlaams Belang daarvan absoluut geen voorstander is, omdat de provinciegouverneurs in onze ogen politiek aangestelde ambtenaren zijn.

Daarom plaats ik vraagtekens bij het democratische gehalte van die gang van zaken.

Ik wil de drie adviezen van de Raad van State toch even aanhalen. De Raad van State uit in de drie adviezen telkenmale fundamentele bezwaren, in die mate dat werd beslist het voorontwerp niet meer nader te onderzoeken.

Ik betreur dat het amendement dat de N-VA heeft ingediend niet voldoende gesteund werd om naar de Raad van State te kunnen sturen. Het zou immers voor eenmaal wel een goede zaak kunnen zijn het advies van de Raad van State te volgen.

Zoals de heer Metsu verwijst ik ook naar de spontane adviezen, zoals het advies van de VVSG, die net als Brulocalis en de Waalse tegenhangster van oordeel was dat het wetsontwerp een ernstige inperking van de gemeentelijke en zonale autonomie betekent.

De VVSG verwees ook naar de vele kritieken en bezwaren die de Raad van Burgemeesters in zijn advies van maart 2023 formuleerde.

Mevrouw de minister, ook voor die adviezen ben ik van oordeel dat u ze ter harte zou moeten nemen.

Mevrouw de minister, alle zaken die ik heb opgesomd, zouden ons hier in het Parlement zorgen moeten baren en ons tot een doordachte stemkeuze moeten leiden. In ons geval is dat alvast een tegenstem.

24.03 Philippe Pivin (MR): Madame la ministre, en tant que député régional bruxellois, avant 2014, j'ai eu l'occasion de plaider à plusieurs reprises pour la nécessité de mieux coordonner le pouvoir décisionnel lors de la survenance de problèmes exceptionnels. Le projet de loi que vous nous soumettez vise précisément les problèmes de sécurité exceptionnels, inattendus ou aigus, qui dépassent les limites d'une zone de police locale.

Chers collègues, je ne sais pas combien de fois nous avons eu l'occasion de nous interroger dans cette enceinte sur qui aurait dû ou devait faire quoi et à quel moment, lors de la survenance d'incidents voire d'émeutes en Région bruxelloise, mais aussi dans les autres Régions.

L'unité de commandement, qui va résulter de l'enclenchement de ce nouvel article 46bis de la loi de 1998 organisant un service de police intégré, garantira une meilleure opérationnalité qui ne manquera pas de profiter à l'ensemble des citoyens bruxellois. Ce texte est donc bien utile, madame la ministre, quand je vois les fusillades qui ont eu lieu en Région bruxelloise et le nombre de morts et de blessés dans les rues bruxelloises – comme l'a rappelé il y a 48 heures une substitute du procureur du Roi qui représentait le Collège des procureurs généraux.

Le chef de corps de la plus grande zone de police, M. Goovaerts, a expliqué qu'il en avait assez de consacrer tellement de temps à suivre et à décortiquer des plans et s'est tourné vers Mme Van Wymersch en lui disant qu'il était heureux qu'elle soit là maintenant pour coordonner tout ça et qu'on puisse un peu entrer dans le concret.

Je voudrais simplement rappeler qu'à nos yeux, depuis la sixième réforme de l'État, les autorités bruxelloises auraient certainement pu mieux faire que ce qui a été fait ces dernières années, avec les moyens qui sont les leurs, mais aussi avec les compétences que la sixième réforme de l'État leur a données.

Je voudrais dire ici que ce texte, qui se situe du reste dans la droite ligne de l'accord de gouvernement, met les autorités bruxelloises au pied du mur et dans l'obligation d'entrer dans l'opérationnalité pure et la décision

efficace. En cela, j'applaudis ce texte et je me réjouis de son entrée en vigueur, en espérant qu'il soit un outil susceptible de contribuer à lutter plus efficacement contre cette grande criminalité qui prend tellement d'extension, et de façon si dramatique, dans notre belle Région. Je vous remercie de votre attention.

24.04 Vanessa Matz (Les Engagés): Madame la présidente, chers collègues, le projet de loi en question vise à organiser une unité de commandement dans les provinces sur le plan de la police administrative. En réalité, il concerne davantage l'arrondissement de Bruxelles-Capitale et, plus particulièrement, la manière dont les zones se coordonnent. C'est vrai, nous assistons depuis plusieurs années à d'importants phénomènes de criminalité en Région de Bruxelles-Capitale, mais ce problème concerne toutes les grandes villes du pays, comme nous pouvons le constater à présent à Charleroi.

Il est essentiel de rappeler le contexte de cette grande criminalité. Le dossier Sky ECC a mis en lumière la criminalité la plus dangereuse. Malgré des saisies record, la cocaïne reste disponible sur le marché européen, avec un prix qui n'augmente pas. Cela signifie que suffisamment de cocaïne rentre sur le territoire européen. On parle d'un chiffre d'affaires qui avoisine les 55 milliards d'euros, entraînant une recrudescence de la violence grave dans les grandes villes: règlements de compte à la grenade, tirs au fusil automatique et à la kalachnikov sur des façades, scènes de torture, actes d'intimidation et de liquidation, etc. Hier, c'était Anvers. À présent, tout le pays est concerné.

En Région de Bruxelles-Capitale, le trafic de drogue a provoqué en 2023 7 morts et 131 blessés. Depuis le 11 février 2024, Bruxelles a été le théâtre d'une dizaine de fusillades. Pourtant, les débats en commission de l'Intérieur n'ont pas démontré l'utilité d'un tel projet. C'était encore le cas mardi dernier. Je ne sais pas, monsieur Pivin, si nous avons assisté à la même audition, mais M. Michel Goovaerts, chef de corps de la zone de police Bruxelles Capitale-Ixelles, et M. Jurgen De Landsheer, chef de corps de la zone de police Midi, ont clairement mis en garde contre une éventuelle fusion des zones de police.

M. Goovaerts a même parlé de "slogan" pour évoquer la fusion des zones. Il a renvoyé à la réforme aux Pays-Bas, qu'il décrit comme étant "une catastrophe", "un désastre", en dénonçant la perte de pouvoir dans le chef des bourgmestres.

Sur l'agrandissement d'échelle des zones de police, une étude de l'UGent de 2018 commanditée à l'époque par M. Jambon a même souligné que la batterie de collaborations entre les zones de police ou de projets réalisés ou en cours, souvent méconnus, semble-t-il, favorise l'optimisation du fonctionnement policier global sur le territoire de la Région de Bruxelles-Capitale, sans qu'il soit question d'un agrandissement d'échelle, à tout le moins territorial, dont les interlocuteurs n'aperçoivent pas la plus-value.

En outre, l'on peut raisonnablement déclarer qu'en effet, aucun dysfonctionnement n'est apparu ces dernières années, malgré un nombre important de manifestations et d'événements à Bruxelles.

Notre groupe se demande par conséquent quelle serait la plus-value d'un tel projet. En réalité, ce que demandent les autorités locales, c'est une politique de recrutement et de financement des zones de police qui soit plus ambitieuse.

À ce propos, d'aucuns prétendent que ce gouvernement a investi plus de 500 millions et aurait engagé plus de 5 000 policiers. Il s'agit là évidemment, nous le savons, d'une demi-vérité, puisque deux facteurs importants sont omis et changent fondamentalement la donne.

Les économies linéaires et les charges nouvelles décidées par ce gouvernement ont réduit de plus de 210 millions d'euros les 500 millions d'euros investis. Le nombre de recrutements total n'a pas pu résorber les 1 400 départs à la pension chaque année. Par conséquent, malgré le recrutement, la police ne s'est pas renforcée.

On peut donc raisonnablement en déduire que le fédéral n'a pas respecté ses engagements lorsqu'il a annoncé vouloir moderniser nos services de police pour garantir la sécurité et l'ordre juridique, recruter plus de 1 600 agents par an et réformer la norme KUL pour faire place à un système de financement objectif et transparent.

Pourtant, là auraient dû être mis les efforts, et non pas dans ce présent projet qui me semble être l'arbre qui

cache la forêt. C'est pour cette raison que mon groupe votera contre le présent projet de loi.

Je vous remercie.

24.05 Minister **Annelies Verlinden**: Mevrouw de voorzitter, collega's, het debat bouwt voort op de discussies die wij in de commissie hadden.

Mijnheer Metsu, ik ben van oordeel dat het onderhavige wetsontwerp, dat in overeenstemming is met een advies van de Raad van State, niet door het Parlement is gejaagd, maar de normale parlementaire weg heeft gevolgd.

Natuurlijk leven er andere ideeën over de organisatie van de politie in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Wij zetten alvast met het voorgestelde initiatief een stap naar meer coördinatie bij de aanpak van grensoverschrijdende veiligheidsvraagstukken en dat is een goede zaak.

Het klopt niet dat alle gouverneurs er onmiddellijk door worden geïmpacteerd, aangezien we in een door de ministerraad goedgekeurd koninklijk besluit moeten aangeven in welke omstandigheden de bepalingen van de wet van toepassing zijn. De gouverneurs worden dus niet onmiddellijk geraakt door het wetsontwerp.

Voor de rest verwijs ik naar de discussies die wij hierover hadden in de commissie.

La **présidente**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)

Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.

De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles

Bespreking van de artikelen

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(3744/6)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(3744/6)**

Le projet de loi compte 3 articles.

Het wetsontwerp telt 3 artikelen.

* * * * *

Amendements déposés:

Ingediende amendementen:

Art. 2

- 11 – Koen Metsu cs (3744/7)

Art. 3

- 12 – Koen Metsu cs (3744/7)
- 20 – Koen Metsu cs (3744/7)

Art. 4(n)

- 13 – Koen Metsu cs (3744/7)

Art. 5(n)

- 14 – Koen Metsu cs (3744/7)

Art. 6(n)

- 15 – Koen Metsu cs (3744/7)

Art. 7(n)

- 16 – Koen Metsu cs (3744/7)

Art. 8(n)

- 17 – Koen Metsu cs (3744/7)

Art. 9(n)

- 18 – Koen Metsu cs (3744/7)

Art. 10(n)

• 19 – Koen Metsu cs (3744/7)

* * * * *

Conclusion de la discussion des articles:

Besluit van de artikelsgewijze bespreking:

Réservés: les amendements et les articles 2 et 3.

Aangehouden: de amendementen en de artikelen 2 en 3.

L'article 1er est adopté.

Artikel 1 is aangenomen.

* * * * *

La discussion des articles est close. Le vote sur les amendements et les articles réservés ainsi que sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over de aangehouden amendementen, de aangehouden artikelen en over het geheel zal later plaatsvinden.

25 **Projet de loi établissant les principes du tirage au sort des personnes physiques pour les commissions mixtes et les panels citoyens organisés à l'initiative du Sénat (3818/1-3)**

25 **Wetsontwerp tot bepaling van de beginselen voor de loting van natuurlijke personen voor de gemengde commissies en de burgerpanels op initiatief van de Senaat (3818/1-3)**

Transmis par le Sénat.

Overgezonden door de Senaat.

Discussion générale

Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.

De algemene bespreking is geopend.

M. Bihet, rapporteur, renvoie au rapport écrit.

25.01 **Sander Loones** (N-VA): Mevrouw Lalieux, ik zie u altijd graag komen. Ik zie u nog liever pensioenen hervormen, echt hervormen. Ik had hier nu echter graag minister Clarinval gezien, omdat wij praten over burgerparticipatie. Minister Clarinval heeft het traject daarvan zelf begeleid in de commissie voor Grondwet.

Iedereen weet dat wij niet de grootste fans zijn van het voorstel. Dat debat hebben we al uitvoerig gehad. Ook over hoe desastreus juridisch een aantal zaken geregeld zijn, vooral in het Kamerreglement, hebben we een paar weken geleden al een uitgebreid debat gevoerd. Ik zal dat niet herhalen.

Hier gaat het meer over de procedure. Zodra die panels er zijn, moeten mensen geloot worden. Dat moet via het Rijksregister gebeuren. Men moet aan een aantal voorwaarden voldoen. Dat zit juridisch wat beter in elkaar. Daarom zal ik daar niet uitvoerig op ingaan.

Ik wilde polsen bij minister Clarinval, omdat men de volle leeftijd van 18 jaar moeten hebben om geloot te kunnen worden. Er is een procedure die via het Rijksregister verloopt waarbij uitnodigingen worden gestuurd. Ook bij verkiezingen gebeurt dat zo. Er komen bijzondere verkiezingen aan, onder andere Europese verkiezingen. Vandaag is er een bijzonder arrest gevallen van het Grondwettelijk Hof dat stelt dat 16-jarigen geen kiesrecht, maar kiesplicht hebben bij die verkiezingen.

Het is toch interessant het standpunt van de regering daarover te kennen. Wat plant de regering met dat arrest te doen? Dit is niet uw basiscompetentie, maar ik ben wel benieuwd naar uw eerste inzichten, als u die met het Parlement wenst te delen.

Dit is wel een ernstige vraag. Want hoe is het gebruikelijk? Gebruikelijk mag de kieswetgeving niet wijzigen

op minder dan een jaar voor de verkiezingen, om er zeker van te zijn dat de verkiezingen goed kunnen verlopen, redelijk kunnen verlopen, voorbereid kunnen verlopen. Het is zelfs in de Grondwet verankerd dat de wetgeving dan niet mag veranderen. Dat is zo verankerd voor de nationale verkiezingen en voor de regionale verkiezingen, maar niet voor de Europese verkiezingen. Dat is nog een artikel van de Grondwet dat eigenlijk aangepast zou moeten worden. Het gaat over artikel 39*bis* of 39*ter*, meen ik. Als er arresten gevelde worden, moet er ook in die periode van een jaar rekening gehouden kunnen worden met de uitspraken van rechters, om de kieswetgeving fatsoenlijk te kunnen organiseren. Ik wil toch even polsen of de regering hierover al stelling heeft ingenomen. Bent u vandaag intern gecontacteerd over dat arrest? Of bent u op de hoogte wanneer dit binnen de regering zal worden besproken? Het gaat toch over het wezen van de democratie. Het staat volop op alle mediakanalen. Het zou wel interessant zijn te weten wat er precies mee zal gebeuren. Moet het Rijksregister gigantisch veel extra papier kopen om alle nieuwe uitnodigingsbrieven rond te sturen? Heeft men extra beveiligd papier nodig om kiesbrieven te drukken? Dit heeft niet alleen een juridisch-politieke, maar ook een zeer praktische impact.

25.02 Marco Van Hees (PVDA-PTB): On voit à quel point la question mobilise le ministre Clarinval, qui brille ici par son absence!

Il n'y a pas si longtemps, nous avons voté ici en séance plénière la modification du Règlement de la Chambre relatif à cette question des commissions mixtes et des panels citoyens. À ce moment-là, nous avons soutenu ce texte comme nous allons soutenir aujourd'hui le texte en question, mais en émettant des réserves. Notre groupe est évidemment favorable à une plus grande participation citoyenne, cela va sans dire, mais la façon dont la Vivaldi mène le projet est critiquable.

Nos critiques portent, d'une part, sur la manière dont ces panels citoyens sont organisés. La loi ne mentionne aucun remboursement des frais engagés, rien sur les congés ni sur les gardes d'enfants ni sur les soins aux personnes âgées ou sur les transports. Donc rien sur tout ce qui permettrait justement aux citoyens de participer à ces panels.

Certaines choses doivent encore être réglées pour que tout le monde puisse vraiment participer et que ce panel soit représentatif. On sait que notre assemblée compte très peu de députés ouvriers. Heureusement, le PTB est là pour relever un petit peu la moyenne qui reste très faible! Nous craignons qu'en ne prenant pas de mesures adéquates au niveau de la participation des citoyens à ces assemblées, seuls ceux qui ont le plus de moyens se déplaceront, même s'il y a un tirage au sort. Et s'il y a un tirage au sort, encore faut-il pouvoir être présent.

D'autre part, il n'y a pas de garanties de suivi, même pas une audition ou une discussion publique sur le résultat de ce panel. En plus, les citoyens ne peuvent pas proposer quelque chose de leur propre initiative.

Certes, il existe un autre moyen d'impliquer les citoyens dans la prise de décisions politiques, un moyen qui est plus fort en termes de démocratie participative, c'est le référendum. C'est une des propositions du PTB: instaurer un référendum d'initiative citoyenne qui serait contraignant. Les deux aspects sont importants. Il y a d'abord l'initiative qui reviendrait aux citoyens et non pas au Parlement qui décide de tirer au sort ou de faire ceci ou cela avec l'idée que les citoyens n'auront qu'à venir. Le deuxième aspect est le caractère contraignant. Il ne s'agira pas d'une simple consultation, le référendum serait aussi un pouvoir de décision donné aux citoyens. C'est ce qui figure dans notre proposition que j'ai pu expliquer hier en commission de la Constitution. Un référendum recueillant la signature de 100 000 habitants de plus de seize ans serait ainsi remis au Parlement.

J'espère que notre proposition obtiendra le soutien de tous les partis – on peut toujours rêver, madame la ministre – qui crient haut et fort que la participation citoyenne est un aspect important, mais il est vrai que ce n'est pas gagné d'avance, nous ne sommes pas certains à 100 % que cela va passer.

Voilà ce qu'il en est de mon intervention, madame la présidente.

La **présidente**: Madame la ministre, souhaitez-vous intervenir?

25.03 Karine Lalieux, ministre: Je n'interviendrai pas sur le fond. Je voudrais juste préciser que nous n'avons pas été distraits et que nous discuterons très prochainement de ce nouvel arrêt au sein du gouvernement.

La **présidente**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles
Bespreking van de artikelen

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion.
(Rgt 85, 4) **(3818/3)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(3818/3)**

Le projet de loi compte 16 articles.
Het wetsontwerp telt 16 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 16 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 16 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

26 Proposition de loi visant à supprimer en principe la possibilité pour le CPAS de récupérer les frais exposés au titre de l'aide sociale dans le cadre de l'admission de personnes âgées en maison de repos **(597/1-3)**

26 Wetsvoorstel tot principiële afschaffing van de terugvorderingsmogelijkheid door het OCMW van de kosten gemaakt voor maatschappelijke dienstverlening in het kader van de opname van ouderen in een rusthuis **(597/1-3)**

Proposition déposée par:
Voorstel ingediend door:
Ellen Samyn, Dominiek Sneppe, Nathalie Dewulf, Steven Creyelman, Hans Verreyt.

La commission des Affaires sociales, de l'Emploi et des Pensions propose de rejeter cette proposition de loi.
(597/3)

De commissie voor Sociale Zaken, Werk en Pensioenen stelt voor het wetsvoorstel te verwerpen. **(597/3)**

Conformément à l'article 88 du Règlement, l'assemblée plénière se prononcera sur cette proposition de rejet après avoir entendu le rapporteur et, éventuellement, l'auteur.

Overeenkomstig artikel 88 van het Reglement spreekt de plenaire vergadering zich uit over het voorstel tot verwerping, na de rapporteur en eventueel de indiener te hebben gehoord.

De rapporteur, mevrouw De Jonge, verwijst naar het schriftelijk verslag.

26.01 **Ellen Samyn** (VB): Collega's, vandaag wil ik u toch nog ervan proberen te overtuigen om tegen de verwerping van ons wetsvoorstel tot afschaffing van de terugvorderingsmogelijkheid van de rusthuisfactuur door OCMW's te stemmen. Het is schrijnend dat vandaag de kosten van de verzorgingsinstellingen voor ouderen blijven oplopen. De gemiddelde rusthuisfactuur bedraagt momenteel 2.167 euro in Vlaanderen, een stijging van ruim 200 euro op een jaar tijd. Als men daar het gemiddelde rustpensioen tegenover zet, kan men niet anders dan vaststellen dat er maar bitter weinig mensen hun rusthuisfactuur kunnen betalen.

De cijfers zijn dramatisch. Voor negen op de tien werknemers en zelfstandigen volstaat het wettelijk pensioen niet om de rusthuisfactuur te betalen, zelfs niet als het zorgbudget meegeteld wordt. Dan spreek ik alleen nog

maar over de zuivere rusthuisfactuur, niet over de kosten voor eventuele uitstapjes en pedicure-, kappers-, apotheek- en dokterskosten. Recent nog meldde iemand mij dat de prijs van het eten in het rusthuis van de ene op de andere maand met 40 % is gestegen. Hoe kan iemand met een karig pensioentje die zijn leven lang heeft gewerkt, dat allemaal betalen? Dat is wat het Vlaams Belang betreft een verzorgingsstaat onwaardig.

Wat ook een verzorgingsstaat onwaardig is, is dat men in negen op de tien Vlaamse gemeenten gebonden is door de onderhoudsplicht. Indien nodig moeten kinderen daar financieel bijspringen om de rusthuisfactuur van hun ouders te betalen.

Met het voorliggende wetsvoorstel zien wij af van de onderhoudsplicht. Wat ons betreft, is het niet normaal te noemen dat een groep senioren thuis blijft wonen, vaak in ongezonde en onveilige omstandigheden, uit angst omdat anders hun woonzorgkosten deels zouden worden verhaald op hun kinderen. Mijn partij vindt het bovendien niet te rechtvaardigen dat kinderen moeten opdraaien voor die kosten, zeker omdat dat aanleiding kan geven tot discussies, ruzies en zelfs breuken in een familie. Net dat werkt de verdere individualisering van de samenleving in de hand.

Ik vermoed dat velen onder u de schrijvende *Pano*-reportage van 20 april 2023 hebben gezien, met getuigenissen van bijvoorbeeld een koppel dat 900 euro diende te betalen voor de rusthuiskosten van hun ouders. Het wrange aan die getuigenis was dat de dochter in kwestie zelf met een pensioen van 1.400 euro rond moest komen. Is dat een samenleving waarin wij willen leven?

Niet alleen mijn partij vindt dat er iets moet worden gedaan aan de onderhoudsplicht. Ook de Vlaamse Ouderenraad pleit sinds 2017 voor een beperkte onderhoudsplicht.

Onze partij gaat nog een stapje verder en vindt dat de onderhoudsplicht volledig moet worden afgeschaft. Het gaat er immers over hoe de samenleving omgaat met haar zorgbehoevenden. Voor ons is dat absoluut een kerntaak van de overheid. Overigens, in 28 Vlaamse gemeenten geldt er geen onderhoudsplicht. Voor het Vlaams Belang is het dan ook niet meer dan billijk dat iedereen gelijk is voor de wet.

Collega's, ik hoop dan ook dat u ons wetsvoorstel zult steunen en tegen de verwerping zult stemmen.

La **présidente**: Plus personne ne peut prendre la parole.
Geen andere spreker mag het woord nemen.

Le vote sur la proposition de rejeter de cette proposition de loi aura lieu ultérieurement.
De stemming over het voorstel tot verwerping van dit wetsvoorstel zal later plaatsvinden.

27 Proposition de résolution relative à l'accueil dans les gares ferroviaires (2248/1-4)
27 Voorstel van resolutie betreffende het onthaal in de treinstations (2248/1-4)

Proposition déposée par:
Voorstel ingediend door:
Maria Vindevoghel, Roberto D'Amico, Nabil Boukili, Gaby Colebunders.

La commission de la Mobilité, des Entreprises publiques et des Institutions fédérales propose de rejeter cette proposition de résolution. **(2248/4)**
De commissie voor Mobiliteit, Overheidsbedrijven en Federale Instellingen stelt voor dit voorstel van resolutie te verwerpen. **(2248/4)**

Conformément à l'article 88 du Règlement, l'assemblée plénière se prononcera sur cette proposition de rejet après avoir entendu le rapporteur et, éventuellement, l'auteur.
Overeenkomstig artikel 88 van het Reglement spreekt de plenaire vergadering zich uit over het voorstel tot verwerping, na de rapporteur en eventueel de indiener te hebben gehoord.

De rapporteurs, de heren Jef Van den Bergh en Emmanuel Burton, verwijzen naar het schriftelijk verslag

27.01 Maria Vindevoghel (PVDA-PTB): Mevrouw de voorzitter, minister Gilkinet is zijn termijn begonnen met het sluiten van 44 loketten en zal zijn termijn eindigen met het verminderen van de openingsuren van nog

eens 54 loketten. Ik vind dit schandalig. Wij willen dat met onze resolutie terugdringen.

De dienstverlening bij de NMBS is onder Vivaldi sterk achteruitgegaan. Er is een recordaantal vertragingen. Er is een recordaantal afgeschafte treinen. Er zijn duurdere tickets gekomen, met minder dienstverlening. Vivaldi is dik gebuisd als het gaat over het openbaar vervoer. Vivaldi is ook dik gebuisd als het gaat over een sociaal klimaatbeleid.

De PVDA wil met deze resolutie die 44 gesloten loketten weer openen en de openingsuren terugbrengen naar hoe het vroeger was. Die menselijkheid in de stations ontbreekt immers. Ik geef een paar voorbeelden. Na 20.00 uur is er in heel België nog slechts 1 NMBS-loket open. In heel de provincie Limburg is er tijdens het weekend nog slechts 1 NMBS-loket open, namelijk in Hasselt.

Door de socialeafbraakpolitiek bij de NMBS van Vivaldi, de groenste regering ooit, vallen de zwaksten in onze samenleving uit de boot. Hebben mensen dan geen recht meer op menselijk contact, op hulp, op veiligheid? Ik begrijp niet dat Vivaldi, met Groen en Vooruit, de sluiting van die loketten steunt.

Het gaat over keuzes. Ik heb deze week nog een vraag gesteld aan de heer Gilkinet. Er gaat 600 miljoen naar consultants. Dat is 10 % van de loonmassa. Men betaalt soms tot 9.000 euro per dag voor één consultant. Kunt u zich dat voorstellen? En daarvoor is er dan wel geld.

Wij zeggen dat het gaat over keuzes. Wij vragen dat de NMBS zorgt voor een goede toegankelijkheid en menselijk is en dat de loketten weer opengaan zodat mensen hulp kunnen krijgen, als ze die nodig hebben. Ik vraag dan ook om ons voorstel met betrekking tot de gesloten loketten en met betrekking tot de openingsuren te steunen.

La **présidente**: Plus personne ne peut prendre la parole.
Geen andere spreker mag het woord nemen.

Le vote sur la proposition de rejet de cette proposition de résolution aura lieu ultérieurement.
De stemming over het voorstel tot verwerping van dit voorstel van resolutie zal later plaatsvinden.

28 Proposition de loi modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers et modifiant l'arrêté royal du 8 octobre 1981 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers, en vue de créer un statut et un titre de séjour distincts pour les personnes déplacées temporairement (3833/1-2)

28 Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen en tot wijziging van het koninklijk besluit van 8 oktober 1981 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, teneinde een apart verblijfsstatuut en een aparte verblijfsvergunning te creëren voor tijdelijk ontheemden (3833/1-2)

Proposition déposée par:

Voorstel ingediend door:

Theo Francken, Darya Safai, Kathleen Depoorter, Sophie De Wit, Kristien Van Vaerenbergh, Tomas Roggeman, Christoph D'Haese, Wim Van der Donckt, Björn Anseeuw, Michael Freilich.

La commission de l'Intérieur, de la Sécurité, de la Migration et des Matières administratives propose de rejeter cette proposition de loi. **(3833/2)**

De commissie voor Binnenlandse Zaken, Veiligheid, Migratie en Bestuurszaken stelt voor dit wetsvoorstel te verwerpen. **(3833/2)**

Conformément à l'article 88 du Règlement, l'assemblée plénière se prononcera sur cette proposition de rejet après avoir entendu le rapporteur et, éventuellement, l'auteur.

Overeenkomstig artikel 88 van het Reglement spreekt de plenaire vergadering zich uit over dit voorstel tot verwerping, na de rapporteur en eventueel de indiener te hebben gehoord.

De rapporteur, mevrouw Barbara Pas, verwijst naar het schriftelijk verslag.

28.01 **Tomas Roggeman** (N-VA): Mevrouw de voorzitter, collega's, wij hebben een voorstel ingediend tot herziening van de sociale bijdragen voor tijdelijk ontheemden, met name voor Oekraïners. Wat is er aan de hand? U weet dat wij de afgelopen jaren gastheer waren van heel wat vluchtelingen uit Oekraïne. Die mensen hebben het statuut van tijdelijk ontheemde gekregen. Met dat statuut maken zij aanspraak op heel wat erkenning voor de sociale zekerheid.

Dat gaat vrij ver. Wij bieden materiële hulp op de behoorlijk genereuze wijze eigen aan onze sociale zekerheid. Dat heeft heel wat implicaties, want het is namelijk zo dat slechts 30 % van de tijdelijk ontheemden in dit land werkt. Dat is volslagen disproportioneel als we dat vergelijken met onze buurlanden. Zo zien we dat in Nederland 80 % van de Oekraïense vluchtelingen werkt.

Dat is natuurlijk niet de schuld van de Oekraïense vluchtelingen, maar van onze sociale zekerheid, die zodanig genereus is dat men mensen ontmoedigt om op onze arbeidsmarkt aan de slag te gaan. Dat is zeker het geval als men dat in Europees perspectief bekijkt. Polen ontvangt vandaag ongeveer een miljoen Oekraïense vluchtelingen. Die mensen zijn bijna allemaal aan het werk. Bij ons is dat amper 30 %. In Nederland is het 80 %. Dat ligt aan onze sociale zekerheid.

Alleenstaande moeders met minderjarige kinderen zijn de meest voorkomende doelgroep. Zij krijgen in ons systeem een equivalent leefloon van meer 1.700 euro netto, exclusief de installatiepremie, exclusief het kindergeld, exclusief de huursubsidie, exclusief eventuele aanvullende steun en exclusief sociale tarieven voor water, gas en elektriciteit, kinderopvang, telefonie, internet, openbaar vervoer enzovoort. Soms, afhankelijk van het stelsel of het OCMW in kwestie, komt er nog een sociale kruidenier bij en een Uitzonderingswet aan kantarief.

Ons systeem is bijzonder genereus. Wanneer u dan uit Oekraïne komt, waar het mediaan loon 700 euro netto is, valt u hier met uw achterste in de boer. Voor deze mensen is het doorgaans veel voordeliger om niet te gaan werken. Begrijp me niet verkeerd, solidariteit is bijzonder belangrijk. Mensen in nood moeten wij helpen, maar ons systeem is zodanig gul dat het eigenlijk belachelijk wordt. Als men aan het einde van de maand meer overhoudt aan inkomen uit uitkering dan door te gaan werken, dan is er in dit systeem iets bijzonder grondig mis.

Dit land is inactiviteit massaal aan het subsidiëren. Dat moet anders. Sommigen hoor ik zeggen dat dit allemaal onderworpen is aan de controle vanwege OCMW's en vanwege bijzondere comités. Wanneer mensen niet willen werken, kunnen ze voor het leefloon geschrapt worden. Dat klopt op papier, maar in de praktijk zijn het mensen die uit het buitenland naar hier komen met zero taalkennis en die door onze OCMW's eerder gestimuleerd worden richting verwerven van de taalkennis en pas daarna gaan werken. Dat betekent in de praktijk dat men sowieso eerst gedurende twee tot drie jaar terugvalt op het systeem van leefloon vooraleer geactiveerd te worden op de arbeidsmarkt, met alle gevolgen van dien. Mensen settelen zich in dat systeem en maken zich enigszins gewend aan het inkomensniveau dat zij gedurende die jaren verwerven. De mogelijkheid om hen vervolgens te activeren op de arbeidsmarkt is bijzonder klein.

Daar willen wij met dit voorstel iets aan veranderen. Dat doet voor alle duidelijkheid geen afbreuk aan de steun die wij toekennen in het kader van de oorlog die daar gaande is tussen Oekraïne en Rusland. Het mag duidelijk zijn dat de N-VA bijzonder overtuigd is van de noodzaak van die Oekraïense overwinning, maar dat betekent niet dat we hier een oneindige generositeit moeten betonen aan de mensen uit Oekraïne die in dit land verblijven. Het is voor alle duidelijkheid noodzakelijk dat wij degenen die naar ons land vluchten ook kunnen activeren richting arbeidsmarkt en inschakelen in ons economisch systeem. Daarvoor is een bijsturing van de huidige sociale zekerheid en het betreffende systeem meer dan noodzakelijk.

La **présidente**: Plus personne ne peut prendre la parole.
Geen andere spreker mag het woord nemen.

Le vote sur la proposition de rejet de cette proposition de loi aura lieu ultérieurement.
De stemming over het voorstel tot verwerping van dit wetsvoorstel zal later plaatsvinden.

29 **Comité P – Nomination des premier et second membres suppléants – Candidatures introduites**

29 **Comité P – Benoeming van de eerste en tweede plaatsvervangende leden – Ingediende kandidaturen**

Conformément à la décision de la séance plénière du 18 janvier 2024, un nouvel appel à candidats a été publié au *Moniteur belge* du 12 février 2024 pour les mandats de seconds membres suppléants francophone et néerlandophone du Comité permanent de contrôle des services de police (Comité P).

Overeenkomstig de beslissing van de plenaire vergadering van 18 januari 2024 werd een oproep tot kandidaten in het *Belgisch Staatsblad* van 12 februari 2024 bekendgemaakt voor de mandaten van Nederlandstalig en Franstalig tweede plaatsvervangend lid van het Vast Comité van Toezicht op de politiediensten (Comité P).

Aucune candidature complémentaire n'a été introduite.

Er werden geen bijkomende kandidaturen ingediend.

Les candidatures pour les mandats de premiers membres suppléants francophone et néerlandophone ont été annoncées respectivement au cours des séances plénières des 23 septembre 2021, 22 septembre 2022, 26 octobre 2023 et 18 janvier 2024.

De kandidaturen voor de mandaten van Nederlandstalig en Franstalig eerste plaatsvervangend lid werden aangekondigd tijdens de plenaire vergaderingen van respectievelijk 23 september 2021, 22 september 2022, 26 oktober 2023 en 18 januari 2024.

Les deux premiers membres suppléants néerlandophones et un premier membre suppléant francophone ont été nommés au cours de la séance plénière du 26 octobre 2023.

De twee Nederlandstalige eerste plaatsvervangende leden en een Franstalig eerste plaatsvervangend lid werden reeds tijdens de plenaire vergadering van 26 oktober 2023 benoemd.

Le premier membre suppléant francophone de M. Vincent Stragier, membre effectif francophone du Comité P, doit encore être nommé.

Het Franstalig eerste plaatsvervangend lid van de heer Vincent Stragier, Franstalig werkend lid van het Comité P, dient nog te worden benoemd.

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 20 mars 2024, je vous propose d'arrêter la procédure de nomination des seconds membres suppléants et d'envoyer le *curriculum vitae* du seul candidat pour le mandat de premier membre suppléant francophone aux groupes politiques en vue d'organiser une audition en commission spéciale d'accompagnement des Comité P et R.

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 20 maart 2024 stel ik u voor de procedure tot benoeming van de tweede plaatsvervangende leden stop te zetten en het cv van de enige kandidaat voor het openstaande mandaat van Franstalig eerste plaatsvervangend lid over te zenden aan de politieke fracties met het oog op de organisatie van een hoorzitting in de bijzondere begeleidingscommissie Comité P en I.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus zal geschieden.

30 Demandes d'urgence émanant du gouvernement

30 Urgentieverzoeken van de regering

Le gouvernement a demandé l'urgence conformément à l'article 51 du Règlement lors du dépôt du projet de loi modifiant les livres Ier, XV et XVII du Code de droit économique, et transposant la directive (UE) 2020/1828 du Parlement européen et du Conseil du 25 novembre 2020 relative aux actions représentatives visant à protéger les intérêts collectifs des consommateurs et abrogeant la directive 2009/22/CE (n° 3895/1).

De regering heeft de urgentieverklaring gevraagd met toepassing van artikel 51 van het Reglement, bij de indiening van het wetsontwerp houdende wijziging van boeken I, XV en XVII van het Wetboek van economisch recht, en tot omzetting van de Richtlijn (EU) 2020/1828 van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2020 betreffende representatieve vorderingen ter bescherming van de collectieve belangen van consumenten en tot intrekking van Richtlijn 2009/22/EG (nr. 3895/1).

Je passe la parole au gouvernement pour développer la demande d'urgence.

Ik geef het woord aan de regering om de vraag tot urgentieverklaring toe te lichten.

30.01 Karine Lalieux, ministre: Madame la présidente, il est impératif de transposer le plus rapidement possible la directive 2020/1828, au risque d'être sanctionnés par la Commission européenne. En effet, ladite directive était censée être publiée au plus tard le 25 décembre 2022. Le retard se justifie par l'examen et l'analyse approfondie de la matière au sein du gouvernement.

Enfin, il serait utile que l'ensemble des dispositions puissent être votées avant la fin de la législature. Par conséquent, le gouvernement demande l'urgence pour ce projet.

La **présidente**: Je vous propose de nous prononcer sur cette demande.
Ik stel u voor om ons over deze vraag uit te spreken.

*L'urgence est adoptée par assis et levé.
De urgentie wordt aangenomen bij zitten en opstaan.*

Le gouvernement a également demandé l'urgence conformément à l'article 51 du Règlement lors du dépôt du projet de loi relatif aux Centres de Prise en charge des Violences Sexuelles (n° 3917/1).
De regering heeft eveneens de urgentieverklaring gevraagd met toepassing van artikel 51 van het Reglement, bij de indiening van het wetsontwerp betreffende de Zorgcentra na Seksueel Geweld (nr. 3917/1).

Je passe la parole au gouvernement pour développer la demande d'urgence.
Ik geef het woord aan de regering om de vraag tot urgentieverklaring toe te lichten.

30.02 Karine Lalieux, ministre: Madame la présidente, je crois que je ne dois pas défendre auprès des collègues cette priorité qu'est la prise en charge des femmes victimes de violences sexuelles. L'urgence se justifie car ce projet prévoit légalement leur financement, leur validation et leur fonctionnement, y compris les nouveaux aspects tels que l'examen médico-légal réalisé dans des situations extrajudiciaires. Cet ancrage juridique est dès lors essentiel pour le bon déroulement de l'accueil des victimes de violences sexuelles dans les Centres de Prise en charge des Violences Sexuelles et pour faciliter les procédures pénales si la victime décide de déposer plainte. L'urgence est évidemment requise pour pouvoir clôturer cela avant la fin de la législature.

La **présidente**: Je vous propose de nous prononcer sur cette demande.
Ik stel u voor om ons over deze vraag uit te spreken.

*L'urgence est adoptée par assis et levé.
De urgentie wordt aangenomen bij zitten en opstaan.*

31 Prises en considération

31 Inoverwegingnemen

Vous avez pris connaissance dans l'ordre du jour qui vous a été distribué de la liste des propositions dont la prise en considération est demandée.
In de laatst rondgedeelde agenda komt een lijst van voorstellen voor waarvan de inoverwegingneming is gevraagd.

S'il n'y a pas d'observations à ce sujet, je considère la prise en considération de ces propositions comme acquise. Je renvoie les propositions aux commissions compétentes conformément au Règlement. (art. 75, n° 5, Rgt)
Indien er geen bezwaar is, beschouw ik de inoverwegingneming van deze voorstellen als aangenomen. Overeenkomstig het Reglement worden die voorstellen naar de bevoegde commissies verzonden. (art. 75, nr. 5, Rgt)

Pas d'observation? (*Non*)
Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)
Aldus wordt besloten.

Votes nominatifs

Naamstemmingen

31.01 **Sofie Merckx** (PVDA-PTB): Madame la présidente, nous allons faire un pairage pour M. Jean-Marc Delizée. C'est Mme Maria Vindevoghel qui va l'assurer. Nous allons aussi faire un pairage pour Mme Goedele Liekens: c'est M. Steven De Vuyst qui va le faire.

31.02 **Catherine Fonck** (Les Engagés): Nous allons assurer un pairage pour M. Guillaume Defossé: c'est Mme Vanessa Matz qui adaptera son vote.

La **présidente**: Pas d'autres demandes? (*Non*)

Je vous remercie, chers collègues.

32 **Motions déposées en conclusion de l'interpellation de Mme Marijke Dillen sur "La pénurie de juges de paix à Bruxelles et les problèmes qu'ils rencontrent" (n° 478)**

32 **Moties ingediend tot besluit van de interpellatie van mevrouw Marijke Dillen over "Het gebrek aan en de problemen van vrederechters in Brussel" (nr. 478)**

Cette interpellation a été développée en réunion publique de la commission de la Justice du 13 mars 2024. Deze interpellatie werd gehouden in de openbare vergadering van de commissie voor Justitie van 13 maart 2024.

Deux motions ont été déposées (MOT n° 478/1):

- une motion de recommandation a été déposée par Mme Marijke Dillen;
- une motion pure et simple a été déposée par M. Tim Vandenput.

Twee moties werden ingediend (MOT nr. 478/1):

- een motie van aanbeveling werd ingediend door mevrouw Marijke Dillen;
- een eenvoudige motie werd ingediend door de heer Tim Vandenput.

La motion pure et simple ayant la priorité de droit, je mets cette motion aux voix.

Daar de eenvoudige motie van rechtswege voorrang heeft, breng ik deze motie in stemming.

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Début du vote / Begin van de stemming.

Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote? / Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken?

Fin du vote / Einde van de stemming.

Résultat du vote / Uitslag van de stemming.

(Stemming/vote 1)		
Ja	82	Oui
Nee	44	Non
Onthoudingen	3	Abstentions
Totaal	129	Total

La motion pure et simple est adoptée. Par conséquent, la motion de recommandation est caduque. De eenvoudige motie is aangenomen. Bijgevolg vervalt de motie van aanbeveling.

Raison d'abstention? (*Non*)

Reden van onthouding? (*Nee*)

33 Motions déposées en conclusion des interpellations de:

- Mme Sophie De Wit sur "Des dérives allant jusqu'à la torture pendant des journées entières dans nos prisons" (n° 480);
- Mme Marijke Dillen sur "Les tortures et les violences au sein des prisons" (n° 481);
- Mme Vanessa Matz sur "Les faits de torture à la prison d'Anvers" (n° 482).

33 Moties ingediend tot besluit van de interpellaties van:

- mevrouw Sophie De Wit over "Wantoestanden tot zelfs dagenlange martelingen in onze gevangenissen" (nr. 480);
- mevrouw Marijke Dillen over "Foltering en geweld binnen de gevangenismuren" (nr. 481);
- mevrouw Vanessa Matz over "Foltering in de gevangenis van Antwerpen" (nr. 482).

Ces interpellations ont été développées en réunion publique de la commission de la Justice du 13 mars 2024. Deze interpellaties werden gehouden in de openbare vergadering van de commissie voor Justitie van 13 maart 2024.

Trois motions ont été déposées (MOT n° 480/1):

- une première motion de méfiance a été déposée par Mme Sophie De Wit;
- une deuxième motion de méfiance a été déposée par Mme Marijke Dillen;
- une motion pure et simple a été déposée par M. Robby De Caluwé.

Drie moties werden ingediend (MOT nr. 480/1):

- een eerste motie van wantrouwen werd ingediend door mevrouw Sophie De Wit;
- een tweede motie van wantrouwen werd ingediend door mevrouw Marijke Dillen;
- een eenvoudige motie werd ingediend door de heer Robby De Caluwé.

La motion pure et simple ayant la priorité de droit, je mets cette motion aux voix.

Daar de eenvoudige motie van rechtswege voorrang heeft, breng ik deze motie in stemming.

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Début du vote / Begin van de stemming.

Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote? / Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken?

Fin du vote / Einde van de stemming.

Résultat du vote / Uitslag van de stemming.

<i>(Stemming/vote 2)</i>		
Ja	76	Oui
Nee	48	Non
Onthoudingen	2	Abstentions
Totaal	126	Total

La motion pure et simple est adoptée. Par conséquent, les motions de méfiance sont caduques.

De eenvoudige motie is aangenomen. Bijgevolg vervallen de moties van wantrouwen.

Raison d'abstention? (*Non*)

Reden van onthouding? (*Nee*)

34 **Projet de loi portant création de la banque de données commune "Terrorisme, Extrémisme, processus de Radicalisation" ("T.E.R.") et modifiant la loi du 30 juillet 2018 relative à la protection des personnes physiques à l'égard des traitements de données à caractère personnel, la loi du 30 juillet 2018 portant création de cellules de sécurité intégrale locales en matière de radicalisme, d'extrémisme et de terrorisme et la loi du 5 août 1992 sur la fonction de police (3692/3)**

34 **Wetsontwerp tot oprichting van de gemeenschappelijke gegevensbank "Terrorisme, Extremisme, Radicaliseringsproces" ("T.E.R.") en tot wijziging van de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens, de wet van 30 juli 2018 tot oprichting van lokale integrale veiligheidszellen inzake radicalisme, extremisme en terrorisme en de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt (3692/3)**

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 3)</i>		
Ja	127	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	127	Total

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. **(3692/4)**

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.
(3692/4)

35 **Projet de loi portant assentiment à l'Accord de coopération entre l'État fédéral et la Communauté flamande en matière d'assistance aux victimes (3784/1)**

35 **Wetsontwerp houdende goedkeuring van het Samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake slachtofferzorg (3784/1)**

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 4)</i>		
Ja	128	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	128	Total

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. **(3784/4)**

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.
(3784/4)

36 **Projet de loi portant assentiment à l'Accord de coopération entre l'État fédéral, la Communauté française et la Région wallonne en matière d'assistance aux victimes (3787/1)**

36 **Wetsontwerp houdende goedkeuring van het Samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, de Franse Gemeenschap en het Waalse Gewest inzake slachtofferzorg (3787/1)**

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 5)</i>		
Ja	128	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	128	Total

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. **(3787/4)**
 Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.
(3787/4)

37 **Projet de loi portant assentiment à l'Accord de coopération entre l'État fédéral, la Communauté française, la Communauté flamande, la Commission communautaire française et la Commission communautaire commune en matière d'assistance aux victimes pour la Région bilingue de Bruxelles-Capitale (3788/3)**

37 **Wetsontwerp houdende goedkeuring van het Samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, de Franse Gemeenschap, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie inzake slachtofferzorg voor het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad (nieuw opschrift) (3788/3)**

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*
 Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.
 Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
 Einde van de stemming / Fin du vote.
 Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 6)</i>		
Ja	127	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	127	Total

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. **(3788/4)**
 Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.
(3788/4)

38 **Amendement et articles réservés du projet de loi portant dispositions en matière de digitalisation de la justice et dispositions diverses Ibis (3728/8)**

38 **Aangehouden amendement en artikelen van het wetsontwerp houdende bepalingen inzake digitalisering van justitie en diverse bepalingen Ibis (3728/8)**

Vote sur l'article 82. **(3728/8)**
 Stemming over artikel 82. **(3728/8)**

Begin van de stemming / Début du vote.
 Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
 Einde van de stemming / Fin du vote.
 Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 7)</i>		
Ja	127	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	127	Total

En conséquence, l'article 82 est adopté.
 Bijgevolg is artikel 82 aangenomen.

Vote sur les articles 134 à 139.(3728/8)
Stemming over de artikelen 134 tot 139.(3728/8)

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 8)		
Ja	89	Oui
Nee	38	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	127	Total

En conséquence, les articles 134 à 139 sont adoptés article par article.
Bijgevolg zijn de artikelen 134 tot 139 artikel per artikel aangenomen.

Vote sur l'amendement n° 91 de Frieda Gijbels à l'article 140.(3728/9)
Stemming over amendement nr. 91 van Frieda Gijbels op artikel 140.(3728/9)

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 9)		
Ja	39	Oui
Nee	85	Non
Onthoudingen	4	Abstentions
Totaal	128	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté.
Bijgevolg is het amendement verworpen.

Vote sur l'article 140.(3728/8)
Stemming over artikel 140.(3728/8)

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 10)		
Ja	84	Oui
Nee	38	Non
Onthoudingen	5	Abstentions
Totaal	127	Total

En conséquence, l'article 140 est adopté.
Bijgevolg is artikel 140 aangenomen.

39 Ensemble du projet de loi portant dispositions en matière de digitalisation de la justice et dispositions diverses Ibis (3728/8)

39 Geheel van het wetsontwerp houdende bepalingen inzake digitalisering van justitie en diverse bepalingen Ibis (3728/8)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 11)		
Ja	107	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	17	Abstentions
Totaal	124	Total

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. **(3728/10)**

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(3728/10)**

Raison d'abstention? (*Non*)

Reden van onthouding? (*Nee*)

40 Proposition de résolution relative à la nouvelle législation visant à renforcer la criminalisation de l'homosexualité en Ouganda (3295/6)

40 Voorstel van resolutie betreffende de nieuwe wetgeving tot verdere criminalisering van de homoseksualiteit in Oeganda (3295/6)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 12)		
Ja	128	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	128	Total

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de résolution. Il en sera donné connaissance au gouvernement. **(3295/7)**

Bijgevolg neemt de Kamer het voorstel van resolutie aan. Het zal ter kennis van de regering worden gebracht. **(3295/7)**

41 Amendements et articles réservés du projet de loi modifiant la loi du 22 décembre 2009 instaurant une réglementation relative à l'interdiction de fumer dans certains lieux et à la protection de la population contre la fumée du tabac (3844/1-5)

41 Aangehouden amendementen en artikelen van het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 22 december 2009 betreffende een regeling voor rookvrije plaatsen en ter bescherming van de bevolking tegen tabaksrook (3844/1-5)

Vote sur l'amendement n° 14 de Catherine Fonck à l'article 2. **(3844/5)**

Stemming over amendement nr. 14 van Catherine Fonck op artikel 2. **(3844/5)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 13)</i>		
Ja	5	Oui
Nee	105	Non
Onthoudingen	17	Abstentions
Totaal	127	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 2 est adopté.
Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 2 aangenomen.

Vote sur l'amendement n° 15 de Catherine Fonck à l'article 5. **(3844/5)**
Stemming over amendement nr. 15 van Catherine Fonck op artikel 5. **(3844/5)**

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 14)</i>		
Ja	20	Oui
Nee	82	Non
Onthoudingen	21	Abstentions
Totaal	123	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté.
Bijgevolg is het amendement verworpen.

Vote sur l'amendement n° 16 de Catherine Fonck à l'article 5. **(3844/5)**
Stemming over amendement nr. 16 van Catherine Fonck op artikel 5. **(3844/5)**

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 15)</i>		
Ja	5	Oui
Nee	119	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	124	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté.
Bijgevolg is het amendement verworpen.

Vote sur l'amendement n° 19 de Catherine Fonck à l'article 5. **(3844/5)**
Stemming over amendement nr. 19 van Catherine Fonck op artikel 5. **(3844/5)**

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 16)</i>		
Ja	11	Oui
Nee	74	Non
Onthoudingen	40	Abstentions
Totaal	125	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté.
Bijgevolg is het amendement verworpen.

Vote sur l'amendement n° 21 de Catherine Fonck à l'article 5.(3844/5)
Stemming over amendement nr. 21 van Catherine Fonck op artikel 5.(3844/5)

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 17)		
Ja	5	Oui
Nee	82	Non
Onthoudingen	38	Abstentions
Totaal	125	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 5 est adopté.
Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 5 aangenomen.

Vote sur l'amendement n° 20 de Catherine Fonck à l'article 6.(3844/5)
Stemming over amendement nr. 20 van Catherine Fonck op artikel 6.(3844/5)

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (Oui)
Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (Ja)

(Stemming/vote 17)

En conséquence, l'amendement est rejeté.
Bijgevolg is het amendement verworpen.

Vote sur l'amendement n° 23 de Steven Creyelman cs à l'article 6.(3844/5)
Stemming over amendement nr. 23 van Steven Creyelman cs op artikel 6.(3844/5)

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 18)		
Ja	38	Oui
Nee	90	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	128	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté.
Bijgevolg is het amendement verworpen.

Vote sur l'amendement n° 17 de Catherine Fonck à l'article 6.(3844/5)
Stemming over amendement nr. 17 van Catherine Fonck op artikel 6.(3844/5)

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 19)</i>		
Ja	48	Oui
Nee	75	Non
Onthoudingen	2	Abstentions
Totaal	125	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 6 est adopté.
Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 6 aangenomen.

Vote sur l'amendement n° 18 de Catherine Fonck à l'article 8.**(3844/5)**
Stemming over amendement nr. 18 van Catherine Fonck op artikel 8.**(3844/5)**

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 20)</i>		
Ja	11	Oui
Nee	75	Non
Onthoudingen	40	Abstentions
Totaal	126	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté.
Bijgevolg is het amendement verworpen.

Vote sur l'amendement n° 24 de Steven Creyelman cs à l'article 8.**(3844/5)**
Stemming over amendement nr. 24 van Steven Creyelman cs op artikel 8.**(3844/5)**

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 21)</i>		
Ja	38	Oui
Nee	90	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	128	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 8 est adopté.
Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 8 aangenomen.

Vote sur l'amendement n° 22 de Catherine Fonck à l'article 11.**(3844/5)**
Stemming over amendement nr. 22 van Catherine Fonck op artikel 11.**(3844/5)**

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 22)</i>		
Ja	26	Oui
Nee	76	Non
Onthoudingen	25	Abstentions
Totaal	127	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 11 est adopté.

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 11 aangenomen.

42 Ensemble du projet de loi modifiant la loi du 22 décembre 2009 instaurant une réglementation relative à l'interdiction de fumer dans certains lieux et à la protection de la population contre la fumée du tabac (3844/4)

42 Geheel van het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 22 december 2009 betreffende een regeling voor rookvrije plaatsen en ter bescherming van de bevolking tegen tabaksrook (3844/4)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 23)			
Ja	111		Oui
Nee	0		Non
Onthoudingen	17		Abstentions
Totaal	128		Total

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. **(3844/6)**

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(3844/6)**

Raison d'abstention? (*Non*)

Reden van onthouding? (*Nee*)

43 Projet de loi portant assentiment à l'accord de coopération législatif du 8 février 2024 entre l'État fédéral, la Communauté flamande, la Communauté française, la Communauté germanophone, la Commission communautaire commune, la Région wallonne et la Commission communautaire française visant à la modification de l'Accord de coopération du 14 juillet 2021 entre l'État fédéral, la Communauté flamande, la Communauté française, la Communauté germanophone, la Commission communautaire commune, la Région wallonne et la Commission communautaire française concernant le traitement des données liées au certificat COVID numérique de l'UE et au COVID Safe Ticket, le PLF et le traitement des données à caractère personnel des travailleurs salariés et des travailleurs indépendants vivant ou résidant à l'étranger qui effectuent des activités en Belgique, tel que modifié par les Accords de coopération des 27 septembre 2021 et 28 octobre 2021 (nouvel intitulé) (3828/3)

43 Wetsontwerp houdende instemming met het wetgevend samenwerkingsakkoord van 8 februari 2024 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie strekkende tot wijziging van het Samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie betreffende de verwerking van gegevens met betrekking tot het digitaal EU-COVID-certificaat, het COVID Safe Ticket, het PLF en de verwerking van persoonsgegevens van in het buitenland wonende of verblijvende werknemers en zelfstandigen die activiteiten uitvoeren in België, zoals gewijzigd door de Samenwerkingsakkoorden van 27 september 2021 en van 28 oktober 2021 (nieuw opschrift) (3828/3)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 24)</i>		
Ja	107	Oui
Nee	17	Non
Onthoudingen	4	Abstentions
Totaal	128	Total

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. **(3828/4)**
 Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.
(3828/4)

Raison d'abstention? *(Non)*
 Reden van onthouding? *(Nee)*

44 **Projet de loi modifiant la loi du 26 juin 2002 relative aux fermetures d'entreprises en vue d'introduire la possibilité d'exclure certains secteurs de la notion d'entreprise n'ayant pas une finalité industrielle ou commerciale (3803/1)**

44 **Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 26 juni 2002 betreffende de sluiting van de ondernemingen tot invoering van de mogelijkheid om bepaalde sectoren uit te sluiten van het begrip onderneming zonder handels- of industriële finaliteit (3803/1)**

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*
 Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.
 Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
 Einde van de stemming / Fin du vote.
 Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 25)</i>		
Ja	129	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	129	Total

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. **(3803/4)**
 Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.
(3803/4)

45 **Projet de loi portant exécution de l'accord social pour le secteur public fédéral de la santé (3824/1)**

45 **Wetsontwerp houdende uitvoering van het sociaal akkoord voor de federale publieke gezondheidssector (3824/1)**

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*
 Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.
 Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
 Einde van de stemming / Fin du vote.
 Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 26)</i>		
Ja	128	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	128	Total

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. **(3824/4)**

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(3824/4)**

45.01 Vanessa Matz (Les Engagés): Madame la présidente, j'ai voté pour.

La **présidente**: Nous procédons à la correction.

46 Proposition de loi modifiant les lois du 16 mars 1971 sur le travail et du 10 mai 2007 tendant à lutter contre la discrimination entre les femmes et les hommes en vue d'instituer une protection pour les travailleuses et travailleurs qui s'absentent du travail pour un traitement d'infertilité ou pour une procréation médicalement assistée (nouvel intitulé) (798/10)

46 Wetsvoorstel tot wijziging van de arbeidswet van 16 maart 1971 en van de wet van 10 mei 2007 ter bestrijding van discriminatie tussen vrouwen en mannen, tot instelling van een bescherming voor de werkneemsters en de werknemers die van het werk afwezig zijn om een vruchtbaarheidsbehandeling of een programma van medisch begeleide voortplanting te volgen (nieuw opschrift) (798/10)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 27)		
Ja	129	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	129	Total

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de loi. Elle sera soumise en tant que projet de loi à la sanction royale. **(798/11)**

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsvoorstel aan. Het zal als wetsontwerp aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(798/11)**

47 Amendements et articles réservés du projet de loi modifiant la loi du 7 décembre 1998 organisant un service de police intégré, structuré à deux niveaux pour réaliser une politique de sécurité intégrée et globale au sein des provinces et de la Région de Bruxelles-Capitale (3744/1-7)

47 Aangehouden amendementen en artikelen van het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus om tot een geïntegreerd en globaal veiligheidsbeleid te komen binnen de provincies en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (3744/1-7)

Vote sur l'amendement n° 11 de Koen Metsu cs à l'article 2. **(3744/7)**

Stemming over amendement nr. 11 van Koen Metsu cs op artikel 2. **(3744/7)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 28)		
Ja	35	Oui
Nee	88	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	123	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 2 est adopté.

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 2 aangenomen.

Vote sur l'amendement n° 12 de Koen Metsu cs à l'article 3.(3744/7)

Stemming over amendement nr. 12 van Koen Metsu cs op artikel 3.(3744/7)

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (*Oui*)

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (*Ja*)

(*Stemming/vote 28*)

En conséquence, l'amendement est rejeté.

Bijgevolg is het amendement verworpen.

Vote sur l'amendement n° 20 de Koen Metsu cs à l'article 3.(3744/7)

Stemming over amendement nr. 20 van Koen Metsu cs op artikel 3.(3744/7)

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (*Oui*)

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (*Ja*)

(*Stemming/vote 28*)

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 3 est adopté.

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 3 aangenomen.

Vote sur l'amendement n° 13 de Koen Metsu cs tendant à insérer un article 4(n).(3744/7)

Stemming over amendement nr. 13 van Koen Metsu cs tot invoeging van een artikel 4(n).(3744/7)

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (*Oui*)

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (*Ja*)

(*Stemming/vote 28*)

En conséquence, l'amendement est rejeté.

Bijgevolg is het amendement verworpen.

Vote sur l'amendement n° 14 de Koen Metsu cs tendant à insérer un article 5(n).(3744/7)

Stemming over amendement nr. 14 van Koen Metsu cs tot invoeging van een artikel 5(n).(3744/7)

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (*Oui*)

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (*Ja*)

(*Stemming/vote 28*)

En conséquence, l'amendement est rejeté.

Bijgevolg is het amendement verworpen.

Vote sur l'amendement n° 15 de Koen Metsu cs tendant à insérer un article 6(n).(3744/7)

Stemming over amendement nr. 15 van Koen Metsu cs tot invoeging van een artikel 6(n).(3744/7)

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (*Oui*)

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (*Ja*)

(*Stemming/vote 28*)

En conséquence, l'amendement est rejeté.

Bijgevolg is het amendement verworpen.

Vote sur l'amendement n° 16 de Koen Metsu cs tendant à insérer un article 7(n).(3744/7)

Stemming over amendement nr. 16 van Koen Metsu cs tot invoeging van een artikel 7(n). **(3744/7)**

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (*Oui*)
Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (*Ja*)

(*Stemming/vote 28*)

En conséquence, l'amendement est rejeté.
Bijgevolg is het amendement verworpen.

Vote sur l'amendement n° 17 de Koen Metsu cs tendant à insérer un article 8(n). **(3744/7)**
Stemming over amendement nr. 17 van Koen Metsu cs tot invoeging van een artikel 8(n). **(3744/7)**

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (*Oui*)
Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (*Ja*)

(*Stemming/vote 28*)

En conséquence, l'amendement est rejeté.
Bijgevolg is het amendement verworpen.

Vote sur l'amendement n° 18 de Koen Metsu cs tendant à insérer un article 9(n). **(3744/7)**
Stemming over amendement nr. 18 van Koen Metsu cs tot invoeging van een artikel 9(n). **(3744/7)**

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (*Oui*)
Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (*Ja*)

(*Stemming/vote 28*)

En conséquence, l'amendement est rejeté.
Bijgevolg is het amendement verworpen.

Vote sur l'amendement n° 19 de Koen Metsu cs tendant à insérer un article 10(n). **(3744/7)**
Stemming over amendement nr. 19 van Koen Metsu cs tot invoeging van een artikel 10(n). **(3744/7)**

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (*Oui*)
Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (*Ja*)

(*Stemming/vote 28*)

En conséquence, l'amendement est rejeté.
Bijgevolg is het amendement verworpen.

47.01 Servais Verherstraeten (cd&v): Ik was vergeten tegen te stemmen.

(...): Ik ook.

De **voorzitter**: Twee, drie. Hebben jullie ook een probleem gehad? Een beetje aandacht, alstublieft.

48 Ensemble du projet de loi modifiant la loi du 7 décembre 1998 organisant un service de police intégré, structuré à deux niveaux pour réaliser une politique de sécurité intégrée et globale au sein des provinces et de la Région de Bruxelles-Capitale (3744/6)

48 Geheel van het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus om tot een geïntegreerd en globaal veiligheidsbeleid te komen binnen de provincies en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (3744/6)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 29)		
Ja	77	Oui
Nee	42	Non
Onthoudingen	9	Abstentions
Totaal	128	Total

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. **(3744/8)**

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(3744/8)**

Raison d'abstention? (Non)

Reden van onthouding? (Nee)

49 **Projet de loi établissant les principes du tirage au sort des personnes physiques pour les commissions mixtes et les panels citoyens organisés à l'initiative du Sénat (3818/3)**

49 **Wetsontwerp tot bepaling van de beginselen voor de loting van natuurlijke personen voor de gemengde commissies en de burgerpanels op initiatief van de Senaat (3818/3)**

Transmis par le Sénat

Overgezonden door de Senaat

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 30)		
Ja	89	Oui
Nee	38	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	127	Total

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. **(3818/3)**

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(3818/3)**

50 **Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt en tot bekrachtiging van zes koninklijke besluiten inzake energie (3867/3)**

50 **Projet de loi modifiant la loi du 29 avril 1999 relative à l'organisation du marché de l'électricité et portant confirmation de six arrêtés royaux sur l'énergie (3867/3)**

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 31)</i>		
Ja	119	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	8	Abstentions
Totaal	127	Total

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. **(3867/4)**
 Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.
(3867/4)

Raison d'abstention? *(Non)*
 Reden van onthouding? *(Nee)*

51 Proposition de rejet faite par la commission des Affaires sociales, de l'Emploi et des Pensions de la proposition de loi visant à supprimer en principe la possibilité pour le CPAS de récupérer les frais exposés au titre de l'aide sociale dans le cadre de l'admission de personnes âgées en maison de repos (597/1-3)

51 Voorstel tot verwerping door de commissie voor Sociale Zaken, Werk en Pensioenen van het wetsvoorstel principiële afschaffing van de terugvorderingsmogelijkheid door het OCMW van de kosten gemaakt voor maatschappelijke dienstverlening in het kader van de opname van ouderen in een rusthuis (597/1-3)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*
 Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.
 Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
 Einde van de stemming / Fin du vote.
 Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 32)</i>		
Ja	104	Oui
Nee	25	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	129	Total

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de rejet. La proposition de loi n° 597/1 est donc rejetée. **(597/3)**
 Bijgevolg neemt de Kamer het voorstel tot verwerping aan. Het wetsvoorstel nr. 597/1 is dus verworpen.
(597/3)

52 Proposition de rejet faite par la commission de la Mobilité, des Entreprises publiques et des Institutions fédérales de la proposition de résolution relative à l'accueil dans les gares ferroviaires (2248/1-4)

52 Voorstel tot verwerping door de commissie voor Mobiliteit, Overheidsbedrijven en Federale Instellingen van het voorstel van resolutie betreffende het onthaal in de treinstations (2248/1-4)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*
 Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.
 Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
 Einde van de stemming / Fin du vote.
 Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 33)</i>			
Oui	99		Ja
Non	27		Nee
Abstentions	3	Onthoudingen	
Total	129	Totaal	

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de rejet. La proposition de résolution n° 2248/1 est donc rejetée. **(2248/4)**

Bijgevolg neemt de Kamer het voorstel tot verwerping aan. Het voorstel van resolutie nr. 2248/1 is dus verworpen. **(2248/4)**

Raison d'abstention? *(Non)*

Reden van onthouding? *(Nee)*

53 Proposition de rejet faite par la commission de l'Intérieur, de la Sécurité, de la Migration et des Matières administratives de la proposition de loi modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers et modifiant l'arrêté royal du 8 octobre 1981 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers, en vue de créer un statut et un titre de séjour distincts pour les personnes déplacées temporairement (3833/1-2)

53 Voorstel tot verwerping door de commissie voor Binnenlandse Zaken, Veiligheid, Migratie en Bestuurszaken van het wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen en tot wijziging van het koninklijk besluit van 8 oktober 1981 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, teneinde een apart verblijfsstatuut en een aparte verblijfsvergunning te creëren voor tijdelijk ontheemden (3833/1-2)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 34)</i>			
Ja	85		Oui
Nee	37		Non
Onthoudingen	0	Abstentions	
Totaal	122	Total	

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de rejet. La proposition de loi n° 3833/1 est donc rejetée. **(3833/2)**

Bijgevolg neemt de Kamer het voorstel tot verwerping aan. Het wetsvoorstel nr. 3833/1 is dus verworpen. **(3833/2)**

54 Adoption de l'ordre du jour

54 Goedkeuring van de agenda

Nous devons procéder à l'approbation de l'ordre du jour de la séance de la semaine prochaine.

Wij moeten overgaan tot de goedkeuring van de agenda voor de vergadering van volgende week.

Y a-t-il une observation à ce sujet? *(Non)*

Zijn er dienaangaande opmerkingen? *(Nee)*

En conséquence, l'ordre du jour est adopté.

Bijgevolg is de agenda aangenomen.

La séance est levée. Prochaine séance le jeudi 28 mars 2024 à 14 h 15.

De vergadering wordt gesloten. Volgende vergadering donderdag 28 maart 2024 om 14.15 uur.

La séance est levée à 20 h 15.

De vergadering wordt gesloten om 20.15 uur.

L'annexe est reprise dans une brochure séparée, portant le numéro CRIV 55 PLEN 295 annexe.

De bijlage is opgenomen in een aparte brochure met nummer CRIV 55 PLEN 295 bijlage.

DETAIL DES VOTES NOMINATIFS**DETAIL VAN DE NAAMSTEMMINGEN**

Vote nominatif - Naamstemming: 001

Oui	082	Ja
-----	-----	----

Aouasti Khalil, Arens Josy, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Cornet Cécile, Creemers Barbara, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, Demon Franky, De Smet François, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Gabriëls Katja, Geens Koen, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hennuy Laurence, Hugon Claire, Jiroflée Karin, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leysen Christian, Mariage Louis, Matz Vanessa, Moutquin Simon, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Piedboeuf Benoît, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaut Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Vanpeborgh Gitta, Van Quickenborne Vincent, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Wilmès Sophie, Zanchetta Laurence

Non	044	Nee
-----	-----	-----

Anseeuw Björn, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Claes Mieke, Colebunders Gaby, D'Amico Roberto, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, De Roover Peter, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Joris, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dillen Marijke, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Hedebouw Raoul, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Pas Barbara, Ponthier Annick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Roggeman Tomas, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hees Marco, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Wollants Bert

Abstentions	003	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

De Vuyst Steven, Liekens Goedeke, Vindevoghel Maria

Vote nominatif - Naamstemming: 002

Oui	076	Ja
-----	-----	----

Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Cornet Cécile, Creemers Barbara, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, Demon Franky, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Geens Koen, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hennuy Laurence, Hugon Claire, Jiroflée Karin, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leysen Christian, Mariage Louis, Moutquin Simon, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Piedboeuf Benoît, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Patrick, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaut Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els,

Vanpeborgh Gitta, Van Quickenborne Vincent, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Wilmès Sophie, Zanchetta Laurence

Non	048	Nee
-----	-----	-----

Anseeuw Björn, Arens Josy, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Claes Mieke, Colebunders Gaby, D'Amico Roberto, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, De Roover Peter, De Smet François, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Joris, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dillen Marijke, Fonck Catherine, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Hedebouw Raoul, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Pas Barbara, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hees Marco, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Wollants Bert

Abstentions	002	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

De Vuyst Steven, Vindevoghel Maria

Vote nominatif - Naamstemming: 003

Oui	127	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Arens Josy, Bacquellaine Daniel, Beke Wouter, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Claes Mieke, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, Creemers Barbara, D'Amico Roberto, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, De Roover Peter, De Smet François, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Wouter, De Vriendt Joris, De Vuyst Steven, Dewael Patrick, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Dillen Marijke, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Freilich Michael, Gabriëls Katja, Geens Koen, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Hugon Claire, Ingels Yngvild, Jiroflée Karin, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leysen Christian, Loones Sander, Mariage Louis, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moutquin Simon, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Samyn Ellen, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Sneppe Dominiek, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Troosters Frank, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van Bossuyt Anneleen, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Lommel Reccino, Vanpeborgh Gitta, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Vanrobaeys Anja, Van Vaerenbergh Kristien, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Wilmès Sophie, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 004

Oui	128	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Arens Josy, Bacqueline Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chantelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Kathleen, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Claes Mieke, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, Creemers Barbara, D'Amico Roberto, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, De Roover Peter, De Smet François, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Wouter, De Vriendt Joris, De Vuyst Steven, Dewael Patrick, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Dillen Marijke, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Freilich Michael, Gabriëls Katja, Geens Koen, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Hugon Claire, Ingels Yngvild, Jiroflée Karin, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leysen Christian, Loones Sander, Mariage Louis, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moutquin Simon, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Samyn Ellen, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Sneppe Dominiek, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Troosters Frank, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van Bossuyt Anneleen, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Lommel Reccino, Vanpeborgh Gitta, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Vanrobaeys Anja, Van Vaerenbergh Kristien, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Wilmès Sophie, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 005

Oui	128	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Arens Josy, Bacqueline Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chantelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Kathleen, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Claes Mieke, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, Creemers Barbara, D'Amico Roberto, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, De Roover Peter, De Smet François, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Wouter, De Vriendt Joris, De Vuyst Steven, Dewael Patrick, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Dillen Marijke, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Freilich Michael, Gabriëls Katja, Geens Koen, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Hugon Claire, Ingels Yngvild, Jiroflée Karin, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leysen Christian, Loones Sander, Mariage Louis, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu

Koen, Moutquin Simon, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Samyn Ellen, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Sneppe Dominiek, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Troosters Frank, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van Bossuyt Anneleen, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Lommel Reccino, Vanpeborgh Gitta, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Vanrobaeys Anja, Van Vaerenbergh Kristien, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Wilmès Sophie, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 006

Oui	127	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Arens Josy, Bacquellaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Claes Mieke, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, Creemers Barbara, D'Amico Roberto, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, De Roover Peter, De Smet François, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Wouter, De Vriendt Joris, De Vuyst Steven, Dewael Patrick, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Dillen Marijke, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Freilich Michael, Gabriëls Katja, Geens Koen, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Hugon Claire, Ingels Yngvild, Jiroflée Karin, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leysen Christian, Loones Sander, Mariage Louis, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moutquin Simon, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Samyn Ellen, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Sneppe Dominiek, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Troosters Frank, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van Bossuyt Anneleen, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Lommel Reccino, Vanpeborgh Gitta, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Vanrobaeys Anja, Van Vaerenbergh Kristien, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Wilmès Sophie, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 007

Oui	127	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Arens Josy, Bacqueline Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Claes Mieke, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, Creemers Barbara, D'Amico Roberto, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, De Roover Peter, De Smet François, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Wouter, De Vriendt Joris, De Vuyst Steven, Dewael Patrick, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Dillen Marijke, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Freilich Michael, Gabriëls Katja, Geens Koen, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Hugon Claire, Ingels Yngvild, Jiroflée Karin, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leysen Christian, Loones Sander, Mariage Louis, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moutquin Simon, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Samyn Ellen, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Sneppe Dominiek, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Troosters Frank, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van Bossuyt Anneleen, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Lommel Reccino, Vanpeborgh Gitta, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Vanrobaeys Anja, Van Vaerenbergh Kristien, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Wilmès Sophie, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 008

Oui	089	Ja
-----	-----	----

Aouasti Khalil, Arens Josy, Bacqueline Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, Creemers Barbara, D'Amico Roberto, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, Demon Franky, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dewael Patrick, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Gabriëls Katja, Geens Koen, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Hugon Claire, Jiroflée Karin, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leysen Christian, Mariage Louis, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moutquin Simon, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Piedboeuf Benoît, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van den Bergh Jef,

Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Vanpeborgh Gitta, Van Quickenborne Vincent, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Wilmès Sophie, Zanchetta Laurence

Non	038	Nee
-----	-----	-----

Anseeuw Björn, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Claes Mieke, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, De Roover Peter, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Joris, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dillen Marijke, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Metsu Koen, Pas Barbara, Ponthier Annick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Roggeman Tomas, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Wollants Bert

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 009

Oui	039	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Claes Mieke, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, De Roover Peter, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Joris, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dillen Marijke, Fonck Catherine, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Metsu Koen, Pas Barbara, Ponthier Annick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Roggeman Tomas, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Wollants Bert

Non	085	Nee
-----	-----	-----

Aouasti Khalil, Bacquelaîne Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, Creemers Barbara, D'Amico Roberto, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, Demon Franky, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dewael Patrick, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Gabriëls Katja, Geens Koen, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Hugon Claire, Jiroflée Karin, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leysen Christian, Mariage Louis, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moutquin Simon, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Piedboeuf Benoît, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Patrick, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Vanpeborgh Gitta, Van Quickenborne Vincent, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Wilmès Sophie, Zanchetta Laurence

Abstentions	004	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Arens Josy, De Smet François, Matz Vanessa, Prévot Maxime

Vote nominatif - Naamstemming: 010

Oui	084	Ja
-----	-----	----

Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, Creemers Barbara, D'Amico Roberto, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, Demon Franky, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dewael Patrick, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Gabriëls Katja, Geens Koen, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Hugon Claire, Jiroflée Karin, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Mariage Louis, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moutquin Simon, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Piedboeuf Benoît, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Patrick, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Vanpeborgh Gitta, Van Quickenborne Vincent, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Wilmès Sophie, Zanchetta Laurence

Non	038	Nee
-----	-----	-----

Anseeuw Björn, Bury Kathleen, Buysrogge Peter, Claes Mieke, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, De Roover Peter, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Joris, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dillen Marijke, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Leysen Christian, Loones Sander, Metsu Koen, Pas Barbara, Ponthier Annick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Roggeman Tomas, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Verreyt Hans, Wollants Bert

Abstentions	005	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Arens Josy, De Smet François, Fonck Catherine, Matz Vanessa, Prévot Maxime

Vote nominatif - Naamstemming: 011

Oui	107	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Arens Josy, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Claes Mieke, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, Creemers Barbara, D'Amico Roberto, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, Demon Franky, Depoorter Kathleen, De Roover Peter, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dewael Patrick, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Freilich Michael, Geens Koen, Gijbels Frieda, Goethals Sigrid, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Hugon Claire, Ingels Yngvild, Jiroflée Karin, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Loones Sander, Mariage Louis, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moutquin Simon, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Piedboeuf Benoît, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Vajda

Olivier, Vanbesien Dieter, Van Bossuyt Anneleen, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Van der Donckt Wim, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Vanpeborgh Gitta, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Vanrobaeys Anja, Van Vaerenbergh Kristien, Verduyck Kris, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Wilmès Sophie, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	017	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Bury Katleen, Depoortere Ortwin, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Joris, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Gilissen Erik, Pas Barbara, Ponthier Annick, Ravyts Kurt, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Grieken Tom, Van Lommel Reccino, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans

Vote nominatif - Naamstemming: 012

Oui	128	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Arens Josy, Bacqueline Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Claes Mieke, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, Creemers Barbara, D'Amico Roberto, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, De Roover Peter, De Smet François, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Wouter, De Vriendt Joris, De Vuyst Steven, Dewael Patrick, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Dillen Marijke, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Freilich Michael, Gabriëls Katja, Geens Koen, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Hugon Claire, Ingels Yngvild, Jiroflée Karin, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leysen Christian, Loones Sander, Mariage Louis, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moutquin Simon, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Samyn Ellen, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Sneppe Dominiek, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Troosters Frank, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van Bossuyt Anneleen, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Lommel Reccino, Vanpeborgh Gitta, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Vanrobaeys Anja, Van Vaerenbergh Kristien, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Wilmès Sophie, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 013

Oui	005	Ja
-----	-----	----

Arens Josy, De Smet François, Fonck Catherine, Matz Vanessa, Prévot Maxime

Non	105	Nee
-----	-----	-----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Claes Mieke, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, Creemers Barbara, D'Amico Roberto, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, Demon Franky, Depoorter Kathleen, De Roover Peter, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dewael Patrick, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Freilich Michael, Geens Koen, Gijbels Frieda, Goethals Sigrid, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Hugon Claire, Ingels Yngvild, Jiroflée Karin, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leysen Christian, Loones Sander, Mariage Louis, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moutquin Simon, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Piedboeuf Benoît, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van Bossuyt Anneleen, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Van der Donckt Wim, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Vanpeborgh Gitta, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Vanrobaeys Anja, Van Vaerenbergh Kristien, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Wilmès Sophie, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Abstentions	017	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Bury Katleen, Depoortere Ortwin, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Joris, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Gilissen Erik, Pas Barbara, Ponthier Annick, Ravyts Kurt, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Grieken Tom, Van Lommel Reccino, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans

Vote nominatif - Naamstemming: 014

Oui	020	Ja
-----	-----	----

Arens Josy, Bury Katleen, Depoortere Ortwin, De Smet François, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Joris, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Fonck Catherine, Gilissen Erik, Matz Vanessa, Pas Barbara, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Ravyts Kurt, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Van Grieken Tom, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans

Non	082	Nee
-----	-----	-----

Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, Creemers Barbara, D'Amico Roberto, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, Demon Franky, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dewael Patrick, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Gabriëls Katja, Geens Koen, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Hugon Claire, Jiroflée Karin, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix

Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leysen Christian, Mariage Louis, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moutquin Simon, Özen Özlem, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Patrick, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Vanpeborgh Gitta, Van Quickenborne Vincent, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Wilmès Sophie, Zanchetta Laurence

Abstentions	021	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Anseeuw Björn, Buysrogge Peter, Claes Mieke, Depoorter Kathleen, De Roover Peter, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Goethals Sigrid, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Metsu Koen, Raskin Wouter, Roggeman Tomas, Van Bossuyt Anneleen, Van der Donckt Wim, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Wollants Bert

Vote nominatif - Naamstemming: 015

Oui	005	Ja
-----	-----	----

Arens Josy, De Smet François, Fonck Catherine, Matz Vanessa, Prévot Maxime

Non	119	Nee
-----	-----	-----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Bacquellaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Channele, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Kathleen, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Claes Mieke, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, Creemers Barbara, D'Amico Roberto, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, De Roover Peter, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Wouter, De Vriendt Joris, De Vuyst Steven, Dewael Patrick, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Dillen Marijke, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Freilich Michael, Gabriëls Katja, Geens Koen, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Hugon Claire, Ingels Yngvild, Jiroflée Karin, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leysen Christian, Loones Sander, Mariage Louis, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moutquin Simon, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Ponthier Annick, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Ravys Kurt, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Samyn Ellen, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Sneppe Dominiek, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Tillieux Eliane, Troosters Frank, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van Bossuyt Anneleen, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Lommel Reccino, Vanpeborgh Gitta, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Vanrobaeys Anja, Van Vaerenbergh Kristien, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Wilmès Sophie, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 016

Oui	011	Ja
-----	-----	----

Arens Josy, Colebunders Gaby, D'Amico Roberto, De Smet François, Fonck Catherine, Hedebouw Raoul, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Prévot Maxime, Van Hees Marco

Non	074	Nee
-----	-----	-----

Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Cornet Cécile, Creemers Barbara, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, Demon Franky, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Gabriëls Katja, Geens Koen, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hennuy Laurence, Hugon Claire, Jiroflée Karin, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Leoni Leslie, Leysen Christian, Mariage Louis, Moutquin Simon, Özen Özlem, Piedboeuf Benoît, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Patrick, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Vanpeborgh Gitta, Van Quickenborne Vincent, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Wilmès Sophie, Zanchetta Laurence

Abstentions	040	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Anseeuw Björn, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Claes Mieke, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, De Roover Peter, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Joris, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dillen Marijke, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Metsu Koen, Pas Barbara, Ponthier Annick, Raskin Wouter, Ravys Kurt, Roggeman Tomas, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vindevoghel Maria, Wollants Bert

Vote nominatif - Naamstemming: 017

Oui	005	Ja
-----	-----	----

Arens Josy, De Smet François, Fonck Catherine, Matz Vanessa, Prévot Maxime

Non	082	Nee
-----	-----	-----

Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, Creemers Barbara, D'Amico Roberto, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, Demon Franky, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dewael Patrick, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Gabriëls Katja, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Hugon Claire, Jiroflée Karin, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Leoni Leslie, Leysen Christian, Mariage Louis, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moutquin Simon, Özen Özlem, Piedboeuf Benoît, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Patrick, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Vanpeborgh Gitta, Van Quickenborne Vincent, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne,

Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Wilmès Sophie, Zanchetta Laurence

Abstentions	038	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Anseeuw Björn, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Claes Mieke, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, De Roover Peter, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Joris, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dillen Marijke, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Metsu Koen, Pas Barbara, Ponthier Annick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Roggeman Tomas, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Wollants Bert

Vote nominatif - Naamstemming: 018

Oui	038	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Claes Mieke, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, De Roover Peter, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Joris, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dillen Marijke, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Metsu Koen, Pas Barbara, Ponthier Annick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Roggeman Tomas, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Wollants Bert

Non	090	Nee
-----	-----	-----

Aouasti Khalil, Arens Josy, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Bihet Mathieu, Bomblet Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, Creemers Barbara, D'Amico Roberto, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, Demon Franky, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dewael Patrick, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Gabriëls Katja, Geens Koen, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Hugon Claire, Jiroflée Karin, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leysen Christian, Mariage Louis, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moutquin Simon, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Piedboeuf Benoît, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Vanpeborgh Gitta, Van Quickenborne Vincent, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Wilmès Sophie, Zanchetta Laurence

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 019

Oui	048	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Arens Josy, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Claes Mieke, Colebunders Gaby, D'Amico Roberto, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, De Smet François, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Joris, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dillen Marijke, Fonck Catherine, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Hedebouw Raoul, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Pas Barbara, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Roggeman Tomas, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hees Marco, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Wollants Bert

Non	075	Nee
-----	-----	-----

Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Cornet Cécile, Creemers Barbara, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, Demon Franky, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Gabriëls Katja, Geens Koen, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hennuy Laurence, Hugon Claire, Jiroflée Karin, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leysen Christian, Mariage Louis, Moutquin Simon, Özen Özlem, Piedboeuf Benoît, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Patrick, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Vanpeborgh Gitta, Van Quickenborne Vincent, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Wilmès Sophie, Zanchetta Laurence

Abstentions	002	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

De Vuyst Steven, Vindevoghel Maria

Vote nominatif - Naamstemming: 020

Oui	011	Ja
-----	-----	----

Arens Josy, Colebunders Gaby, D'Amico Roberto, De Smet François, Fonck Catherine, Hedebouw Raoul, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Prévot Maxime, Van Hees Marco

Non	075	Nee
-----	-----	-----

Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Cornet Cécile, Creemers Barbara, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, Demon Franky, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Gabriëls Katja, Geens Koen, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hennuy Laurence, Hugon Claire, Jiroflée Karin, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leysen Christian, Mariage Louis, Moutquin Simon, Özen Özlem, Piedboeuf Benoît, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Patrick, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Vanpeborgh Gitta, Van Quickenborne Vincent, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Wilmès Sophie, Zanchetta Laurence

Abstentions	040	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Anseeuw Björn, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Claes Mieke, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, De Roover Peter, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Joris, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dillen Marijke, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Metsu Koen, Pas Barbara, Ponthier Annick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Roggeman Tomas, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vindevoghel Maria, Wollants Bert

Vote nominatif - Naamstemming: 021

Oui	038	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Claes Mieke, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, De Roover Peter, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Joris, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dillen Marijke, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Metsu Koen, Pas Barbara, Ponthier Annick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Roggeman Tomas, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Wollants Bert

Non	090	Nee
-----	-----	-----

Aouasti Khalil, Arens Josy, Bacquellaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Bihet Mathieu, Bomblet Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, Creemers Barbara, D'Amico Roberto, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, Demon Franky, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dewael Patrick, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Gabriëls Katja, Geens Koen, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Hugon Claire, Jiroflée Karin, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leysen Christian, Mariage Louis, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moutquin Simon, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Piedboeuf Benoît, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Vanpeborgh Gitta, Van Quickenborne Vincent, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Wilmès Sophie, Zanchetta Laurence

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 022

Oui	026	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Arens Josy, Buysrogge Peter, Claes Mieke, Depoorter Kathleen, De Roover Peter, De Smet François, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Fonck Catherine, Freilich Michael, Gijbels Frieda,

Goethals Sigrid, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Matz Vanessa, Metsu Koen, Prévot Maxime, Raskin Wouter, Roggeman Tomas, Van Bossuyt Anneleen, Van der Donckt Wim, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Wollants Bert

Non	076	Nee
-----	-----	-----

Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Cornet Cécile, Creemers Barbara, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, Demon Franky, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Gabriëls Katja, Geens Koen, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hennuy Laurence, Hugon Claire, Jiroflée Karin, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leysen Christian, Mariage Louis, Moutquin Simon, Özen Özlem, Piedboeuf Benoît, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Patrick, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaut Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Vanpeborgh Gitta, Van Quickenborne Vincent, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Wilmès Sophie, Zanchetta Laurence

Abstentions	025	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Bury Katleen, Colebunders Gaby, D'Amico Roberto, Depoortere Ortwin, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Joris, De Vuyst Steven, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Gilissen Erik, Hedeboom Raoul, Merckx Sofie, Mertens Peter, Pas Barbara, Ponthier Annick, Ravyts Kurt, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Grieken Tom, Van Hees Marco, Van Lommel Reccino, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vindevoghel Maria

Vote nominatif - Naamstemming: 023

Oui	111	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Arens Josy, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Claes Mieke, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, Creemers Barbara, D'Amico Roberto, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, Demon Franky, Depoorter Kathleen, De Roover Peter, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dewael Patrick, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Freilich Michael, Gabriëls Katja, Geens Koen, Gijbels Frieda, Goethals Sigrid, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hedeboom Raoul, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Hugon Claire, Ingels Yngvild, Jiroflée Karin, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leysen Christian, Loones Sander, Mariage Louis, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moutquin Simon, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Piedboeuf Benoît, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaut Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van Bossuyt Anneleen, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Van der Donckt Wim, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Vanpeborgh Gitta, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Vanrobaeys Anja, Van Vaerenbergh Kristien, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Wilmès Sophie, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	017	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Bury Katleen, Depoortere Ortwin, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Joris, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Gilissen Erik, Pas Barbara, Ponthier Annick, Ravyts Kurt, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Grieken Tom, Van Lommel Reccino, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans

Vote nominatif - Naamstemming: 024

Oui	107	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Claes Mieke, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, Creemers Barbara, D'Amico Roberto, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, Demon Franky, Depoorter Kathleen, De Roover Peter, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dewael Patrick, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Freilich Michael, Gabriëls Katja, Geens Koen, Gijbels Frieda, Goethals Sigrid, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Hugon Claire, Ingels Yngvild, Jiroflée Karin, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leysen Christian, Loones Sander, Mariage Louis, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moutquin Simon, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Piedboeuf Benoît, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van Bossuyt Anneleen, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Van der Donckt Wim, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Vanpeborgh Gitta, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Vanrobaeys Anja, Van Vaerenbergh Kristien, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Wilmès Sophie, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non	017	Nee
-----	-----	-----

Bury Katleen, Depoortere Ortwin, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Joris, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Gilissen Erik, Pas Barbara, Ponthier Annick, Ravyts Kurt, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Grieken Tom, Van Lommel Reccino, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans

Abstentions	004	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Arens Josy, Fonck Catherine, Matz Vanessa, Prévot Maxime

Vote nominatif - Naamstemming: 025

Oui	129	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Arens Josy, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Claes Mieke, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, Creemers Barbara, D'Amico Roberto, De Block

Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, De Roover Peter, De Smet François, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Wouter, De Vriendt Joris, De Vuyst Steven, Dewael Patrick, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Dillen Marijke, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Freilich Michael, Gabriëls Katja, Geens Koen, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Hugon Claire, Ingels Yngvild, Jiroflée Karin, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leysen Christian, Loones Sander, Mariage Louis, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moutquin Simon, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Samyn Ellen, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Sneppe Dominiek, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Troosters Frank, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van Bossuyt Anneleen, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Lommel Reccino, Vanpeborgh Gitta, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Vanrobaeys Anja, Van Vaerenbergh Kristien, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Wilmès Sophie, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 026

Oui	128	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Arens Josy, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Claes Mieke, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, Creemers Barbara, D'Amico Roberto, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, De Roover Peter, De Smet François, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Wouter, De Vriendt Joris, De Vuyst Steven, Dewael Patrick, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Dillen Marijke, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Freilich Michael, Gabriëls Katja, Geens Koen, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Hugon Claire, Ingels Yngvild, Jiroflée Karin, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leysen Christian, Loones Sander, Mariage Louis, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moutquin Simon, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Samyn Ellen, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Sneppe Dominiek, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Troosters Frank, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van Bossuyt Anneleen, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Lommel Reccino, Vanpeborgh Gitta, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Vanrobaeys Anja, Van Vaerenbergh Kristien, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Wilmès Sophie, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 027

Oui	129	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Arens Josy, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Claes Mieke, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, Creemers Barbara, D'Amico Roberto, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, De Roover Peter, De Smet François, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Wouter, De Vriendt Joris, De Vuyst Steven, Dewael Patrick, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Dillen Marijke, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Freilich Michael, Gabriëls Katja, Geens Koen, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Hugon Claire, Ingels Yngvild, Jiroflée Karin, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leysen Christian, Loones Sander, Mariage Louis, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moutquin Simon, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Samyn Ellen, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Sneppe Dominiek, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Troosters Frank, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van Bossuyt Anneleen, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Lommel Reccino, Vanpeborgh Gitta, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Vanrobaeys Anja, Van Vaerenbergh Kristien, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Wilmès Sophie, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 028

Oui	035	Ja
-----	-----	----

Bury Katleen, Buysrogge Peter, Claes Mieke, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, De Roover Peter, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Joris, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dillen Marijke, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Metsu Koen, Pas Barbara, Ponthier Annick, Raskin Wouter, Ravvits Kurt, Roggeman Tomas, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Wollants Bert

Non	088	Nee
-----	-----	-----

Aouasti Khalil, Arens Josy, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, Creemers Barbara, D'Amico Roberto, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dewael Patrick, Dierick Leen, Ducarme Denis, Flahaut André, Fonck Catherine, Gabriëls Katja, Geens Koen, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Hugon Claire, Jiroflée Karin, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leysen Christian, Mariage Louis, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moutquin Simon, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Piedboeuf Benoît, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Vanpeborgh Gitta, Van Quickenborne Vincent, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Wilmès Sophie, Zanchetta Laurence

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 029

Oui	077	Ja
-----	-----	----

Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Cornet Cécile, Creemers Barbara, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, Demon Franky, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Gabriëls Katja, Geens Koen, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hennuy Laurence, Hugon Claire, Jiroflée Karin, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leysen Christian, Mariage Louis, Moutquin Simon, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Piedboeuf Benoît, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Patrick, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Vanpeborgh Gitta, Van Quickenborne Vincent, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Wilmès Sophie, Zanchetta Laurence

Non	042	Nee
-----	-----	-----

Anseeuw Björn, Arens Josy, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Claes Mieke, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, De Roover Peter, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Joris, De Wit Sophie, Dewulf

Nathalie, D'Haese Christoph, Dillen Marijke, Fonck Catherine, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Matz Vanessa, Metsu Koen, Pas Barbara, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Roggeman Tomas, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Wollants Bert

Abstentions	009	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Colebunders Gaby, D'Amico Roberto, De Smet François, De Vuyst Steven, Hedebouw Raoul, Merckx Sofie, Mertens Peter, Van Hees Marco, Vindevoghel Maria

Vote nominatif - Naamstemming: 030

Oui	089	Ja
-----	-----	----

Aouasti Khalil, Arens Josy, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, Creemers Barbara, D'Amico Roberto, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, Demon Franky, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dewael Patrick, Dierick Leen, Ducarme Denis, Flahaut André, Fonck Catherine, Gabriëls Katja, Geens Koen, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Hugon Claire, Jiroflée Karin, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leysen Christian, Mariage Louis, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moutquin Simon, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Piedboeuf Benoît, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Vanpeborgh Gitta, Van Quickenborne Vincent, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Wilmès Sophie, Zanchetta Laurence

Non	038	Nee
-----	-----	-----

Anseeuw Björn, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Claes Mieke, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, De Roover Peter, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Joris, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dillen Marijke, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Metsu Koen, Pas Barbara, Ponthier Annick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Roggeman Tomas, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Wollants Bert

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 031

Oui	119	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Arens Josy, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Claes Mieke, Cogolati Samuel, Cornet Cécile, Creemers Barbara, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, De Roover Peter, De Smet François, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Wouter, De Vriendt Joris, Dewael Patrick, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Dillen Marijke, Ducarme Denis, Flahaut André, Fonck Catherine, Freilich Michael, Gabriëls Katja, Geens Koen, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Hugon Claire, Ingels Yngvild, Jiroflée Karin, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leysen Christian, Loones Sander, Mariage Louis, Matz Vanessa, Metsu Koen, Moutquin Simon, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Ravys Kurt, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Samyn Ellen, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Sneppe Dominiek, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaut Eric, Tillieux Eliane, Troosters Frank, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van Bossuyt Anneleen, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Van Lommel Reccino, Vanpeborgh Gitta, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Vanrobaeys Anja, Van Vaerenbergh Kristien, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Wilmès Sophie, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	008	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Colebunders Gaby, D'Amico Roberto, De Vuyst Steven, Hedebouw Raoul, Merckx Sofie, Mertens Peter, Van Hees Marco, Vindevoghel Maria

Vote nominatif - Naamstemming: 032

Oui	104	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Arens Josy, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Claes Mieke, Cogolati Samuel, Cornet Cécile, Creemers Barbara, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, Demon Franky, Depoorter Kathleen, De Roover Peter, De Smet François, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Freilich Michael, Gabriëls Katja, Geens Koen, Gijbels Frieda, Goethals Sigrid, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Hugon Claire, Ingels Yngvild, Jiroflée Karin, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leysen Christian, Loones Sander, Mariage Louis, Matz Vanessa, Metsu Koen, Moutquin Simon, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Piedboeuf Benoît, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaut Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van Bossuyt Anneleen, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Van der Donckt Wim, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Vanpeborgh Gitta, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Vanrobaeys Anja, Van Vaerenbergh Kristien, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Wilmès Sophie, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non	025	Nee
-----	-----	-----

Bury Katleen, Colebunders Gaby, D'Amico Roberto, Depoortere Ortwin, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Joris, De Vuyst Steven, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Gilissen Erik, Hedebouw Raoul, Merckx Sofie, Mertens Peter, Pas Barbara, Ponthier Annick, Ravyts Kurt, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Grieken Tom, Van Hees Marco, Van Lommel Reccino, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vindevoghel Maria

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 033

Oui	099	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Claes Mieke, Cogolati Samuel, Cornet Cécile, Creemers Barbara, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, Demon Franky, Depoorter Kathleen, De Roover Peter, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Freilich Michael, Gabriëls Katja, Geens Koen, Gijbels Frieda, Goethals Sigrid, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Hugon Claire, Ingels Yngvild, Jiroflée Karin, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leysen Christian, Loones Sander, Mariage Louis, Metsu Koen, Moutquin Simon, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Piedboeuf Benoît, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van Bossuyt Anneleen, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Van der Donckt Wim, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Vanpeborgh Gitta, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Vanrobaeys Anja, Van Vaerenbergh Kristien, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Wilmès Sophie, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non	027	Nee
-----	-----	-----

Bury Katleen, Colebunders Gaby, D'Amico Roberto, Depoortere Ortwin, De Smet François, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Joris, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Fonck Catherine, Gilissen Erik, Hedebouw Raoul, Merckx Sofie, Mertens Peter, Pas Barbara, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Ravyts Kurt, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Grieken Tom, Van Hees Marco, Van Lommel Reccino, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vindevoghel Maria

Abstentions	003	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Arens Josy, De Vuyst Steven, Matz Vanessa

Vote nominatif - Naamstemming: 034

Oui	085	Ja
-----	-----	----

Aouasti Khalil, Arens Josy, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Chanson Julie, Colebunders Gaby, Cornet Cécile, Creemers Barbara, D'Amico Roberto, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, Demon Franky, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dewael Patrick, Dierick Leen, Ducarme Denis, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Geens Koen, Goffin Philippe, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Hugon Claire, Jiroflée Karin, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leysen Christian, Mariage Louis, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moutquin Simon, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Piedboeuf Benoît, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rigot Hervé, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Quickenborne Vincent, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Wilmès Sophie, Zanchetta Laurence

Non	037	Nee
-----	-----	-----

Anseeuw Björn, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Claes Mieke, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, De Roover Peter, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Joris, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dillen Marijke, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Metsu Koen, Pas Barbara, Ponthier Annick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Roggeman Tomas, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Wollants Bert

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------